

אוי קלט (מורה חדש)
 עתון יומי כלתי מלגתי כשפה ההוגרה
 העורכת: ד"ר מרת
 העורך האחראי: דוד ש
 המו"ל: מורה חדש בע"מ. ת.א. רח הנוג 11.

KLIV. BVFOLYAM 777
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Feltöltés szerkesztő: SCHON DEZSO
 Kiadó: Mizraeh Jhdás Ltd., Tel-Aviv,
 Hánegev 11. - POB 831.
 Telefon: Szerkesztőség: 31476
 Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: הרמט"ל הרשון : המיסד העיתון הראשון
 Dr. MARTON ERNŐ 571 י"ר א. מרמור

Gordon Cooper sikeresen befejezte a föld 22-szeri körülrepülését

A csendes-óceáni Midway sziget közelében egy repülőgép-anyahajó és két cirkáló várt a „Faith-7” leszállására

Cape Canaveral, (UPI, Reuter, IFP). — Amerikában és az egész világon nagy izgalommal várták a tegnapi éjjeli órákban, hogy Gordon órnagy, a Faith-7 űrhajó repülője Midway szigete mellett leereszkedjék a Csendes Óceán vizére. Az űrrepülő, aki éjjel kezdte meg 22-ik repülését, állandó kontaktusban volt a bázissal és utasításokat kapott a leszállás végrehajtására. Midway sziget mellett egy repülőgép-anyahajó és két cirkáló állott készen lételben, hogy kihálássza az űrhajót és utasát. A meteorológiai jelentések egész idő alatt kedvezőek voltak és a leszállás helyén az óceán nyugodt volt, a szél pedig általában 15 csomó sebességű volt óránként.

Az űrrepülés kifogástalan és zavartalan volt és Cooper csak egy feladatot nem tudott teljesíteni. Egy léggömböt kellett volna kiküldenie a fülkéből kísérleti célokból. Cooper ezt kétszer is megpróbálta sikertelenül, mignem utasítást kapott, hogy ne kísérletezzon vele többet.

Cooper a 16-ik repülés után kapta meg az utasítást, hogy fejezze be a kísérletet, azaz végezze el mind a 22 földköri keríngést.

Az űrhajós két órával az utasítás vétele előtt ébredt fel hét és félórás alvásából. Mielőtt nyugóra tért, Cape Canaveralról utasítást küldtek az összes megfigyelő-állomásokhoz, hogy ne zavarják az űrrepülőt. A terv az volt, hogy nyolc órát

hagyják aludni és amikor Ausztrália fölé ér, az ottani megfigyelő állomásról meg szólaltatták volna egy ébresztő óraszerű szerkezettel, hogy felébredjen. Erre azonban nem volt szükség, mert Cooper félórával a tervezett idő előtt felébredt és jó hangulatban közölte, hogy kitűnően aludt, bár kissé zavarta a kényelmetlen űrrepülő öltözet.

Izraeli idő szerint 20 óra 36 perckor Cooper azt jelentette a Hawai-i szigeten levő megfigyelőállomáson, hogy a vészjelző minden látható ok nélkül működésbe került. Ez a fény rendszerint akkor gyűl ki, amikor az űrhajó visszatér az atmoszférába és a föld vonzerejének befolyása alá kerül. A bázison azonban kijelentették, hogy ez a jelen-

tés nem aggasztja őket és tanulmányozzák Cooper állandó jelentéseit.

Adísz Abeba (Reuter). Gordon Cooper, az amerikai űrrepülő üdvözlét küldte az etiópiai fővárosban üléselő afrikai külügyminiszterek konferenciájának, amikor a Faith-7 űrhajó elrepült az ország fölött.

Tegnap délelőtt egyébként Cooper űrhajója háromszor szállt el Izrael fölött, de szabadszemmel nem lehetett látni.

A Kneszet házbizottsága ele állítja a Chérut vezetőit

A Vallásos Nemzeti Párt azt javasolja, hogy a parlament a jegyzőkönyvből törölje a Ben Gurion elleni sértéseket, de ne alkalmazzanak fegyelmi szankciókat

A Kneszet elnöksége tegnap szavazat-többséggel úgy határozott, hogy a házbizottság elé állítja „súlyos rendbontás” vádjával Menachem Begint, Arje Eliezer, J. Sofmannt és Chajim Landaut, akik Ben-Gurion miniszterelnök politikai expozéját megzavarták. A négy képviselőre a Kneszet néhány üléséről való kizárás vár.

Az ezzel kapcsolatos javaslatot Kádás Luz házelnök nyújtotta be és vele együtt Beba Idelson és Jiszraél Jesájahu (Mápj), valamint Nachum Nir, (Achdut Háavodá) helyettes házelnökök szavazták meg. Ellene szavazott Arje Ben-Eliezer, Chérut-párti alelnök és Jiszraél Barzilaj (Mápj). A liberális párti alelnök, Jozsef Szerlin nem vett részt az ülésen.

A házbizottság kedden ül össze, hogy véglegesen döntsön a Chérut képviselők elleni szankciókról.

Tel-avivi tudósítónk hozzáfűzi, hogy a Vallásos

Nemzeti Párt tagjai aktív tevékenységbe kezdtek, hogy ne alkalmazzanak szankciókat, amiben vesélyes precedenst látnak. A párt áthidaló javaslatként azt ajánlja, hogy töröljék a jegyzőkönyvből a renitens Chérut-képviselők közbeiktatásait, mint ahogy Ben Gurion miniszterelnöknek a Chérutra sértő megállapításait is törölték. A vallásos párt háromtagú bizottságot választott D. Sáchor, J. Cházáni és Jiccháik Ráfáel részvételével, akik már tegnap felvették az érintkezést a különböző pártok megbízottjaival hogy megnyerjék őket egyeztető javaslatuk támogatására.

MAI SZAMUNKBAN:
Képek Pireusban
 (OSS 117)
 a kitűnő kém-regény
első része!

Amerika szerint Egyiptom nem szegte meg Jemenben a fegyverszünetre tett ígéretét

Az oroszok egyre nagyobb érdeklődést mutatnak Jemen iránt

Washington, (UPI). — Az amerikai külügyminisztérium tegnap nyilatkozatot adott ki azokkal a hírekkel kapcsolatban, hogy Nasser becsapja az Egyesült Államokat, mert a Jemenből kivont csapatok helyett más katonákat küld oda. A nyilatkozat szerint az új csapatok odaküldésével Egyiptom nem szegte meg az amerikai kormány által tett ígéretét, miszerint az UNO nem állapított meg határidőt a jemeni fegyverszünet kezdetére.

tomban teljesítenek szolgálatot, állandó látogatásokat tesznek Jemenben és erre a célra egyiptomi repülőgépeket használnak. — Néhány nappal ezelőtt szovjetországi mezőgazdasági delegáció kereste fel Szalál elnököt és messzemenő technikai segítséget ajánlott fel neki a mezőgazdaság fejlesztése terén. Jemenből több csoport indult el tanulmányútra a Szovjetunióba és szov-

jet egyetemeken is ösztöndíjakat biztosítottak jemeni diákok számára.

Az oroszok a jemeni küldetés céljaira főleg taskendieket használnak fel, akiknek jelentős része arabul is beszél. Ezek különböző országfejlesztési programokat dolgoznak ki, főleg a mezőgazdaság terén. Ugyancsak aktívak ezek a szakértők a petróleumipar és ásványfeltárás terén.

GENFEN MEGNYILT A NEMZETKÖZI VÁMSZERVEZET KONFERENCIÁJA

Genf, (Reuter, IFP). A nemzetközi vámszervezet, a GATT 50 tagállamának miniszterei tegnap megkezdtek tanácskozásiakat, hogy végrehajtsák a történelem legnagyobb vámszállítási tervét és a nagy vonalú nemzetközi kereskedelmi liberalizálási programot. A GATT miniszterei a Kennedy által kezdeményezett tervről tárgyalnak, amely az Európa és az Egyesült Államok közötti kereskedelmi kapcsolatokat megkönnyítést szolgálja.

A konferencia elnöke dr. Hans Schaffner svájci gazdasági miniszter volt, azzal az előzetes megállapítással, hogy a konferencia megtekintheti a szabadabb világ kereskedelmet és ezt az alkalmat nem szabad elhanyagolni. A Kennedy-terv 50 százalékos tarifacsökkentési javaslata fölötti tárgyalások sikere végeredményben attól függ, hogy a két-három legnagyobb partner milyen álláspontot foglal el. Dr. Schaffner nem nevezte meg ezeket a feleket, de ez célzás volt

az Egyesült Államok, az európai Közösség hat tagállama, valamint az Európai Szabad Kereskedelmi Szervezet hét országa közötti ellentétre.

A konferencia délután is ülést tartott, amelyen Christian Herter, Kennedy elnök külmebízottja is felszólt.

Pinchász Szapir miniszter, aki Izraelt képviseli a konferencián, tegnap Mosz Burtur nagykövet, Izraeli állandó európai megbízottja kíséretében megbeszélést folytatott Wyndhan Wayet-tel, a GATT főtájtárával. Ugy hiszik, arról tárgyalt vele, hogy milyen hatása lesz a konferencia határozatainak Izrael külkereskedelmére.

Lemondott az olasz kormány

Róma, (IFP). Amintore Fanfani olasz miniszterelnök tegnap benyújtotta lemondását Antonio Segni elnöknek, aki azt elfogadta. A lemondás az új választások után létrejött parlament első ülésének napján történt. A parlamentben nincs többsége Fanfan katolikus pártjának.

Az elnök közölte, hogy megkezdte tanácskozásiakat a pártok vezetőivel és azután fog dönteni, hogy kire bízta az új kormány megalakítását.

KÁDÁR JÁNOS VÁRATLANUL MOSZKVA BA UTAZOTT

Budapest (Reuter). Kádár János magyar miniszterelnök tegnap repülőgépen elhagyta az országot és nem közölte, hogy hova utazott. A miniszterelnök szovjet repülőgépre szállt és valószínűleg tartják, hogy Moszkvára repült sürgős megbeszélésekre. Az utazást véletlenül fedezték fel a nyugati újságírók, akik más ügyben a repülőtéren tartózkodtak és ott észrevették Kádárt, amint néhány kísérelővel a gépre száll. Azt sem tudták megállapítani, hogy kik a kísérelők.

A magyar kormány szövegében nem cáfolta és nem erősítette meg Kádár utazásának híreit.

Más verzió szerint Kádár alighanem Varsóba utazott, hogy Vladiszláv Gomulka-val, a lengyel kommunista

párt főtájtárával tárgyaljon. Azt hiszik, hogy az utazás a Kínával küszöbönálló ideológiai konferencia előkészítésével függ össze.

50 éve vagyok az országban ...

és 50 évet töltöttem a tüzhely mellett a konyhában.

Ezen idő alatt gazdag tapasztalatot szereztem a főzésben és különösen olyan ételek készítésében, amelyek országunk éghajlatához alkalmasak.

Teljes bizottsággal mondom: Nincs jobb olaj az „Éc Házajt” C. D. „Extra” olajánál a főzés, sütemény- és hűsítés és saláta készítés minden céljára.

Strauss német ex-hadügyminiszter Izreálbe készül

München (IFP). — Franz Josef Strauss, Nyugat-Németország volt hadügyminisztere, a keresztény demokráta párt bajorországi tagozatának elnöke május végén látogatást tesz Izreálban. Strauss a hadügyminisztérium meghívására érkezik és május 26-ikától június 7-ikéig marad az országban, ahol tárgyalásokat folytat majd a kormány tagjaival és megtekinti Izrael nevezetességét.

MINDENT
 amit tudni akar
 kinyomozni
 „HA-AYIN”
 detektíviroda
 A. Sheinin 2
 szoba 4
 telefon 92516

BÉT MÉIR
 KIRJÁT HACAJARIM - OFAT.
 NYITVA
 SÁVUTTÓL
 1963. MÁJUS 28-ATÓL.
 Előzetes helyrendelést kérünk.
 Telefon: 30001.

Eladó lakások
 Bné-Brák
 központjában:
 3, 2 1/2, 2 szobások,
 minden emeleten,
 Wolffsohn-u. 9. sz. a.,
 alkalmi áron, jelzőlogó-
 cícosónnel.
 Azonnal beköltözhető.
 Érdeklődni a helyszínen,
 vagy az irodában,
 telefon: 74727.

GURI JECHESKEL
 ÉS FIAI,
 Rámát-Gán, Jáhálom 5.

AS
 A LEGKITÜNBŐB
 KÖSER FELVÁGOTT
 AZ ORSZÁGBAN

Ne dobja el ...

Ne dobja el az üres „OR” dobozt, mert értéke van ...

Minden 4 rendes „OR” doboz fedele, vagy két „OR-ANAK” fedél — feljogosítja a „Shemen” példátlan díjsorsolásán való részvételre.

Könnyű, megerőltetés nélkül mosás, ragyogó főhéher ruha és sok-sok nagyszerű nyerevény... mindez benne van az „OR” — a „Shemen” legkitűnőbb mosóporának dobozában.

A verseny részletei minden mákoletben megtudhatók.

„OR” gyorsabban mos — jobban fehérít!

UTÁNZATOT NE FOGADJON EL! AZONNAL CSILLAPIT MINDEN FAJDALMAT A

PALGIN

PALGIN MINDEN TABLETTÁBAN VÉSVÉ VAN

Kispestiek országos találkozója
 vasárnap, május 19-én, Haifán, Balfour u. 11 szám alatti Noga-teremben, d. u. fél 6-tól. Értesítések barátainkat.
 A RENDEZŐSÉG

HIREK

AZ ÚJ KELET ELŐFIZETÉSI DIJA HAVONTA 5.80 IL.
 Tel-Aviv, POB. 831.
Fiókiadóhivatalok:
HAIFA:
 Schapira 13. tel. 2458.
 Irodák után:
 Tel: 66711.
JERUZSÁLEM:
 Javec 7. Tel. 26046.

Boniba utazott dr. Sinár. Dr. Pinchasz Sinár címzetes nagykövét, a Kölnben működő izraeli kártérítési bizottság vezetője, tegnap Boniba utazott. Dr. Sinár ezen az úján a Közösségi kapcsolatok kérdésekkel, valamint más hivatali ügyekkel fog foglalkozni.

Legszebb női táskák Évától, Tel-Aviv, Allenby út 90. - Készítői árak.

Éjlát órái járási hivatalok. A belügyminisztérium éjlát kiirendeltését tegnapot kezdve hivatalos járási hatáskörrel és jelleggel ruházták fel a belügyminisztérium által. Egyidejűleg Beér Sévárol átszállították az éjlát lakosok nyilvántartási kártérítéjét, úgy hogy a déli kikötőváros lakói mostantól kezdve helyben intézhetik el a személyazonosság igazolványba való változások beírását.

KELEN PAL
 ZONGORA-ESTJE
HAIFA,
 SZOMBATON, május
 18-ikán 8.30-kor
 a „Bét Rothschild”-ban.
 Jegyek: Grünbergernél.
TEL-AVIVBAN
 KEDDEN, máj. 21-én,
 a ZOA-házban

Tizenegy és fél éves kislány a betörőbandában. Az Áskeloni bíróság 15 napos vizsgálati fogságot rendelt el Albert Biton ellen, akit azzal vádolnak, hogy egy 14 és fél éves leányval, valamint még egy fiatalemberrel sorozatos börtöréseket követtek el Áskelonban. A lány, aki fiatal kora ellenére régi ismerőse a rendőrségnek, a betörésben való részvételét kívül később erkölcsösen csavargás vádjával is bíróság elé kerül. A banda harmadik tagja szintén a rendőrség kezében van és kihallgatása még folyik.

PIANO
 nagy választékban
RÉSZELETS
GOTTESMANN
 T. A., Allenby 38. Tel. 55682
 Mugrábival szemben

Meghalt az autóbusz által elgázolt süket asszony. Szará Stein 58 éves süket asszony, akit szerdán délután Tel-Avivban a Dizingoff és Jabotinsky utcák kereszteződésénél elgázolt egy autóbusz, csütörtökön hajnalban az Ichilov kórházban meghalt. A gázoló autóbuszofórt letartóztatták és Hadassa Ben Ito tel-avivi bíró tegnap 3000 font óvadék ellátásában szabaddá helyezte.

OLÉKNAK - vámentesen!
RADIO - PATEFON - ZENEGÉP - MAGNETOFON - MIXER - PORSZÍVÓ - MOSÓGÉP - SZÖNYEG - ZONGORA - GAZKALYHA WESTINGHOUSE FRIGIDAIRE (5 éves garancia) ELECTRONICA-KÁLMÁN
 Haifa, 1. telefon Bialik e. 69012.
 Beér-Seva, Sikun Szolal Bone, Blokk Nun, Rámám 24.
 Irodák az első és a legégszabb az országban, amely az olék árúbehozatalát intezel.
FORDULJON HOZZANK BIZALOMMAL!

SZOMBATI PIHENŐJÉT
 igazán jól csak a **TIVONI KADMON** penzióban, Hádágá-
 niót 28. Tel. 931473
 töltheti el. - Egyéni kiszolgálás.
2 Új Kelet 1963 V 17

VIDAM Női ÉLŐ UJSÁG Haifán
 JUNIUS 2 - A N,
 a HOH Szociális Bizottságának elgárdájával. ●
 Remek szerkesztés.
 Elsőrendű cikkek. Novellák.
 Verseik. Divat. Kozmetika.
 Pletykárolat. - Aktualitások.

Elefántcsontpart új nagykövete megérkezett. — Denis Coffa Balla, az afrikai Elefántcsontpart új izraeli nagykövete tegnap felesége kíséretében az országba érkezett, hogy átnyujtsa megbízólevélét. Coffa Balla átveszi Jean Baptist Mockey hivatalát, aki az afrikai államzövetség nagykövete volt Izraelben és megbízatása végeztével szerdán elutazott. Az új nagykövet, aki régi politikus és hazájában polgármester, valamint parlamenti képviselő volt, bejelentette, hogy egyelőre csak Elefántcsontpartot képviseli, de valószínűnek tartja, hogy későbbi időpontban Dahomey, Niger és Felső-Volta nagyköveteinek is kinnevezik, mint elődjét.

Tanuljon héberül!
 új haladó módszerekkel.
 Grosz Eliezer tanár tanfolyamán. Jelentkezni: Tel-Aviv, Hajarkon-u. 48., minden nap, kedd kivételével, 5-7 óráig.
 Rámám-Gán, Hámerkáz iskolában, Sd. Lámán 1. (bejárát a Herzi-utca felől), minden kedden 5-10 óráig.
 Jazur, Módon Háhiszdádrut, vasárnap és szerdán 8-10 óráig.
 Kirját-Ono, Bét Sezefer Nir, hétfőn és csütörtökön 8-10 óráig.

PÉNZT AZONNAL
 kaphat 10-1000 fontig aranyékszerre és egyéb értéktárgyakra.
Lombard Tiferet, Rajna, T.-A., Rothschild Blvd. 31., Allenby sarkához

A részeg betörők összetörték a kifosztott vendéglőt. Csütörtökön virradó éjszaka veszélyes betörőbanda rendezett mulatózást a bét-dágoni utkeresztződésnél lévő kioszkokban és vendéglőkben. A banda tagjai, akik helyiségről-helyiségré jártak, mindenhol elvitték a teljes cigarettacsofoladé- és italkészletet. Ugyilatszlik a betörők között megbeszéltek, mert az egyik vendéglőben törni-zúzni kezdtek. Garázdálkodásuknak úgy szakadt vége, hogy amikor az egyik vendéglőt felfestítették, annak tulajdonosa bent ült és láttára a részeg betörők futásnak eredtek.
 * Üzemtulajdonos feleségül venne ort. nőt, 55-ig. Leveleket: „Paróká” jellegére a kiadóba kér.

KÖZÉRDEKŰ KÖZLEMÉNYEK
 * **Légiposta-bélyegek megjelenése**
 A postagazgatóság közli, hogy szerdán, 1963 június 19-én (5723. szívan 27) jelenik meg a negyedik rendes légiforgalmi sorozat három bélyege 0.30, 0.40 és 0.45 font névértékben. Ugyanakkor jelenik meg a „Százéves héber újságírás” bélyege 0.12 font névértékben.
 Az állandó jellegű új előfizetéseket, amelyek ezen bélyegek megjelenésével lépnek életbe, a fiatalias szolgálat irodáiban vesznél fel. Tel. Aviv, Finsker 2., Jeruzsálem fasor 12. valamint az ország összes postahivatalában péntekig, 1963 május 24., 5723. szívan 1-ig beszorólag.
 Azok az új állandó megrendelesek, amelyek az említett dátum után érkeznek, csak a fenti bélyegek megjelenése után lépnek érvénybe.

Ertesitem tisztelt vevőmet, hogy **zöldség- és gyümölcs-üzletemet** (Bialik-utca 9-ből) áthelyeztem: **Ramat-Gan, Ramban u. 5.** (azelőtt Efrájim helyiségebe) **Olcós és előzékeny kiszolgálás**
WOLF ROTH

Megbíróságolták őket, mert cigarettáztak a moziban. Mintegy száz áskeloni lakosnak egyenként 10 fontjába került a moziban való dohányzás. Az illetők nem fizették ki a városi ellenőr által a helyszínen kivetett standard bírságot és ezért a városi bíróság elé idézte őket, amely három font helyett 10 fontra büntette a dohányzókat.
 * **Most érkezett!** Optomechanikai műszerek; Isssekutcz: Gyógyszertan; Patlantyús: Mernői kézikönyv; Freud: Alomfejtes, Pszichoanalízis. „Hadash”, Hajarkon 59.

MAGYARORSZÁGI UTÁZASOK 555 fonttól **EUROPÁI TÁRSAS-UTÁZÁSOK** 630 fonttól **CIPRUSI TÁRSAS-UTÁZÁSOK** 185 fonttól Magyarországi hozzá tartozóinak hajó-, vagy repülőjegyek küldése.

Argoutours
TEL-AVIV,
 Ibn Gvirol-utca 31.
 ZOA-házban szemben.
Jeruzsálem,
 Ben Jehuda-utca 3.
 Telefon: 25569.
Beszélünk magyarul!

A gyümölcsértékesítő tanács ézevi költségvetése 714 ezer font. A gyümölcsértékesítő tanács tegnap Tel Avivban megtartott ülésén jóváhagyta ézevi költségvetését, amely közel 774 ezer fontot tesz ki. — J. Friedmann, a gyümölcsértékesítő tanács vezetője bejelentette, hogy bíróság útján eljárás indítanak 25 település lakói ellen, melyek engedély nélkül 350 dunám sárgabarackot, almát, körtét és őszibarackot ültettek.

ÉKSZER és ÓRA vásárlásnál forduljon bizalommal hozzám:
SCHWARZE.
 (Temesvár)
 Tel-Aviv, King George 16

Gila Almagor és a férje Párisba repült. Gila Almagor, aki az elmúlt hetekben nagy sikerrel játszotta az Ohel színházban „Az idióta nő” című szerepét, újdonsült férje, Jakob Agmon, a Kameri színház volt adminisztratív igazgatójával együtt tegnap Párisba utazott. Gila Almagor az Oscar-dijas Artur Kohen producer és rendező hívta meg, aki a színésznőt látta a most készülő Eldorado című izraeli film ben és próbaléveleket fog készíteni vele. Gila Almagor, aki másvél évig marad külföldön, Rómában és Londonban is fog próba felvételeket készíteni, majd szeptemberben hazajön az Eldorado bemutatására és ezután New-Yorkba utazik, hogy továbbképezze magát.

Uj olék! Bármit behozhat-
 nak külföldről
 vámentesen eredeti és
 garantált gyári árakon
Wallerstein
 iroda által. • Telefon: 64916
 Tel-Aviv, Allenby 90. II. em.
 6-os ajtó. — (9-1 és 4-7.)
 Áskelonban: Onella Samuel,
 Herzi-u. 85. • Telefon 487.

Felavatták a Bank Hápoálim áradi fiókját. A most épülő Árad városban tegnap avatták fel hivatalosan a Bank Hápoálim fiókját, amely az első pénzügyintézet ezen az új településen. A bankfiók tulajdonképpen már május eleje óta működik, de Jicchák Ben Cvi államelnök halála miatti gázásra való tekintettel csak tegnap tartották meg a hivatalos avató ünnepséget. A Bank Hápoálim igazgatótanácsának vezetői beszédükben azt hangsúlyozták, hogy ez a bank volt az első, amely minden új településen megnyitotta az első bankfiókot. Jicchák Pundák, az Árad-övezet igazgatója ugyanakkor reményét fejezte ki, hogy a közeli években más bankok is meg fogják kezdeni működésüket Áradon.

Gross Agnes kiállítás. Május 20-án, hétfőn délután 6 órakor nyitja meg Dos Gárdos Károly az amerikai cionisták házában Gross Agnes tel-avivi festőművésznő kiállítását. Gross Agnes legutóbb az Alchárizi galériában kiállított képeivel aratott szép sikert.

Fontos dátum!
 (Máj. 15-től)
nagy árleszállítás
 minden könyvvásárlásnál és könyvvendérlésnél.
„Hadash” Hajarkon ötvenkilenc

Williams-émléktábla a Jeruzsálemi Chug Jocerj Hungaria helyiségében. Lág báomer estéjén a Jeruzsálemi Chug Jocerj Hungaria klubhelyiségében emléktáblát lepleztek le. N. Z. Williams és felesége, Gabriella nevére. Az ünnepélyes szertartáson jelen voltak Sappira, Burg és Wahrhaftig miniszterek, Gwurzmann Jeruzsálemi alpolgármester, a néhai Herzog országos főrabbi özvegye, továbbá a magyar jisiv vallásos rétegeinek több illusztris képviselője. A Williams-émléktábla önzetlen munkáját és anyagi támogatását Fisch Avrahám, a chug agilis elnöke ismertette és méltatta, aki hangoztatta, hogy a vallásos magyar zsidóság előtt még számos feladat van a nevelés, az országba való begyökerzés és a rászorultak megsegítése terén.

Az ARANYKOR KLUB legközelebbi rendezvénye a hó 22-én, szerdán este 7-kor az Ohel istertemben. Beíltón 6. sz. alatt. Chana Lámán képviselő; Kutés belpolitikai helyzetünk; — Leichtner Elí, új másorral. — Löwy Gyuri nóta-estje, a Rózsagaál művészpár kíséretével. — Hazai Samu: „Mit látam Budapestben?” — Friedmann Rachel: dalok és áriák. — Rózsagaál kívánászhangszeresenyé. — Jegyek: Maurernél, Ben Jehuda 63. és a klubban 5-8-ig, Beíltón 9. a.

ÉKSZER és ÓRA vásárlásnál forduljon bizalommal hozzám:
SCHWARZE.
 (Temesvár)
 Tel-Aviv, King George 16

Gila Almagor és a férje Párisba repült. Gila Almagor, aki az elmúlt hetekben nagy sikerrel játszotta az Ohel színházban „Az idióta nő” című szerepét, újdonsült férje, Jakob Agmon, a Kameri színház volt adminisztratív igazgatójával együtt tegnap Párisba utazott. Gila Almagor az Oscar-dijas Artur Kohen producer és rendező hívta meg, aki a színésznőt látta a most készülő Eldorado című izraeli film ben és próbaléveleket fog készíteni vele. Gila Almagor, aki másvél évig marad külföldön, Rómában és Londonban is fog próba felvételeket készíteni, majd szeptemberben hazajön az Eldorado bemutatására és ezután New-Yorkba utazik, hogy továbbképezze magát.

Katonai gépkocsi belerohant a rendőrség jeepjébe. Négy katona és három rendőr sebesült meg könnyen Éjlát központjában, amikor egy katonai gépkocsi nagy sebességgel belerohant a rendőrség jeepjébe. A két gépkocsit súlyos kár érte, azonban a sebesülteket elsősegélynyujtás után elengedték a kórházból.

ORTOPEDE-SPECIALISTA VAMOS PEDIKOR
 Betétek gipszmintára, gumiharisnyák.
 Éjlel-nappal viselhető sérvökök. • Füzek.
 TEL-AVIV, DIZENGOFF-U. 155. • TELEFON :227284.

Uj olék! Mielött beszerzik vámentes áruikat, frizsider — mosógép — gáz — mixer — rádió — zeneszekerény, stb., látogassanak meg minden vételi kötelezettség nélkül. Engedményt adok a gyári árakból.
„EXPRESS” Haifa Micháel (Tábor)-u. 40. D. e. 9-1. d. u. 4-7-ig. Tel. 55301

Kájitáná 9 éven felüti lányoknak
 Tivon központjában „Juvál Or” mosó mellett.
SOSANI, Tivon Rákádot 6. Tel. 931-112.

Uj légtólalmi felszerelés rendeztek gyakorlatot. Jechezkel Paneth ezredes, országos légtólalmi parancsnok tegnap a légtólalmi tisztek összejövetelén bejelentette, hogy a légtólalmi szolgálat újabb operatív egységeket létesített. Paneth ezredes hangsúlyozta, hogy az ellenség megérősdését számítáiba véve, Izraelre elsőrendű feladatok várnak a polgári lévgvdelem megszervezése terén. Az új légtólalmi tisztek ezután gyakorlatot rendeztek az új légtólalmi felszereléssel, amelyet nemrég vezettek be a polgári légtólalmi szolgálatban.

Butorüzetemet új helyiségben
HAIFA, HERZL ADY néven a **65** napokban nyitom meg
Uj modellek Kiváló kivitel Nagy választék Szakszerű tanácsok
 E hó végéig még **„KOLB”** Herzi ezelt 61. Tel. 69157 Haifa

Öngyilkos akart lenni és átszökött a határon. — Smuéli Sárabi 22 éves rosahájini lakos egyéni módját választotta az öngyilkosságnak: átszökött a jordániai határon, annak reményében, hogy útközben a határőrök lelőik. Miután terve nem sikerült, hazapesten? — Friedmann Rachel: dalok és áriák. — Rózsagaál kívánászhangszeresenyé. — Jegyek: Maurernél, Ben Jehuda 63. és a klubban 5-8-ig, Beíltón 9. a.

Kanadai települést létesítenek a Negevenben. A montreali hitközség, amely Kanada legnagyobb zsidó közössége, tegnap este „Negev-vacsorát” tartott Jákov Gur, a Keren Kájemet igazgatótanácsa elnökének részvételével. A vacsorán 50 ezer dollárt gyűjtöttek össze azzal a céllal, hogy Joe Frank, a kanadai cionista szövetség elnökének nevét megörökítő települést létesítsenek a Negevenben. Jákov Gur a Keren Kájemet meg fejlesztési munkásságát ismertette, főleg a határmenti övezetekben.

Nyereménypályázatunk nyertesrei:
 1. Gervai Sándor: Anát istennő virágai e. könyvet az 1134. számú rejtvény megfejtői közül Glik Lajos, Áskelon, Altikot G. 272/5; 2. Kishont Ferenc: Hintapalinta e. könyvet az 1135. sz. rejtvény megfejtői közül Gross Nikitá, Hádár József, Kehilat Lodz 56; 3. Barzilay István: Csillag a tábor fölött című könyvet az 1136. sz. rejtvény megfejtői közül Goldberger Olga, Jeruzsálem, rehov Josef Ben Matitjáhu 39. nyerték.

Meg
 vihara
 Ujra
 hany
 suv
 amiko
 1930-
 tinszk
 ádz
 tak.
 Ak
 hitler
 kozot
 legad
 tusáv
 rakon
 doli k
 solini
 szives
 időbe
 vizior
 oldali
 tok e
 gest
 hogy
 nem
 meár
 sek é
 lenes
 gitóá
 mus.
 Dáv
 re en
 Achil
 rinte
 ta H
 vizior
 sa v
 sajto
 ván e
 lom l
 A
 vihar
 ha m
 idéze
 meir
 nyos,
 nyess
 gász
 Néme
 nem
 Land
 sem,
 fiú v
 eles
 talos
 lemz
 botrá
 Vo
 mond
 riont
 ra ol
 berek
 a bal
 a m
 ta
 mig
 kötti
 meg
 el fo
 ságó
 ború
 A
 az a
 meg
 lélet
 til sz
 ben.
 az e
 ráeli
 aki a
 fejze
 gyüll
 Ká
 közb
 lámá
 zik
 erkő
 Guler
 Vél
 obje
 tulza
 rész
 kori
 jelen
 azon
 tékt
 hog
 „aru
 vid
 még
 rán
 száj
 Pa
 kérd
 hart
 mért
 dőké
 dásá
 Ered
 a m
 mat
 nista

Igy hamisítják meg a jeruzsálemi pert

Hanna Arendt cikksorozata megbotránkoztatta az amerikai zsidóságot

Dr. Hanna Arendt, 56 éves szociológus, néhány ismert mű szerzője, cikksorozatot tett közzé a „New Yorker” című hetilapban és abban gyilkos kritikát mond az Eichmann-perről. Megbízható sajtóküldemények szerint ezek a cikkek megrendítették a közvéleményt és az amerikai zsidóság körében keserűséget és haragot váltottak ki.

A német-zsidó származású dr. Arendt, akinek szerencsés véletlen folytán sikerült 1941-ben Amerikába menekülnie, azt állítja, hogy a jeruzsálemi per Ben Gurion intencióit szolgálta és távolról sem gőgölytette fel a véskorszaki tragédiáját. Szerinte a per nem bizonyította be, hogy Eichmann több volt, mint eszköz „a zsidókérdés végleges megoldása” néven ismert terv irányítóinak kezében.

Az igazi nagy vihart a cikksorozatnak az a része váltotta ki, amely a zsidó vezetőrétegnek a náciak alatti működését tárgyalja. A szerző többek között azt állítja, hogy a zsidó vezetők közreműködése nélkül a „végleges megoldás” apparátusa nem érte volna el azokat az eredményeket, amelyeket elért és a náciaknak nem sikerült volna olyan nagyszámú zsidót elpusztítani.

Ez a cikksorozat, amely a napokban könyvalakban is meg fog jelenni, azt bizonyítja, hogy a szerző az asszimiláns zsidók ama típusához tartozik, akit a beteges öngyűlölet valósággal elvakít. Ebben a konkrét esetben a gyűlölet három fázisú: a szerző gyűlöli a cionizmust, gyűlöli a zsidó államot és gyűlöli általában a zsidó népet. Feltehető, hogy az olvasó — főleg a nem-zsidó olvasó — a cikksorozat hatása alatt az alábbi következtetésekre fog jutni: 1. a cionisták a náciak cinkosai voltak, úgy hogy a felelősség mindazért, ami történt, rájuk hárul; 2. Izrael állam szerepe az Eichmann-perben jogi és erkölcsi szempontból egyaránt igen kétértelmű és 3. a zsidóság gyáva és degenerált nép, amely nemcsak, hogy nem tudott védekezni, de többsége ilyen, vagy amolyan formában együttműködött a náciakkal és ezáltal az áldozatok számát a többszörösére fokozták.

Ha figyelembe vesszük, hogy a cikkek angol nyelven, az Egyesült Államok egyik legelterjedtebb magazinjában láttak napvilágot, nem nehéz kiszámítanunk, hogy ez a gyalázatos és egyes részeiben hajmeresztő írás mennyire veszélyes és ártalmas.

Vérvád mese náciak és cionisták barátságáról

Dr. Arendt, aki a per idején néhány hetet Jeruzsálemben töltött, ismeri a véskorszakot. Az olvasó bizalmát szenvedélymentes stílusával, továbbá adatokkal, jogi és társadalmi kérdésekre igyekszik megválaszolni. Nehéz vele vitatkozni, mert féligazságokkal operál, a vasok hazugságok száma a sorozatban elenyésző. Ilyen kézzelfogható hazugság például az az állítás, mely szerint az Erec Jiszráélból Németországba érkezett sliákok annak idején köztölték volna, hogy mentés szempontjából csak azok a zsidók érdekelik őket, akiket alijáztatni lehet. Vagy például az az állítás, hogy a cionisták hívták meg annak idején Eichmann-t Palesztinába: a helyszínen akarták meggyőzni arról, hogy a zsidókat Palesztinába kell kergetni.

Arendt asszony, aki mély érzéssel gyűlöli a cionizmust, sorozatában nagy helyet szentel a cionisták és a náciak közötti állítólagos kapcsolatnak. Már az elején arról beszél, hogy a náciak rokonszenveztek a cionizmussal. A háború előtti években, amikor a zsidókat még hagyták futni, olyan mozgalmat láttak a cionizmusban, amelynek a munkáját meg kell könnyíteni. Ebből a felismerésből született meg Eichmann „cionista kultúrája”. Ezért olvasta el Herzl „Zsidó Állam” című könyvét és Adolf Böhm „Cionista történelmének” (melléleg, a per so-

„Eichmann elrablása nem volt hőstett...”

„Eichmann Jeruzsálemben” című cikksorozatában Hanna Arendt megbarátkozik azzal a gondolattal, hogy Eichmann elrablásával megsértették a nemzetközi jogot. Teszi ezt azért, mert maga a bűn is precedens nélkül áll, másrészt amiatt, mert csak így, a nemzetközi jog megsértése árán lehetett egyáltalán bíróság elé állítani. Némi habozás után azt is bevallja, hogy a zsidó államnak joga volt ítélkezni Eichmann fölött, mint ahogy be kell vallani, hogy az oroszoknak, lengyeleknek és más népeknek joguk volt saját bíróságikon ítélkezni náci bűnösök felett.

Írta: Schön Dezső

annak érdekében, hogy az izraeli hatóságok nimbuszát ezen a téren lerombolják.

Azzal kezdte tehát, hogy Eichmann rejtékhelyének felkutatása egyáltalán nem

HANNA ARENDT
Egy zsidó nő, aki önmagát gyűlöli

szól az izraeli hatóságok rátermettsége és ügyessége mellett. Sokan tudták, vagy tudhatták, hol van Eichmann, hiszen az utóbbi években — a lelke mélyén rejlő henegeési vágy miatt — ő maga dobta sutba az összes óvatossági intézkedéseket. Nem azon kell tehát csodálkoznunk, hogy az izraeli hatóságok egyáltalán nyomára bukkantak, inkább az a különös, hogy olyan későn találták meg.

Az elrablás ténye sem különös hőstett — igyekszik meggyőzni bennünket Arendt asszony. Mi volt itt a kockázat? — kérdi. Hogy az argentin rendőrség elfogja a tetteseket? Vajon kivégezték volna őket e miatt? Kaptak volna néhány évi börtönt és pontunk. Próbáljuk csak szembehelyezni Salom Schwartzbart hőstettét, aki nem volt se cionista, se nemzeti zsidó, csak egy egyszerű párizsi órásmester, aki leterítette Petljura tábornokot, a pogromhóst, a zsidók gyilkosát, noha tisztában volt vele, hogy esetleg kivégezik emiatt. Ő volt a hős, nem az izraeli biztonsági szolgálat emberei, akik Eichmann elrabolták — állapítja meg diadalmasan Arendt asszony. Schwartzbart beszéde a francia bíróság előtt összehasonlíthatatlanul méltóságteljesebb volt, mint az Eichmann-per ügyé szének beszéde, akit Arendt asszony szenvedélyesen gyűlöl.

Az ügyész, aki mindent rosszul csinált...

Hanna Arendt a következőket írja:

„Noha Mose Landau, a törvényszéki elnök minden tőle telhető megtett, hogy a jeruzsálemi per G. Hausner főügyész irányítása alatt ne züljön le kirakatperré, ebből szándéka nem minden esetben sikerült. Maga a hely, ahol a pert tárgyalták, a jeruzsálemi Bét Háám tökéletesen megfelelt a kirakatpernek. Erre vágyott Ben Gurion, amikor elhagyta, hogy elrabolja Eichmann Argentínából és bebizonyítja, hogy döntő szerepet játszott a zsidókérdés végleges megoldásában. Magát a pert Ben Gurion irányította a háttérből, míg az ügyész csak az ő szószólója volt.”

„Hausner főügyész minden tekintetben igyekezett gazdája kedvében járni és ha fáradozása nem járt mindig eredménnyel, az csak annak tudható be, hogy a törvényszéki elnök az igazságot szolgálta, mint ahogy az ügyész Izrael ál-

lam érdekeit szolgálta. Az igazságszolgáltatás azt követeli — mondta Landau elnök —, hogy a vádlott bíróság elé kerüljön, hogy a vád és a védelem hallassa szavát és sorakoztassa fel érveit, míg az összes többi kérdéseket — függetlenül attól, hogy milyen fontossággal bírnak — félre kell tenni. A törvényszéki elnök ebben a nyilatkozatban olyan kérdésekre célozott, mint például okáért, hogyan történhetett meg az, ami megtörtént és miért történt mindez? Mi volt a katasztrófában a zsidók, a németek és a többi népek szerepe? Milyen mértékben felelősek a katasztróféért a szövetséges hatalmak? Hogyan kooperáltak a zsidók saját kiirtásukban és miért tűrték, hogy birkák módjára tereljék őket a vágóhídra?”

Jeruzsálemben kimélték a nagy náciakat...

A szerző kénytelen bevallani, hogy magára Németországra a per óriási hatást gyakorolt. Az egész ország megrepedezett ki tudja, mit fog ez a per felzárkózni! A német kormány mégsem kérte Eichmann kiszolgáltatását és a német nép sem gyakorolt nyomást ezen a téren. Pedig előállhatott volna az a különös helyzet, hogy a tárgyaláson tanúk jelenjenek meg és névszerint sorolják fel azokat a nagy náciakat, akik Nyugatnémetországban fontos pozíciókat töltenek be.

„Jóllehet az ügyész egy másuttan szólította a tanúkat, kínosan vigyázott arra, hogy ez a puskaporos hordó ne guruljon be a terembe. Azt a kérdést sem firtatta, milyen arányú együttműködést fejtett ki a lakosságnak az a része, amely hivatalosan nem tartozott a náci párthoz.”

Miért alijáznak a zsidók?

Terjedelmes cikksorozatában Hanna Arendt többször is leszámol a cionizmussal. Így például üdösen veti el azt a tételt, hogy a szórványos önvédelmi akciókat a cionisták szervezték volna meg. „Nem a cionisták csinálták azt, hanem az összes szervezett erők” — írja. Arendt asszony felháborodása érthetően előtűnik: hol az a cionista forrás, amely azt állítja, hogy csak cionisták vettek részt az önvédelemben? Hogy a gettóvádlások és a partizánok sorában csak cionisták voltak? Kommunista részről találkoztunk olyan beállítással, hogy minden ellenállást a saját számlájukra írják, cionista részről soha. Nyilvánvaló tehát, hogy Arendt asszony azért igyekszik megdönteni egy nemlétező tételt, hogy még egyet üthessen a cionizmusról.

Annak bizonyítására, hogy mire képes az öngyűlölet, iktassunk ide egy másik példát, amely félig-meddig tragikomikusnak nevezhető.

Ismeretes, hogy mozaikmi értelemben a DP táborok lakóinak nagy többségét a cionizmus hatotta át. A német, osztrák és olasz táborok lakói nem akartak visszatérni szülőföldjükre, de ugyanakkor más országokba sem akartak vándorolni. Egyetlen vágyuk Erec Jiszráél volt. Ez áll különben a zsidók zömére minden országokban, amelyek a hitleri járom alól felszabadultak. Ezt a tényt 1946-ban többek között az angol-amerikai vizsgálóbizottság is megállapította. Minthogy Hanna Arendt tudja, hogy ezt a tényt

Valahányszor Arendt asszony az ügyészről beszél, vérborborul a szeme. A szegény ügyész mindent rosszul csinált: kezdve a módon, ahogy a pert előkészítette, folytatva a patétikus, olcsó hatásokra épült megnyitói beszéden — majd a tanúk és a vádlott kihallgatásától a záróbeszédig. Nem úgy viselkedett, mint egy ügyész, hanem mint Ben Gurion megbízottja. Erre pedig nincs pardon. Ha Arendt asszony lett volna a helyében, bizonyára tudta volna, hogy mi a teendője: egyszerű vádiratot készített volna, amely kizárólag a vádlott viselt dolgaira szorítkozik, azután a koncentrált tanúvallomásokot fogta volna rövidre, majd jön a lényeg: tiszteltetelmű helyet biztosított volna a védelemnek és gondoskodott volna arról, hogy az ítélet kizárólag a vádakra szorítkozzék, ahogy az közönséges bűncselekményeknél szokásos.

Ez a cikk nem a vita kedvéért íródott. Nem is hiszünk, hogy ilyen hajmeresztő vádak kapcsán egyáltalán helye van a vitának. Mi tudjuk, mit adott ez a per, amelynek nyomán minden oldalról részvét és rokonszenv árasztotta el Izrael államát, a maradék zsidóság megmentéséről. A világ zsidóságánál — vasfüggönyön innen és túl — a jeruzsálemi per úgy kimélyítette a sorsközösség tudatát, mint semmilyen más esemény annak előtte. A szöveg ifjúság, amely egy szövegben „restellte” a történeteket, pironkodott európai hozzátartozóiknak „gyáva” magatartása miatt és a véskorszakkal kapcsolatos vitáknak „miért nem lázadtatok fel?” kérdéssel vágott elébe, — revízió alá vette álláspontját. A per ugyan csak közelebb hozta egymáshoz a törzseket, mert bebizonyította, hogy ahová Hitler keze eljutott, egyformán pusztított minden zsidót, függetlenül attól, hogy az illető az áskénáz, vagy a szefárd törzshöz tartozott.

A jeruzsálemi pert elsősorban a holnap miatt, mindannyiunk jövője érdekében folytatták le. Ez a per a világ figyelmét az 1941—1945-ös Európa szörnyűségeire terelte — a magunk, a galúti zsidóság és az egész emberiség okulására. Hanna Arendt asszonnyal ezért nem polemizálunk. Csak mélyszélesen sajnáljuk, hogy akadtak közöttünk emberek, akiket a beteges öngyűlölet annyira elvakít és képekbe beálli a zsidó nép ellenségeit, a kutyaméregzők közé.

nem lehet megcáfolni, nem is próbálkozik vele; célját más úton igyekszik elérni. Elmélete a következő: Nem Cionizmetet volt a hatóerő, amely a DP-zsidók áradatát Erec Jiszráél felé irányította, hanem kizárólag az az eltökélt szándékuk, hogy nem élnék többet a gójk között.

Lehetséges, hogy lélektanilag szempontból van egy kis igazság ebben a tételben, jóllehet abban az időben az alijja-vágy minden indok és

magyarázat nélkül a legszublimáltabb formában jutott kifejezésre. Azok az emberek is, akik az angol-amerikai vizsgálóbizottság előtt jelentek meg, kihangsúlyozták, hogy Erec Jiszráélba akarnak menni, mert Erec Jiszráél tekintik saját országuknak. Igaz, a katasztrófa emléke még friss volt, igaz, az európai galúti likvidálásról is szó esett, viszont Hanna Arendt ezt a másodrendű indokot helyezi előtérbe, hogy ne keljen bevallania: van egy eszme, a zsidó haza, a zsidó állam eszméje, létezik a kétezeréves Cion iránti sóvárgás és szeretet, amely adott pillanatban tömegeket képes megmozgatni.

Ez a cikk nem a vita kedvéért íródott. Nem is hiszünk, hogy ilyen hajmeresztő vádak kapcsán egyáltalán helye van a vitának. Mi tudjuk, mit adott ez a per, amelynek nyomán minden oldalról részvét és rokonszenv árasztotta el Izrael államát, a maradék zsidóság megmentéséről. A világ zsidóságánál — vasfüggönyön innen és túl — a jeruzsálemi per úgy kimélyítette a sorsközösség tudatát, mint semmilyen más esemény annak előtte. A szöveg ifjúság, amely egy szövegben „restellte” a történeteket, pironkodott európai hozzátartozóiknak „gyáva” magatartása miatt és a véskorszakkal kapcsolatos vitáknak „miért nem lázadtatok fel?” kérdéssel vágott elébe, — revízió alá vette álláspontját. A per ugyan csak közelebb hozta egymáshoz a törzseket, mert bebizonyította, hogy ahová Hitler keze eljutott, egyformán pusztított minden zsidót, függetlenül attól, hogy az illető az áskénáz, vagy a szefárd törzshöz tartozott.

Az n...
ban cso...
ám, de...
megteren...
tett önn...
az volt...
ilyen fia...
mon Avia...
Mi vol...
Elsősor...
Schunát...
ságot egy...
buci fia...
lásokat i...
és ebből...
formálta...
dító háb...
leghősies...

H...
nem...
Az áll...
heti ülés...
rende k...
adása a...
családi...
számára...
Harzfeld...
tési oszt...
földszere...
szikusab...
mészetes...
föld elad...
ne van...
most azt...
zottság...
adások n...
olyan m...
az elad...
ban, hog...
eladások...
tételével...
„Mit o...
ta az üle...
tudok az...
próbálok...
Amivel...
földműve...
mindjárt...
hám Sz...
nek egy...
jegyzése...
szakába...
lason ne...
hoz jutn...
ság felé...
jelenlegi...
zött ne...
de hogy...
szitettek...
mondom...
kartam...

Küldjön
vámmentes **IKKA-csomagot**
magyarországi rokonainak és barátainak
A 4-es sz. (áprilisi) listán feladott megrendeléseket május 10-én osztották ki Budapesten.
A májusi (5. sz. listát) máj. 23-án, csütörtökön zárjuk
MEGRENDELŐHELYEK:
JERUZSALEM: Vajda József (déltűnt 4-6 óráig) s TUV TAAM enyészében, King George 9.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27., I. emelet, d. e. 10-12 és déltűnt 6-7 óra között. Telefon: 65052.
HAIFA: Léber útszerűzet, Nordau 21., déltűnt 4-7 óráig.
Levelezést kizárólag: G. K e m é n y, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27., címre kérünk.
IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség.
VEGYEN BUTORT
sarok-reklámiót, szalon-reklámiót, fotelt olcsón, könnyű feltételekkel. Saját gyártmány.
MARKOVIC-GRUNFELD, Tel-Aviv, Hajarkon 52., Allenby-sarok.

Izrael barátai és ellenségei egymás között... az afrikai csúcskonferencián

MAGYAR-ZSIDÓ KURIR

A világ jórészenek figyelme a napokban Dzsamál Abdul Nasszer felé irányul, aki az elmúlt napokban Brioni szigetén a kellemes tavaszi időjárásban is nagyokat izzadt az Eufrátesz és a Tigris partjáról érkező jelentések miatt. A hírek a nagyhangúan beharangozott „arab egység” végső bomlásáról szólnak és Abdul Nasszernek ezzel az útravalóval kell indulnia Ad-disz Ababába, az afrikai csúcskonferenciára, ahol a sötét világrész egységét akarják kovácsolni. Nasszer egyik leszármazottja személyiségeknek Etiópia fővárosában, de az afrikai összefogás hangzatosabb rosszul hangzik majd az ő szájából, amikor nemcsak a kisázsiai arab államokkal nem tud egységre jutni, hanem az afrikai arabokkal sem. Tervszerint Nasszer együtt indul a csúcskonferenciára Achmed Ben Bel-lával, a független Algéria miniszterelnökével, de nyilatkozatok, hogy a múlt héten súlyos vizsályok robbantak ki közöttük, Nasszer algériai látogatásakor, Hasszan marokkói király lemondta megjelenését a konferencián.

Nkruma afrikai parlamentje

A casablancai csoportnak és a felszabadult Afrikának másik nagytratóróját, dr. Kuame Nkrumát a javaslatokkal állt elő, hogy az etiópiai konferencián máris az afrikai államok politikai szövetségéről tárgyaljanak és foglalkozzanak azzal a tervvel, hogy két házból álló afrikai parlament jön létre, amelyet egységes afrikai föderáció és összehangolt afrikai külpolitika egészítene ki.

A másik — sokkal komolyabb és nagyobb jelentőségű — tömb a konferencián az úgynevezett monroviai csoport, amelynek szövegíróje William Tubman liberiai elnök. Óvatosan csak a korainak és elietettnek nevezte Nkruma javaslatát, de nem titok, hogy a monroviai csoport javarésze hevesen ellenzi azt. Főleg a fran-

Az egységpárt ellen

Voltaképpen ez az a lecke, amelyet Abdul Nasszer sohasem tanult meg, pedig éppen ezzel akadályozza az arab államok összefogását. Az elmúlt napok fejleményei Szíriában és Irákban azt igazolják, hogy az ottani Baat párt — amely hosszú éveken keresztül az arab nemzeti eszme egyedüli hordozója volt — nem hajlandó Nasszer kedvéért elmerülni a süllyesztőben. Mert a vizsály ekörül forog: Nasszer ragaszkodik hozzá, hogy a tervezett arab föderációban csakis az ő szabadalmazott „arab szocialista uniója” létezzen, amely Egyiptomban is csak most kezd meg működését és arra van hivatva, hogy biztosítsa a tömegek engedelmességét és a diktátor parancsainak teljes végrehajtását. Ha ehhez a követeléshez hozzávesszük a

Gyermeknyaralás

KIBUC
EVRONBAN

Négy csoport, egyenként 10 nap:
júli 5., júli 16., júli 28.,
augusztus 8.

Doár Ná Ászeret.
Telefon: Naharia 920043

Az aug. 8-iki csoportban már nincs hely.

6 Uj Kelet 1963 V 17

Irta: Arad Gideon

— azzal az ürüggyel, hogy ott Mauritania is jelen lesz, amelyet Marokkó nem ismer el. A tényleges ok azonban, hogy Hasszan nem hajlandó jelenlétével alá-masztani azt a látszatot, mintha Nasszer a „casablancai csoport” nevében beszélne. Bár ez az alakulat gyakorlatilag jóformán megszűnt létezni.

Chabib Bourgiba tuniszi elnök, pedig nem titkolja, hogy nem szívesen látja, hogy nem jóviszonyban sem Marokkó sem Algéria mai kormányával. A nyitlan nyugatbarát és időnkénti fegyveres összecsapás ellenére is Franciaországgal rokonszenvező Bourgiba szá-mára bizonyos elégtételül szolgálhat, hogy a casablancai csoportnak egy másik tagja Guinea, éppen az afrikai konferencia előtt tette meg a canossa-járást Párisba, hogy neutralista - leninista - nasszerista kilendések után engedelmesen visszatérjen a józan ész és kemény frankok útjára.

bőző diktátorokat, kormányokat és nemzeti-csoportokat.

Mit garantál Amerika

Abdul Nasszer részéről még távolról sem hangzott el az utolsó szó, sőt ellenkezőleg minden jel arra vall, hogy rövidesen ismét kezébe veszi a kezdeményezést. Egyes nézetek szerint az a veszély áll fenn, hogy amint rendelkezésére állnak majd az amerikai segítséggel Jemenben felszabadult csapatai, hadainak fenyegető jelenlétét, sőt esetleg harci erejét is felhasználja majd célkitűzéseinek előmozdítására. Egyiptom keletre való terjeszkedésének és a szíriai belpolitikai zűrzavar orszákos megoldásának továbbra is fennálló főakadálya a közbeékeltek két kis ország: Jordánia és Izrael. Nasszernek előbb utóbb meg kell kísérelnie, hogy szárazföldi hidat ver-

Az angol presztizs fagypontja

Mindaddig sikerült ezeket a kísérleteket idejekorán elfojtani, de mi lesz, ha egyszer nem sikerül? Ha Jordániában Nasszer hívei veszik át az uralmat? Ha gyakorlatilag lehetővé válik az egyiptomi—jordáni—szíriai—iráki föderáció, amely Libanont is elnyelné és amelyhez Jemen is csatlakozna. Ha megvalósulna a Nasszer diktatúrája alatt álló, akármilyen labilis, de mégis formailag fennálló arab szövetség, amely biztosan elsőpörné a szaudi királyságot is?

Az angolok azt mondják, hogy ma már semmiféle

szövetség sem kötelezi őket Jordánia védelmére. Bevethető közelkeleti haderejük különben is csekély és Szaud óta az angol haderő presztizsét nullára csökkentte ebben a térségben. A Szovjetunió távra-kétás fenyegetéseivel az egyetlen komoly, nem konvencionális fegyverrel rendelkező nagy haderő ebben a térségben az Egyesült Államok hatodik flottája. Így tehát Amerika szavának döntő hatása lesz minden újabb fejleményben. Feltételezzük, hogy Amerika tudni fogja mikor és milyen szót ejtsen ki.

szövetség sem kötelezi őket Jordánia védelmére. Bevethető közelkeleti haderejük különben is csekély és Szaud óta az angol haderő presztizsét nullára csökkentte ebben a térségben. A Szovjetunió távra-kétás fenyegetéseivel az egyetlen komoly, nem konvencionális fegyverrel rendelkező nagy haderő ebben a térségben az Egyesült Államok hatodik flottája. Így tehát Amerika szavának döntő hatása lesz minden újabb fejleményben. Feltételezzük, hogy Amerika tudni fogja mikor és milyen szót ejtsen ki.

Ellenfeleink és szövetségeseink

Amikor ezek a súlyos kérdések legbenek a háttérben, fokozott figyelemmel fogjuk kísérni az addisz-abe-bai konferencián várható összecsapást Izrael kérdésében. Már tudjuk, hogy Nasszer követelésére, a casablancai csoport tervére, az afrikai közös főparancsnokság létrehozásának egyik céljaként az „izraeli imperializmus elleni küzdelmet” akarják beiktatni. Nasszer és hívei részéről nem fognak hiányozni a kísérletek arra, hogy ezen a nemzetközi fórumon is Izraelt elítélő nyilatkozatokat szavazzassanak meg. Másrészt Izrael barátai is szép számban lesznek ezen a konferencián. Többek között ott lesz Kamerun mo-

hamedán elnöke, Achmadu Ahizso, aki most vendégeskedik országunkban. Ott lesz Sierra Leone külügy-minisztere, aki néhány nap előtt Jeruzsálemben jelentette ki, hogy a csúcskonferencián küzdeni fog minden Izraelt elítélő határozat ellen. Ott lesz azoknak az afrikai elnököknek, miniszterelnököknek és külügyminisztereknek a sora, akik itt jártak, segítségnyújtást kötöttek Izraellel és igen gyakran hangzottak barátságukat. Addisz Ababában majd eldől, milyen sulyal bírnak barátaink Afrikában.

Talán ez is befolyásolni fogja Abdul Nasszer jóvendöbéli terveit.

A torontói Bét Jicchák hitközség, melynek élén dr. Klein Ernő, a nagyhirű tudós áll, június 16-án rendezte meg új templomában a minden eddigi hasonló emlékünnepeknél is méltóbb külsőségek között a mártirok emlékünnepeit. A gyászúnnepség szónokául meghívták Pudapestről dr. Scheiber Sándort, a magyar országgyűlési képviselőt, a budapesti rabbiképző intézet igazgatóját. A két nagyevű tudós, dr. Scheiber Sándor és dr. Klein Ernő részvétele a gyászúnnepségen, minden jel szerint hatalmas tömeg jelenlétét fogja vonzani az egész amerikai kontinensről.

Szilágyi Pál, tel-avivi vállalkozó két hónapos európai utjáról visszaérkezett és szűk családi körben megünnepelte 75. születésnapját. Európai útja során ellátogatott Budapestre is, ahol az általa épített Thököly-uti templomban nagy tisztelettel fogadták. A templomnak nemcsak alapítója, illetve építője, de sok éven át elnöke is volt Szilágyi Pál.

Morris Wohl, a Magyar Zsidók Világszövetségének izraeli látogatáson lévő vezető személyisége, országjárása során minden nevezetese helyeselt megtekintett és sok intézményt felkeresett. Alkalma volt itt régi barátokkal és rokonokkal találkozni. Egy unokafivérét, a tel-avivi Weisz Gerson butorgyárost 31 év óta most látta viszont.

Kádár Péter, a svédországi Göteborgban megjelenő Göteborg Tidning munkatársa egy hónapi időtartamra az országba érkezett. A fiatal magyar-zsidó újságíró a magyarországi forradalom kitörése után hagyta el Magyarországot, Göteborgban telepedett le, olyan jól elsajátította a svéd nyelvet, hogy befejezhette egyetemi tanulmányait és újságírói munkásságát folytathat.

A Tel Aviv-Chedera-Tel Aviv kilencvenöt kilométeres kerékpárverseny idei győztese a tizenhat éves rámle Eckfeld Bárucl lett, aki már 14 éves korában is nyert országos ifjúsági bajnokságot. Eckfeld Bárucl-

na igen büszke Rámle, a szeretet ezer megnyilvánulásával árasztják őt el. De jut a szerencsekívánatokból a szülőknek is, az érsek újvári születési Eckfeld Györgynek, akinek könyvüzlete van a városban és az édesanyának, Eckfeld Rózsának, aki ugyancsak Rámle szakácsstanfolyamot vezet.

A náhariai HOH szervezet legidősebb tagját, a 88. életévét betöltött Altman Hermant sok szerencsekívánattal árasztják el a városban abból az alkalomból, hogy felesége, Gizli, nyolcvan éves lett. Az Altman család igen nagy tekintélynek örvend Náharián és a közszertet kifejezéséket a HOH ezuton is sok szerencsét, jó egészséget és boldogságot kíván nekik.

Reich Josua és Helén harmincadik házassági évfordulójukat ünnepelték a múlt héten szűk családi körben. A harminc éves évforduló egyébként az újságunk jubileuma is. A család és a barátok, ismerősök jókívánságokkal árasztották el a népszerű, a magyar-zsidó közéleti munkában oly lelkesen résztvevő házaspárt.

Nagy sikerrel mutatták be Budapesten a Meztelen Diplomata című új filmet, melyet Rejtő Jenő — P. Howard — a mártírhaltalt zsidó író kiváló szatirája, a „Vesztőzár a Grand Hotelben” alapján forgattak.

Króó György, a tehetséges budapesti magyar-zsidó muzikológus, akinek tudományos sikereiről már többször beszámoltunk ebben a rovatban — most jelentékeny állami kitüntetést kapott. Nemrégiben Schumann monográfiájával keltett méltó feltűnést a fiatal zenetudós, aki Kodály Zoltán tanítványa volt.

Hétfőn este a natanjal WIZO moadont megtöltő löbb, mint száz főnyi hallgatóságának különleges irodalmi élményben volt része. Cziment Imre tanár magas színvonalú irodalmi előadást tartott, majd Bonda Kátó Giszkalay verseket szavalt. Mind az előadó, mind a szavalóművész meleg sikert aratott.

Az Amerikában dr. Klár Zoltán szerkesztésében megjelent Az Ember beszámolóját közlő „Pásztor Béla családi ünnepe” című cikkében arról a fényes bármicvá ünnepségről, amit Pásztor Béla és Magda kisfiának, Ráfáclnek rendeztek a new-yorki 163 East 67 utcai templomban. A templom rabbi, dr. Shneir tartotta az avatóbeszédet, majd Izrael konzulja, M. Zohár gratulált a szülőknek, illetve az ünnepeltnek. A templomi ünnepség után nagystílusú fogadást rendeztek a szülők, melyen az amerikai magyar-zsidó közélet számos tekintélyes tagja jelent meg.

Ugyancsak Az Ember ad szót róla, hogy a Buenos Airesben élő kiváló magyar-zsidó író, Balla Erzsébetnek rövidesen megjelenik egy jubileumi gyűjteményes kiadványa, mely két regényt és négy nagyjellegű novelláját tartalmazza.

Humánus gimnázium Izraeli technikusképző intézet

TECHNIKAI KÖZÉPISKOLA

a humánus gimnázium mellett

Beiratkozás a T"J"JN tanévre

a chet, tet, jud, és jud-álef osztályt végzeteknek

Szakok: géptechnika, építés-technika, rádió-, televízió - elektronika

Érettségivel való előkészítéssel együtt

Részletek és beiratkozás: d. e. 10-1, d. u. 5-7-ig:

TEL-AVIV: Bét Saron, Petách-Tikva-út 44., Bét Hádárral szemben. Tel. 35635.
JERUZSALEM: Bét Joél, Jaffa-út 33. Tel. 26637.
HAIFA: Bialik-utca 17. Tel. 69041.

Humánus gimnázium

Megkezdődött a beiratkozás a T"J"JN tanévre

Felvilágosítás és beiratkozás d. e. 8-tól este 8-ig egyfolytában.

HAIFA: Bialik-utca 17.
JERUZSALEM: Bét Joél, Jaffa-út 33.
TEL-AVIV: Bét Saron, Petách-Tikva-út 44., Bét Hádárral szemben.

Sem belföldön, sem külföldön

Érettségi találkozók

Emlékezés a pesti zsidó gimnázium ipari tagozatára

A Theodor Herzl fedélzetén

Irta: Jámber Ferenc

Senki zsebkendőt nem lobogtatott felém, amikor a haifa kikötőben ott álltam a Theodor Herzl fedélzetén. Az volt a helyzet, hogy a Theodor Herzl utasai már külföldön voltak, noha a hajó teste még mozdulatlanul tapadt a mólóhoz. Ugyanis már tüllesztünk a vám és utlevélvizsgálaton. Az utlevélbe be volt ütve a pecsét: Kilépett.

"Külföldön" voltunk hát, bár egy egész kicsi gyerek is könnyen tudott volna át-dobni egy kavicsot a "határon"-túlra.

Am jól tette, hogy nem dobott, hiszen biztosan eltalált volna valakit az utasok kísérei közül.

Mint élő fal, úgy tapadtak a drótkerítéshez a kísérek százai. Dus, érett szülőbőrhöz hasonlóan az a fejük. Vagy másféleként át-simultak a kísérek a kerítéshez, hogy még egy időre láthassák hozzátartozóikat. Integgettek és kiabáltak, kifogyhatatlanok voltak jótanácsokban.

Meg nem számoltam a kísérek tömegét, csak úgy felbecsültem őket és úgy tűnt nekem, hogy minden utasra három kísérő esett.

Engem mindenestre le kell számítani, mert — amint már szó volt róla — sem kendő nem lebegett felém, sem jótanács.

Mint már annyiszor életemben, újra kivétel voltam.

Nem is bántódtam miatta nagyon. Hiszen a bucsuzás mindig lehangol nagyon. Oly sok költő énekelte már meg, hogy elválni annyit tesz, mint egy kicsit meghalni.

Azonfelül a hosszú bucsuzás nem az együttlétet hozza szababbra meg, hanem az elválást.

Az utazóközönség nem zettközi egyveleg. Főleg persze zsidók, de katolikus papok és apácák is vannak közöttük.

Az asztalnál jobbfelől egy svéd, balfelől egy venezuelai ül mellettem.

Egyikük sem született ott, ahol most lakik.

A „svéd” Galiciában, a „venezuelai” Csehszlovákiában pillantotta meg a napvilágot.

A második világháború torzonborz, vad szele sodorta őket messzire. Most azon vitatkoznak, melyik közülük a „nemesebb”.

— Most voltam harmadszor Izraelben — büszkélkedik a „svéd”.

„Egyetlen bolivárt sem fektetek be Venezuelán kívül.” Holott állandóan kísértetek felkelések, puccsok...

Nemcsak izráeliek, nemcsak turisták, jórészek is utaznak a hajón. Könnyen felismerhetők. Márcsak arról is, hogy óriási láda-kofferek állnak kabinjuk ajtajai előtt. Oly nagyok, hogy nem férnek a kabinba.

Ekkora láda-kofferekkel senki nem utazik turista utarra.

Rájuk persze nem találunk Hiob rezignált, megbékélt szavai, amiket akkor mondott, amikor mindenéből kiforgatta a sors: „Meztelenül jöttem

A világra és meztelenül térek meg.” Igaz, meztelenül jöttek a jórészek Izraelbe, de nagy láda-kofferekkel utaznak el.

Hatvanhat órát utazik a hajó Nápolyig.

Fele idő eltelik évessel-alvással.

Ha napokig utazik az ember hajón, többet eszik, többet alszik, mint a szárazon.

De még mindig marad 33 óra.

Az alatt ír, olvas, beszélget az ember és nézegeti a hullámokat.

Azután ráeszmél a sorok írója arra, hogy nem utas, hanem újságíró is. Felkeresi hát a kapitányt: Aczél Lászlót, a régi tengerészt, a fiúmei Tengerészeti Akadémia diplomájának tulajdonosát, aki vezet-lisztje az izráeli kereskedelmi flottának. Nyitott könyv számára a tenger, amelyen 34 esztendő óta hajózik. Huszonháromevan palesztinai-izráeli szolgálatban.

Az „Aczél” nevet — más nyelvűek Akzelnak olvasták. Így hívják az izráeli tengerészetben is: Eliezer Akzel.

Legalább annyiszor interjúváltak meg izráeli újságok, köztük az Új Kelet is

Az írásbeli vizsgák első napján viszonylag simán ment minden. A magyar írásbelin irodalmi, történelmi és szakmai tétel közül válogathattunk. Mint legelőb, a történelmi tételt — „Csonka-Magyarország belpolitikai, szociális és kultu-

ralis életének főbb mozzanatai a Trianon-i békekötéstől napjainkig” — dolgoztam ki. Amikor a dolgozat írása közben 1939 évhez érkeztem, sikerült kiizzadnom a következő mondatot: „Inrédy Béla, m. kir. miniszterelnök a képviselőháza elé terjesztette a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló I. sz. törvényjavaslatot. Röviden: az első zsidótörvényt.”

A mondatnak varázsereje, sikere volt Szentgyörgy urnál. Fuchs D. Rafael iskolaigazgató utján magához kértette, mondván: személyesen megismerni kívánja azt, aki „illen” szabatosan tudja kifejezni magát magyarul — zsidó léte. Az audiencián megdicsért és kegyelmezés közben megváltatott.

Az írásbeli másodnapján matematikai tudományunkról kellett számot adni. Szentgyörgy, mártírhalált halt Salgó Gyuri nem tudott megbirkózni a tételekkel. (Gyuri kiváló orvos volt. 1942-ben fél uszodahosszal nyerte meg a budapesti középiskolák 200 m-es mellúszó bajnokságát, végig „pillangóva” a látót 3.00.6 perces, akkor világvizsgonylatban is figyelemreméltó idővel. Az országos döntőn a startkörölről szedték le valami igazolási trüffel. Közben elindították a mezőnyt. Gyuri a parttól könnyes szemmel nézte, hogyan nyeri a versenyt Bartalis, a Kir. Katolikus Gimnázium diákja, kerék 4 másodperccel gyengébb idővel.)

1943 június végén átvettük érettségi bizonyítványainkat. A Bethlen-téri iskolában szerény keretű között jöttünk össze utoljára valamennyien tanárainkkal. Bucsut vettünk az „alma mater”-től és kiléptünk az ÉLETEBE.

Akkor még nem sejtettem, hogy öt év múltán, az első érettségi találkozón 32 osztálytársunk mártírhalálról kell beszámolnom az életem maradványaként.

...Duschkau Ferivel rom takarítás közben szakadt le egy balkon és zuzta halálra az Oktogonon, Engler Robi, Ötvös Tomi Mauthausenben, Szenes Imre, Vadász Pista Kőszegen, Schwartz Gyula, Ungár Misi Auschwitzban haltak mártírhalált. Hecht Feri Győrben ölte meg egy szőnyegbombázás, Salgó Gyurit a felszáradulás percében kaszálta le egy gépfegyveres sorozat a faszori Fluárvaház előtt. És így tovább... Szörnyű még elgondolni is. Tizennyolc éves, tehetséges és az életbe optimizmussal kilépő fiatalok reményekkel gazdagon virágzó életét oltotta ki a nagy vérzivatar.

„Most bucsuzunk és elme-gyünk, a mi időnk lejár” — énekeltek a „ballagáskor”. Nótaszóval jártuk körül az iskolát. Virágoskokrotok, a tavasz virágait szórtuk a könnyező szülők, tanáraink, barátok közé. Örömkönnyegek peregték végig anyák, apák arcán. S egyetlen év múltán gyászkönyvek folyamává változott.

A bucsut, azt hogy „el-megyünk”, nem úgy értet-tük, — kedves tanár, elnök és egyéb urak, — hogy mindörökké elmegy közül-ünk harminckét! Kérem, lútt tévedés, félreértés történt!!...

...és most husz év mul-va, dereszdő fejjel, a apok- lipsisz tulajdóli könnyves szem mel emlékeznünk Feri, Gyuri, Robi, Tomi, Pista — tí-reátok és tanárainkra, akik-nek nagy része szintén örök-re elment körülünkől.

Legyen emléketek áldott és megszentelt mindörökké.

Forrai László

New-York-i levél

Háromszáz éves orosz szekta fagjai az Egyesült Államokban

Ósrégi orosz szekta utol-szó 250 tagja (férfiak, nők, gyerekek) érkezett a közel multban Törökországból az Egyesült Államokba végleges letelepedésre. A szektások óshtitűeknek nevezik magukat és vallási szertartásuk körül támadt nézeteltérések következtében, a 17-ik században vál-dott ki a görögkeleti egyház kötelékéből. Az emigrációt az amerikai „Tolsztoj Alap” védnöksége alatt szervez-ték, amely hosszú idő óta több fehér-orosz emigráns települést tart fenn New-Jersey államban.

Az akcióról Alexandra L. Tolsztoj grófnő, Tolsztoj Léó lánya és az alapítvány elnöke számolt be a sajtó-nak. A 250 tagu emigráns csoport, Robert F. Kenne-dy, főállamügyész különleges letelepedési engedély-vel hagyhatta el Török-oroszágot.

Robert F. Kennedy sajtó-fogadáson kijelentette, hogy a szekta tagjai öt-ha ezer egykori óshtitű leszármazottai, akik több, mint 300 éve hagyták el Orosz-oroszágot, a Szovjetunió pe-dig 1959 óta minden dip-lomáciai erőfeszítést meg-nevezik, hogy hazza csábítsa őket. 1962 szeptemberében a megfogyatkozott szekta

— mint ahány esztendeje járja a tengereket.

Igy hát csak egyetlen kér-dést teszek fel neki:

— Mi volt izráeli szolgálata alatt legjobb és mi volt legrosszabb élménye?

— Tulajdonképpen nem egy — feleli a kapitány — hanem két kérdés ez. De a sors úgy hozta magával, hogy a két élmény, a leg-jobb és a legrosszabb, egy-időben, egy helyen történt.

— Mikor tíz évvel ezelőtt először jártam hajómmal Dél-Amerikában, két napra horgonyt vetettünk Buenos Airesben. A két nappól három lett és még így is nehezen tudtuk a horgonyt felszedni. Megnyitottuk a hajót a közönség számára. Tízszerevel tödultak a zsidók megnézni a zsidó hajót. Fiatалok és öregek, gyerekek és aggyasztányok. Zsidó iskolai gyerekek tanítóikkal. De nemcsak zsidók. Egyszer csak megállott a hajó mellett egy óriási autó busz. Papok és apácák vezetésevel felvonultak a hajóra egy katolikus iskola növendékei. Jöttek megnézni egy „darabka Szentföldet”...

— De nem erre gondol-tam, mikor a legjobb élmé-nyemről beszéltem.

— Tavaly decemberben ujra kikötöttünk Buenos Airesben. Azt hittem, tíz év elteltével lecsillapodott az izgalom, a lelkesedés. Té-vedtem. Ugyanakkora tö-meg... Ujra ujjongás, ujra könnyes szemek. Mintha ujra lepergették volna egy nagy-szerű filmet.

— Ez volt a legszebb, a legjobb élményem...

— Aztán, mikor már a nyílt tengeren jártunk, fel-fedeztünk a hajón egy ha-lom kampószerű röp-íratot.

— Még sem volt hát ugyanaz a „film”, ugyanaz, mint tíz évvel ezelőtt.

közül, mert a szektások különleges apró házakat száltak meg Törökország-ban. Ezért, az új falu há-zainak befejezéséig az óshtitűek sátrakban laktak. Tatjana Schaufuss, az ala-pítvány ügyvezető igazga-tója repülőgéppel Török-oroszágba utazott, hogy az óshtitűek ottani lakhelyét és építkezési módszereit tanulmányozza és azt az eredetihez hűen Ameriká-ban meghonosítsa.

A csoport korátalga meg-lepően alacsony. Száznegyvenketten vannak 1 és 18 év között és körülbelül szá-zan 19 és 55 között. A há-zomszáz év eltörlől vissza-maradt orosz parasztok az Ujvilágban is ősi foglalko-zásukat, a földművelést újík és a tervek szerint főleg zöldségtermelésre ren-deznek be, termékeiket pedig New Jersey államban értékesítik.

Egyelőre azonban a hosz-zúszerű férfiak és a földetseprő, keményített ro-kolyájú asszonyok különös csoportja szájtáta bábész kodik, siktíva tér ki a gép-kocsik elöl és furcsa gya-nakvással hallgatja az őket körülálló, ismeretlen nyel-ven hadaró, borotváltarcu idegenek zajos csoportját.

(deutsch)

NEVET A VILÁG

RELATIVITAS

A kishívésű és nagy tudású rabbit egy magistermetű, de kisebb tudású rabbi váltja fel. A bét hámidrásban, amint ül az új rabbi, sehogyan sem tud elhelyezkedni és panaszosan fordul a sámeszhez:

— Ez az asztal, mely a boldogult volt, nagyon alacsony nekem.

A sámesz habozás nélkül válaszol:

— De a megboldogult széke viszont nagyon magas...

UJSÁGSZTRAJK

A nagy new-yorki ujság-sztrájk idején a televízió interjú készített egy híres filmsztárral, akit a többi között megkérdeztek, hogy mi a véleménye az ujság-sztrájkokról.

A szökecsig ártatlanul válaszolt:

— Honnan tudjam, hogy mi a véleményem? Még nem olvastam az ujságban...

DRÁMAI PÁRBESZÉD

— Fiaskám, légy szives, adjál tiz fontot, megyek a kozmetikába.

— Parancsolj drágám, itt van száz.

— Te durva fráter!

AZ EREDMÉNY

A városi parkban ül a padon egy idősebb hölgy, előtte egy gyermekkosci, abban kisfiú. A hölgy babusgatja a gyereket, így szól hozzá:

— Aludj, Diploma, aludj Diploma...

Kíváncsian kérdi a padon mellette ülő idősebb úr:

— Miért nevezi a kicsikét Diplomának?

— Mert évekig járattam a lányomat az egyetemre és ez volt, amit ott szerzett...

KRITIKA

Tolsztojnak volt egy költői hajlamokkal terhelt unokaöccse, aki folyton az- zal nógatta világhírű nagy- bácsiját, hogy hallgassa meg költeményeit. Egy téli estén azután sor került erre. Az ifju olvasott, hosszú órákon át. Mikor végülis let- tette a költeményeit tartal- mazó füzetet, szivszorongva fordult Tolsztojhoz.

— Milyenek?

Tolsztoj elgondolkodva válaszolt:

— Tudod, öcsém, ha a verseidben több volna a tűz és a kályhában több volna a verseidből, nem fáznaék ennyire.

CSALÁDI KERETEK KÖZÖTT

— Igazán nem lesz nehéz összeházasodnunk — mondja a fiú — az én apám rabbi.

— A válással se legyen gondod — csicsergi a lány — az én apukám ügyvéd.

A JÓSNÁL

Jósnő: Egy magas, barna- arásült, jóképű, dúsagdag férfit látok. Ez a férfi megszereti magát és elveszi feleségül.

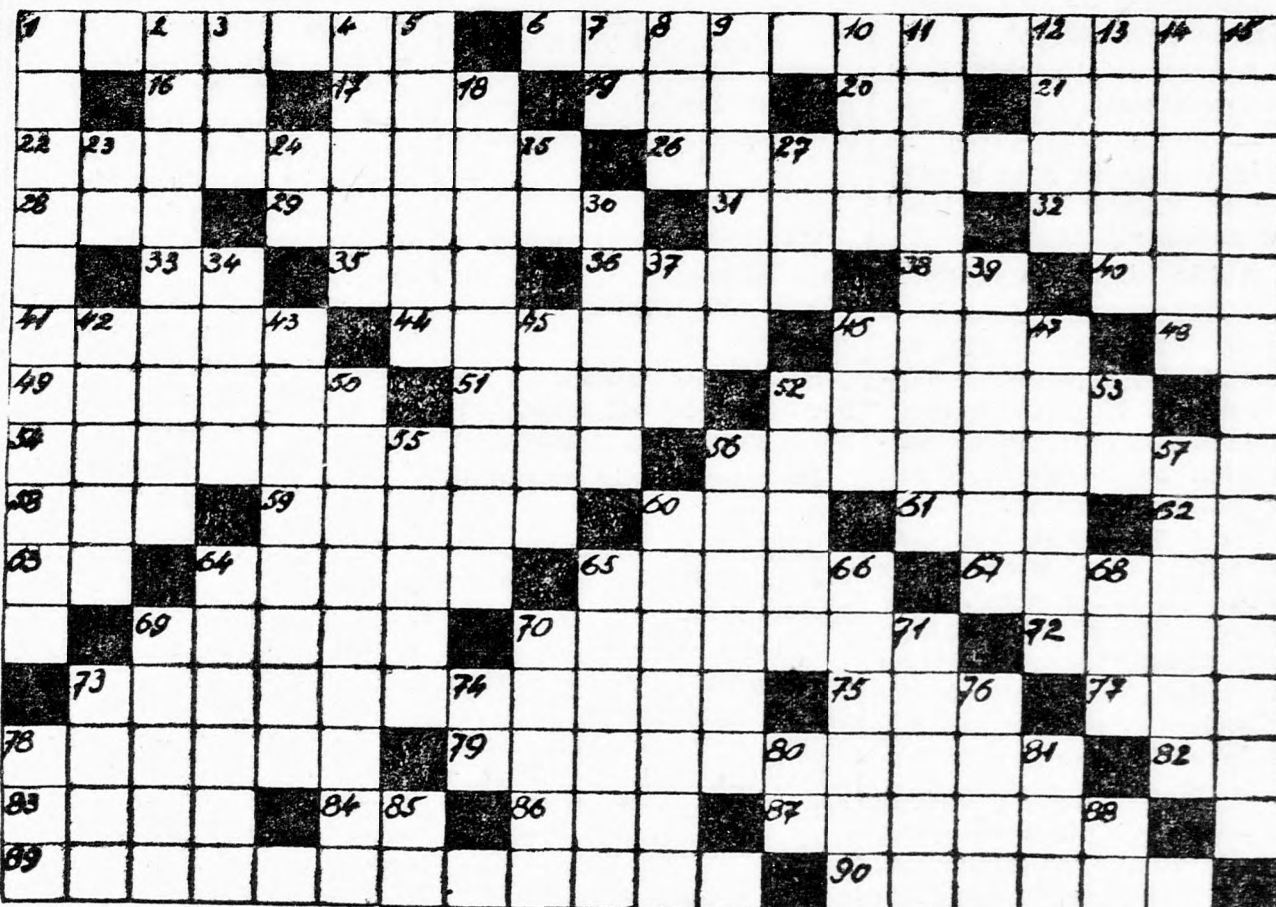
Kliens: Te Jóisten! És mit csinálók a férjemmel, meg a három gyerekkel!

A CIPŐBOLTBAN

— Tessék nekem egy fél óráig mutatni cipőt.

KERESZTREJTVÉNY 1139

Vízszintes: 1. Lehengerelt zúzott köből készült útburkolat, skót mérnök nevérol. 6. Ir származású híres szin- padí szerző, a haifai színház legújabb műsordarabjának „A tusz”-nak szerzője. 16. Hangszer eleje. 17. Ékezet- tel elnevezés. 19. Sziget franciául. 20. Sovány ló fele. 21. Mens sana in corpore... 22. Ajánlás, valami- len irodalmi mű elején. 26. Szovjet politikus, Chrus- csev utódaként emlegették nevét, teljes név. 28. Nem- zetközi műnyelv. 29. Keleti eledel. 31. Vissza: szent és sérthetetlen valami. 32. Ke- ver Atlanti Szövetség. 33. Inasruha eleje. 35. Ékezet- tel világtáj. 36. Angol úrnő, asszony fonetikusan. 38. Azonos betűk. 40. Francia ágy. 41. Vissza: fennsik. 44. 5620 méter magas vul- kán Columbiában. 46. Édes tejtermék. 48. Erdei tündér mássalhangzói. 49. Nagy ragadozó madár Délameri- kában. 51. Héber szál, haj- szál, hang (tónus). 52. Francia államférfi 1862- 1932. 54. Két szó: 1) a leg- magasabb fokú, tudomá- nyos képzést nyújtó intéz- meny, 2) mosószer. 56. Francia tengeri fürdő és üdülőhely, az Atlanti-óceán mellett. 58. I.A.I. 59. Kor- szak fonetikusan. 60. ...- esk, ihletett költő. 61. ...- ankólia, búskomorság. 62. Héber hónap. 63. T.F. 64. Héber számértékben a. m.: 40-40-400-1-400. 65. A tőke hozama. 67. A görög mon- dában Tantalos leánya, Am- phion felesége. 69. Indiai askéta. 70. Az Amazonas egy 1500 kilométer hosszú forrásfolyója. 72. Ibsen drá- ma keverve. 73. Két szó: 1) minden idők egyik leg- nagyobb természetűdosa (1564-1642), 2) erős a szán- déka. 75. ...ingologia, gégé- szet. 77. Helyhatározó. 78. Az izraeli hadsereg egyik híres hadteste. 79. Terület- mérő eszköz. 82. A.S. 83. Kútya teszi. 84. Héber nép. 86. Allati búvóhely. 87. Ze- nei műszo a.m.: igen las-

san. 89. Két szó: 1) svéd uralkodó család, 2) a forró égövön és a Földközi-tenger mellékén honos növény. 90. A Lena mellékfolyója Szi- bériában.

Függőleges: 1. Málí elnö- ke, az ideai Lenin békédij egyik nyertese. 2. Magyar író „Vas fiai” „Boldog Mar- git” stb. 3. Cféti kabbalis- ta. 4. Vissza: ősi latin is- tennő. 5. Mohamedán temp- lom. 7. Zokog. 8. Egy híján egy tucat németül. 9. Chile legnagyobb költője. 10. Víz- sza: moszat, tengeri hinár. 11. Mirigyszőrök, amelyek a virágban, cukros anyagot, mézet választanak ki. 12. Balti nemzet. 13. Az élet kí- sérője. 14. Ismeretlen 15. Két szó: 1) kommunista or- szág miniszterelnöke, 2) a világ legmagasabb hegy- csúcsa. 18. Két szó: 1) a középkor híres csavargó költője, 2) meztelen emberi test a vásznon. 23. Nevelés eleje. 24. Magánhangzótlan him állat. 25. Vissza: olasz én. 27. Betűvel az elején Magyarország elnöke. 30. Éghajlat. 34. Lédi betűi ke- verve. 37. Betűvel az elején

valamely alkotás tárgya. 39. Vissza: az atomkísérlet- tek helye az USA-ban. 42. Vissza: fuvós hangszer, utol- só betű duplázva. 43. Orosz cári hadvezér, aki Katalin cárnő megtévesztésére lát- szatfalvakat építtetett. 45. Peru fővárosa. 46. Időmérő. 47. Mérgező folyadék, fon- tos vegyiipari nyersanyag. 50. Csuszómászók, hullók. 52. Héber pavilon. 53. Nóta mássalhangzói. 55. Habos selyemszövet, fonetikusan. 56. Izraeli dalénekesnő. 57. Főzeléknövény. 60. Nagy- testű gyík. 64. Csirázottat és péppé zúzott árpa, ame- lyet a szeszgyártásban használnak. 65. A papagáj- félek családjába tartozó madár. 66. Város Spanyol- országban. 68. Vissza: Ida- ho magánhangzói. 69. Nagy evészet. 70. Francia író, „Sans Famille” stb. 71. A Délafrikai Unió társállama. 73. Román költő és sovinsiz- ta politikus. 74. Vissza: a Ludolf féle szám. 76. Népmese. 79. G.U.W. 80. Időha- tározó. 81. Vissza: héber fal. 85. Duplázva becézett szülő. 88. Intőjel fele.

UJ KELET REJTVÉNYPÁLYAZAT- SZELVENY 1139

Név: .....

Cím: .....

A 1136 SZÁMÚ KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE

Vízszintes: 1. GOMBERT, 6. ROBERT STROUD, 26. MO- SE HÁLEVI, 29. LATRUN, 54. MANON, LAGOS — 56. GIBRALTÁR, 73. KALIFA, DIVAT, 89. VARSÓ, MUSZTANG.

Függőleges: 1. GEORG SIMMEL, 2. MESSALINA — 15. DAIMIO, ORESTES, 43. PANTOMIM, 60. KARA- VAN, 64. KULANS, 65. HAVANA.

NYEREMÉNY:

UTALVÁNY 10 FONT ÉRTEKŰ HIRDETÉSRE

Közöljük kedves megfejtőinkkel, hogy a nyere- ménykönyveket a következő hónap első hete fo- lyamán postázzuk a nyertesek címére.

— Ne szomorkodj, Jenő. Egy a fontos, hogy együtt vagyunk. Mit csinálnál, ha most nem volnék veled!

ALBÉRLET

Albérleti szobát akar ki- venni az agglégény. Az idős, szigorú hölgy elmondja neki a házirendet:

— Nem tűrök a lakásban idegent, tehát vendégeket, mert azok lármáznak, nem tarthat kutyát, macskát, pa- pagájt, nem hegedülhet, nem harmonikázhat, de még a rádiót sem nyithatja ki.

Az agglégény elkeseredet- ten mondja:

— Be kell vallanom, asz- szonyom, hogy a töltőtöl- lam egy kicsit serceg...

VAGY UGY?

Egy férfi hosszan nézi a játékkészlet kirakatát, majd elhatározza magát, betér a boltba és kér egy villanyvasutat. Mikor ki- fizeti a borsos árat, a ke- reskedő nyájasan mondja neki:

— A kisfia bizonyára nagyon örülni fog neki.

A vevő felriad gondola- taiból:

— Ugy gondolja? No, akkor adjon még egyet...

Schwarz Lajos, Jeruzsálem

SZAKÉRTELEM

Molnár Ferencről köztu- domású, hogy fiatal korá- ban egyszer öngyilkossági kísérletet tett. De a mellka- sának irányított pisztolyá- ból kiröppentő golyó szeren- csére csak könnyen sebesít- tette meg. Bródy Sándor — aki már szintén tul volt egy öngyilkossági kísérleten — felkereste barátját beteg- ágyánál és rögtönzött kis előadást tartott az öngyl- kosság technikai lebonyolít- ásáról.

— Az ember odaáll a tü- kör elé, szeretőjétől elcsent ajakpirosítóval egy szabá- lyos kört rajzol a szíve fö- lé, lassan odahelyezi a pisz- toly csövét annak közepére és nyugodt kézzel elsüti a fegyvert. Így azután az eredmény százszázalékos — mondotta Bródy fölényes méltósággal.

Molnár felkőnyökölt az ágyában és így válaszolt:

— Öngyilkossági tanácsot csak olyantól fogadok el, akinek az már sikerült.

=====

Oscar Wilde: Valaha a gyerekek szerették és tisztelték a szüleiket. Ma bírálják őket és olykor megbocsátanak nekik.

Képeslap

Egy svédországi turista- menedékhely vezetője hi- detményt függesztett ki, melyben arra kéri az ame- rikai turistákat, hogy le- hetőleg hajnali 2 óra előtt térjenek nyugovóra; a né- metektől azt kívánja, hogy reggel hat óra előtt ne hagyják el a menedékhely- et; az olaszoktól csak azt követeli, hogy este tíz óra után hagyják abba a da- nolást és muzsikálást; a svéd turistákkal szemben viszont azt a követelést támasztja, hogy a mene- dékhez bejárata előtt bú- csúzzanak el leányismerő- süktől.

(Annabelle, Zürich)

Fiatal felesége iránti sze- retetből és mivel tanuja akart lenni első gyermeke megszületésének, Johnny Quinn 23 éves, alabamai (USA, New-York állam) di- ák hozzábilincselte magát a szülészeti klinikára beszél- litott feleségéhez. Rendőr- ségi szakértőket hívták ki, akik azonban képtelenek voltak a bilincset eltávolí- tani. Közben megindult a szülés és Mrs. Quinn egész- séges leánygyermeknek adott életet. Utána Johnny Quinn elővette zsebéből a bilincs zárjának kulcsát és a bilincs eltávolítása után, emelt fővel, boldog apa- ként hagyta el a klinikát.

(Ladie's Home Journal)

KÉRDÉS-FELELET

Kérdés: Mi az oka annak, hogy Budapesten kezdenek szaporodni az autók?

Felelet: Csipcesek büsz- ken száll ki most vásárolt rozoga autójából.

— Neked ilyen jól megy? — kérdi csodálkozva a ba- rátnya. — Villamoson olcsó- ban közlekedhetnél.

Csipcesek vigyorogva vála- szol:

— Bolond vagy te! Hát láttál már olyan villamost, ahol hitelbe adják a jegyet?

(Borsszem Jankó)

Angol lapok szemrehá- nyásokat tettek Margaret hercegnőnek, mert amikor e napokban a „New Com- monwealth Institut”-ban egy kiállításon megjelent, ugyanazt a kalapot viselte, amely az elmúlt öt hónap- ban hatszor volt a fején.

Udvarhíri újságírók ezzel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy a királynőnek és hitvesének azt vetik a sze- mére, hogy túl sok ruhát vittek magukkal ausztráliai útjukra.

Vagyis sehogy sem jó. Az sem, ha a királynő és az ud- var tagjai elegánsak akar- nak lenni és az sem, ha nem túl gyakran változtatják ruházatukat.

(Schweizer Illustrierte Zeitung)

APRÓ BÖLCSESSÉGEK

Amikor az írónak benut- tatták odaadó rajongóját, az illető meghatóttan ezt mondta: „Ó, én a mestert, ha személyesen nem is, de világhírűből már ismerem.”

Amit nem lehet megol- dani ésszel, azt megoldja az idő.

A megsértődés nagyon sértő.

Kétféle ember van. Az egyiknek megmondják, hogy horkol, a másiknak nem.

Nemesak bátor írók, ha- nem bátor olvasók is van- nak, akik hajlandók akár- milyen könyvet elolvasni.

Lehetséges, hogy a kis- gyerekek azért bögnék, mert nem engedik őket nemzedékké szerveződni.

Héber költő — az Ural-hegységben

Jehuda Léb Bialer, a Valsugyi Minisztérium „Móricz Há-dátio” osztályának vezetője és a „Hechal Slo-mo” muzeumnak az igazgatója.

Héber költő, akinek a verseit, a középkorban született, szomorú dallamokkal, az Országos Főrabbi-nátus utasítására, az izraeli templomban, a koncertvívők tömegei áhítattal éneklik.

Ahogy az önmagáról, családjáról, törzséről, a lengyel zsidóságról beszél, meglepően elölrünk egy költő útja, aki nepe köze-pette, népe dicsőségéért munkálkodott.

Öseimet a varsói hitközség alapítói közt tartják számon. Nem a támogatók, hanem az adakozók rétegéhez tartoztak. Több jesivában tanultam. Szülem szigorúan vallásos világnézettel nem egyeztetették össze, hogy beírassanak valamelyik gimnáziumba. Ezért magánúton végezte el a középiskolát, — emlékezett ifjú-ságáról Jehuda Léb Bialer.

Korán bekapcsolódott a cionista mozgalomba. Fiatalkora ellenére beválasztották a Mizráchi lengyelországi központi vezetőségébe.

A közéleti és gazdasági tevékenységtől elfáradva, gyakran kiábrándulva, boldogan vonult vissza, esténként könyvtárszobájába. A talmudista betűszerető szén vedélyével vette rá magát a könyvekre. Ennek a szakadatlan önképzésnek az eredményeként, nem mindennapi irodalmi, képzőművészeti, társadalomtudományi műveltségre és tájékozottságra tett szert. Ezek a szellemi élmények vérévé váltak.

Nem kergették az európai haladó gondolatok, eszméramlatok meghasonlásba önmagával, környezetével, az Arnold Toynbee által „fossil”-nak minősített zsidó kultúrával. Ezt a megújító irodalmi „vérátömlesztést” elősegítette a család barátai, Chajím Náchmán Bialikkal, Náchum Szokolovval, Ussziskinnel való gyakori találkozások. Beszélgetések, a melyek nem mindig forogtak az éppen akkor felszínre lebegő eseményekkel, politikai csatározásokkal, hanem az általa érintett, egyetemes kultúrális problémákkal.

Ez magyarázza meg, miért nem kellett végigjárnia a fiatal költők és művésztörténeti írók keserves útját, kiábránduló harcait a lapokban való megjelenésért. Mind a héber, mind a jiddis folyóiratok, nem elfogadták, hanem kimondottan kérték tőle írásait.

A hitleri támadás után Varsóból Luckba menekült. Onnan, lengyel-zsidó testvéreinek százezreivel Oroszországba kért és kapott beutazási engedélyt.

Az Ural-hegység egyik kis városkájában telepedett le. Ott, távol a gettók szörnyűségeitől, termékeny alkotó korszaka kezdődött. Az erdőkben sétálgatva, kibontakozott benne a költő. Két verses kötetet jelentetett meg héberül, a melyek a Szovjetunió zsidó olvasói körében, nagy visszhangot és érdeklődést váltottak ki.

Moszkva akkori főrabbi-ja, Slomo Schleifer, 1945. október 7-1 keltezéssel, — amely az „1605. sz. katonai cenzura” pecsétjével volt ellátva, — a következő levélben fejezte ki elismerését.

„Igen tisztelt Bialer polgártárs, a fasizmus áldo-

Irta: Gervai Sándor

zatai emléket megörökítő verskötetet, a „Jizkor”-t többször elolvastam önmagamnak és számtalanszor barátainknak. Mindannyiunkra rendkívül mély hatást tett.”

A héber versek olvasókra találtak Ukrajna zsidósága körében is, akik közül a szerencsések, szintén az Ural-hegység falvaiban éltek a háború alatt. Le-

Jehuda Léb Bialer

velemben adtak hírt. Olvas-ták a költeményeit.

A lengyel zsidóság katasztrófális pusztulása J. L. Bialer költszetében külön fejezetet foglal el. Megsiratja a megsemmisült falvakat. A zsidó kisvárost.

Ben Gurionra különösen szülőföldjének, Ploznaknak az emléke hatott. Levélben fejezi ki meghatott érzelmait:

„Kedves Bialer, hálásan

köszönöm a „Szináj” folyóirat azon számát, amelyben megjelent kiváló verses Ploznokról. Versedben erőteljesen életrekeltesd szülővárosom három bét-hamidrását. Megsemmisült az a világ. Ifjúságunk világa. De itt, szeretett hán-zánkban tovább él mind az, ami szép és jó volt benne Szívvelyes barátsággal: D. Ben Gurion.”

Lengyelországba visszatérve sikeres erőfeszítéseket tett a lengyel kormány-nál, hogy a megtalált héber könyvek tízezeit Izraelbe küldhesse.

Jeruzsálemben jelent meg az „Enciklopédia sel Gálujot” gyűjtökötetben a lublini és krakkói zsidóság életéről szóló, átfogó tanulmánya, amely a héber olvasóval megismerteti ezt a sajátságos és vitákban gazdag életet.

Költészetem lényegét, a „Moszad Ráv Kuk” kiadásában megjelent verses-kötetemben foglaltam össze. Két történelmi eseményt foglalkoztat. Az európai zsidóság tragédiája Izrael állama megszületése. Természetesen mindkettőben érzem és éreztem a hívó zsidó felfogását. Nálam a vallás nem jár külön utakon. Benne van minden írásomban. Még a bibliográfiai közleményeimben is.

Ez a vallomás jelöli ki helyét J. L. Bialernek héber költészetben. Az élet-lepéstartó hagyomány-tisztelet költőjeként ír. Ritka jelenség. Egy költő, aki imádkozik — és versei imává szentestülnek.

KARINTHYÁDA

Karinty Frigyes Siófokon nyaralt. Kora reggel távirat verte fel álmából.

— Tíz óraker gyorsan érkezem, örjítő családi ügyben, sürgősen beszélnem kell veled. Jenő.

Jenő... Jenő... Jenő...? Ki lehet az az Jenő? És mi lehet az az „örjítő” családi ügy? amiért Jenő olyan „sürgős” idegyorsvontozik?

Tíz óraker minden kiderült.

Jenő az író egyik pesti ismerőse, gazdag, középkorú ügyvéd, nős, két gyermek apja. A gyors érkezése után néhány perccel már ott volt a Vitez penzióban.

— Frici... Fricikém... — ühegte. S homlokáról ömlött a verejték.

— Na?

— Örjítő helyzet. Elettévágó dologról van szó. Csak négy szemkőzt mondhatom el.

Már hurcolja is Karintyht ki a házából és elindulnak a hosszu utcán.

— Tudod, kérlek, hogy imádom a feleségemet. A két gyermeket bárányozom. Minta családfe vagyok. Ellátom őket min-

dennel. Viszont három hónappal ezelőtt megismerkedtem egy szőke lánnyal. Egy anygallal

Mennek-mendegélnek egy kilométerrel. Az utca két kilométer hosszú, de a problémával sújtott fiskális két kilométer hosszán sem tudja kifejezni bánatát.

Fejtezeti tehát további két kilométeren — visszafelé. A szőke kislány, aki egy földönjáró anygal, irtózatos viharokat kavart a pesti ügyvéd kebelében, aki imádjja a feleségét és mintacsaládfe. Karinty lehor-gasztott fejfel, némán bak-tat a viharos telkületű fér-fiu mellett.

A penzió előtt a pesti úr megáll és felteszi a kérdést: — Fricikém, te író vagy, te nagy koponya vagy, te ismered az emberi lelket! Ad-jál nekem tanácsot, hogy mit csináljak?

Karinty eltűnődve dör-zsöli vaskos állat. Fejét csóválja.

— Te — mondja végül vendégének. — Te, ne haragudj rám, nem figyeltem oda... Mond el mégegy-szer!

Békés István anekdotáskönyvéből

A GROSZ ELIEZER

héber-magyar szótári

a raktáron lévő készletből ismét beszerezhető 6.— font egyidejű lefizetése és további öt havi 3.— fontos részlet-fizetésre.

Rendelje meg az alanti szelvényvel: T.-A., POB 4127, ugyanakkor küldjön be 6.— fontot Grosz Eliezer 42376 postai csekkszámájára. Vágja ki, adja postára

T. GROSZ ELIEZER, POB 4127., T.-A.

Megrendelem héber-magyar szótárát

Név: . . . . .

Cím: . . . . .

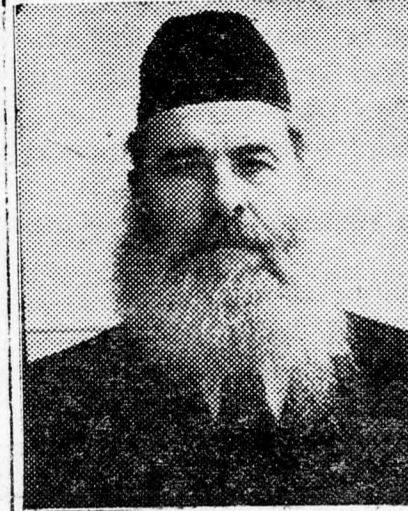
Arcképcsarnok

Ráv Herstik Mordecháj

Egész életét a hűség jellemzi. Hűség Izrael népéhez, hűség a Tanhoz, a Tóra parancsaihoz. Az ország-hoz való hűsége pedig arra készteti, hogy a legfényesebb ajánlatokat is visszautasítsa. Pedig a tengeren túlról mindenfelől felkeresik tekintélyes hitközségek Ráv Mordecháj Herstiket, vállaljon rabbi-állást. Soha nem veszi el határozottságát, hosszú, kimerítő választ ír a hozzáforduló nagy tekintélyű hitközségek vezetőinek, megköszöni a bizalmat, a megtiszteltetést — de ő nem tudja itthagyni az országot még időlegesen sem.

Tízennégy éve él az országban a salgótarjáni származású Mordecháj Herstik. Hosszu ideig Jaffának volt a rabbija, néhány éve pedig a tel-avivi rabbinátus esketési hivatalában tölti be a rabbi tisztet. Mint a-hogy Saul, az első zsidó ki-

rály kiemelkedett embertársai közül, úgy magasodik ki ő is, a majdnem kétmétere ósz szakállu, délceg férfi az emberek tömegében.

Ráv Herstik Mordecháj

Nemcsak testalkatával emelkedik ki, de szellemi képességével, tudásával, jámborságával, segítőkészség-

vel és emberek iránti szeretetével.

Tízennégy éves korában árva maradt és 17 éves koráig ő tartotta el családját, azután ment jesivába, Galántára, majd Vácra, Bonghádra, Csornára és rövid időn belül Rámbám műveinek nagy ismerőjévé vált és fiatal kora ellenére a Tóra tekintélyes tudosa. Egyik oklevele így emlékezik meg róla ezekből az időköl: „Es neve elterjedt Izrael nagyjai között.”

Huszéves volt, amikor megnősült. A tolvai gón családjából választott feleséget. Nem akart a Tórától élni és kereskedelmi pályára ment. De hamarosan elfogyott a hozomány, elusztott a vagyona. Nem értett a kereskedéshez, minden szabad percét a tanulással töltötte és a jótékonykodás szent parancsát olyan buzgón gyakorolta, hogy minden nélkül maradt.

Az abaujszántói nagymulti hitközség ekkor egyhangulag főkéntorává választotta. Nagy szeretettel fogadták a hívek, mert a talmutudóst a sors gyönyörü énekhanggal is megáldotta.

Abaujszántórol a Kiskunhalasi patinás hitközséghez került főkéntornak, ahol hosszú-hosszu éveket tölt a hívek tiszteletétől és szeretetétől övezve.

A budapesti ortodox hitközség híres főkéntornak, Holczernek halála után a fővárosi hitközség küldött-séget menesztett Kiskunhalasra, hogy felkérjék Herstik Mordecháj főkéntort próbaénekésre. 28 tagú körussal imádkozott a Kazinczy utcai templomban és bámulatba ejtette a hallgatóságot.

A világégés után családjával együtt alijázott, ahol szeretettel fogadták és nyomban rabbiállással tisztelték meg.

A Felszabadító Háboru idején lakását a Hágában rendelkezésére bocsátotta és egész családjával segítette a harcsoakat. Hádat végülis ágyútüz pusztította el.

Kifejezetten rabbi-tevékenységét Izrael fölájén folytát. Időnként meghívják különböző templomokba, hogy tartson ünnepi beszédet. Nagyszerű szónok, magávaragadja a hallgatóságot.

Másfélével ezelőtt elveszítette szerető hitvesét. 36 évig éltek együtt mint szerű házasságban. Életét a tanulással, Isten szolgálatá és embertársainak segítése tölti be. Kevés ilyen megbecsült személyisége van a magyar jisivnak. Akármennyire is rejteni igyekszik tevékenységét, kötelessége a jisiv lapjának olykor megemlékezni róla.

— n —

Honvág

A honvág, amelyről itt szó lesz, jorédek honvágja. Ezt az érzést a német erősebben ki tudja fejezni. Heimwehnek mondja.

Nemcsak vágakozik a hazája után, hanem fáj is neki a rá való gondolás. A mi nyelvünkben, a galutiban és az ősbiben, hiányzik ez a szó. A hazára való gondolást, az utána való epedést a zsidó nem tudta szavakkal foglalni. Akármilyen találó szót mondott volna is rá, gyenge lett volna, halvány. Az egyik szótár két szóval próbálja ujabbantükbe önteni: **tesukat moledet**. De ennek olyan fordítás szaga van, olyan erőltetett. A másik eggyel kíséreltezik: **gágumim**. Igen ám, csak hogy ez nem csupán honvág, annál kevésbé Heimweh. Ez inkább vágyódás valami után, ami elmúlt, eltűnt, ami soha vissza nem tér, vagy ami nehezen megvalósítható. Már pedig mi a hazát nem ilyenek láttuk.

Minden embernek van valami hobbyja, természetesen nekem is. Én a jorédek ol-zairt leveleit szeretem olvasni. Felkeresem a jorédek itteni hozzátartozóit és valami ürüggyel kicsalom tőlük az idegenből irt leveleket. Ez számomra egy kis káröröm, nekámá annak a fájdalomnak a fejében, amely jertidázásuk alkalmával nekem okoztak... A honvág a legtöbbnek a levélből kicsendül. Sokszor csak burkolva tűnik ki a nagy vágyódás Izrael után, csak a sorok között szégyellik magukat, hogy itt hagytak bennünket és azt is, hogy ezt nyiltan bevállják.

Az a levél, amely itt fekszik most előttem, nem a kargat, nem rejti el az érzelmait, sőt az írójából kisziklott a fájdalom, hogy enyhítsen magán, hogy könnyebben el tudja viselni a távollét fájdalmát.

Ezt a levelet Erzsé néni írja. Az Erzsé néni csak én mondom, ő magamagát Erzsikének írja. Azt írja Erzsé, helyesebben Mrs. Erzsé: „Édes Cuncikám! El sem képzelheti, mennyire megörültem k. levelének. Bármilyen furcsán hangzik is, honvágym van, vágyódom Maguk és Izrael után. Magamnak sem tudom megmagyarázni, hogy bár élettem javát Pesten töltöttem, oda soha egy percg sem vágyódom vissza és most, ha elmondhatatlanul boldog vagyok is itt, hogy látom a gyermekeket, mégis vágyódom vissza Izraelbe... A gyerekek olyan keveset van-

nak itthon, E. fáradt, sápadt, karikásak a szemei, tudja, ezt a nyaralási fényképen nem lehetett látni és jöttek a jó levelek és mindent rózsaszínből láttam.

Borzasztóan sokat dolgoznak a gyerekek. A jó izraeli nyugalomnak vége. Persze, hallatlan bőség van, de én megelégednék egy kis vizbefőtt rizszel, de Izraelben. Sokszor szidom magamat: Mit akarsz? Itt vagy a gyermekeidnél, bőségben, kényelemben és neked az izraeli élet kell és a Rákevet-utca piszkos háza?! De nem tehetek róla, így van.

Még meghalni sem akarok itt, gyűjtöm a dollárokat, hogy újra lássam Izraelt... Három napig olyan szélvihar dühöngött, hogy azt hittem, elviszi a házat velünk együtt és olyan hideg volt, hogy bár dupla ajtók és ablakok vannak, jégvirágos volt minden. Nekem az izraeli napfény kell és ha rá gondolok, hogy a nyáron én már nem fürdök a jámban, beléfájdul a szívem.

Nóde már eleget nyöszörögtem, igérem, ebben a levélben többet nem sírok.

Erzsike nem tartotta be a szavát. Levele végén az erci jóízű halakra tér át és arra kéri a kedves ismerősöket, hogy gondoljanak rá, ha a finom gefilte fist fogják fogyasztani...

Löwenkopf Kálmán

DELELŐTT, DELUTAN ÉS ESTE

tanuljon Berlitznél

IVRIT, ANGOL, FRANCIA, NEMET NYELVET.

Külön osztályok felnőttek-, alap- és közép-fokú iskolák diákjai számára.

TEL-AVIV, Nachlat Benjámin 2. Tel. 56347. PETACH-TIKVA, Montefiore 4. HAIFA, Hechaluc-utca. 27. sz. Telefon: 69265.

ORION

kereskedelmi-, tisztviselő- és általános művelődési középiskola, Haifa, Hechaluc-utca 27. Telefon: 69265.

Megkezdődött a beiratkozás a 1963 tanévre

1. Középiskolai osztályok, 4 évesek. Reggeli oktatás.
2. Általános tisztviselőképző osztályok, 2 évesek. Reggeli és esti oktatás.
3. Tisztviselőképző és kereskedelmi osztályok, 1 évesek. Reggeli és esti oktatás.

Beiratkozás az iskola irodájában naponta délelőtt 8.30-12.30, délután 4-8 óráig. Értekezés az igazgatóval naponta délután 5-8 óráig.

I. FEJEZET

A Caravelle-gép leszálláshoz készülődött, pilótája enyhe kanyart vett vele. Enrique Sagarra, kinézve a vállam fölött, megpillantotta a kabinablak tojásdad keretében a magas, kopár dombok sorát, alatta pedig a hőség könnyű párájában úszó várost.

— Ez a híres Görögország? — szólalt meg rendkívül bosszús hangon.

— Miért? — fordítottam vissza a kérdést — maga mit képzelt felőle?

— Semmit — felelt — de ez itt nagyon sivár.

Visszadől a székébe, arcáról leritt a csalódás. Két percre rá mélyrepülésben suhantunk el a Glyfada egymás mellett sorakozó partifürdői fölött, utána a Caravelle madár könnyedségével érintette a kifutópályát.

— Ugyan, ne vágjon már ilyen fancsali képet, vizsgálta Enrique-et. Milliő és milliő ember álmodozik arról, hogy Görögországban tölthesse a szabadságát.

Nem válaszolt, ami biztos jele volt annak, hogy valóban nagyon rossz a kedve. Enrique nem barátom, sokkal kevesebb bennünk a közös vonás, semminthogy különösebb kedvünk lenne egymással munkán kívül is találkozni. Viszont mindazok közül a munkatársak közül, akiket a „C. I. A.” bevetési szolgálata mellérendelhet, ő az, akit feltétlenül előnybe helyezek, s mindig, minden körülmények között őt szoktam választani. Az effajta küldetésekben senki más nem ennyire komoly, nem ilyen hasznos, senki nem ilyen bizalmat érdemlő, mint ő. A nehéz percekben Enrique Sagarra még sosem mondott csütörtököt.

A repülőgép már mozdulatlanul állott a repülőtérfőépülete előtt. Lekapcsoltuk a biztosító övünket. A steward felnyitotta az ajtót, s görgőin egész a menyegyzetig toltta föl. Enrique fölállott, magam is követtem a példáját. A stewardess ideadta a zakókat, ami eddig a fogason lógott.

— Az az érzésem, hogy meleg van, siránkozott Enrique.

— Huszonhat fok, világosított fel bennünket az ifju hölgy.

Odatolták a kerekas lépcsőt s mi elsőként szálltunk le. Lent szellő se rebtent, s fullasztó volt a hőség. Négy órával ezelőtt hagytuk el Brüsszelt, ahol üdítő volt az időjárás, de a kurta bécsi leszállás sem készíthetett bennünket elő erre a kemence-hangulatra. Lépteinket a Sabena repülőtérfőépületi stewardessének a lépteihez igazítottuk: gömbölyded, elég csinos kis asszonyka volt, az anyáskodó fajtából, épp Enrique izlésének megfelelő. De most Enrique, akárcsak én, mivel sem törőve tárogott, mint a szárazra vetődött hal; a túlhevült levegő teljesen akcióképtelenné tette.

Végre elérkeztünk a váróterem aránylag hűs árnyékába. Egészségügyi vizsgálat, rendőrségi ellenőrzés. A biztonsági szolgálat tisztviselője szemrebbenés nélkül futotta át hamis útleveleinket, s miután ráütötte a pecsétjét, visszaadta nekünk. Kiléptünk a forgóján. Túlna, jobbkézre esett a vámépület. Most már csak a csomagjainkat kellett megvárunk.

— Micsoda forrószag, nyögött Enrique, egy hatalmas, fehér vászonzsebkendővel törölgetve a homlokát.

— Hiába, ezt meg kell szokni, feleltem neki; legjobban teszi, ha mindjárt bele is fog a megszokásba.

Minden különösebb elragadtatás nélkül pillantott rám.

— Csak azt nem értem, sóhajtott, hogy tud ebben a gőzfürdőben olyan maradni, mint akit most húztak ki a skatulyából. Egy gyürődés sincs az ingallérjában.

Felelni készültem, de recsegni kezdett egy hangszóró, s valaki orrhangon jelentette:

— Monsieur Nicolas Higginst, aki Brüsszelből érkezik, kérjük, csatlakozzék valamelyik Sabena-ügynökhöz... Monsieur Nicolas Higginst...

Nicolas Higgins — ha hinni lehetett útlevelem adatainak — én voltam. Szóltam hát a kis gömbölyű, mamás repülőtérfőépület stewardessnek, aki erre kézen fogott (persze csak erkölcsi értelemben), hogy bevigyen a repülőtársaság irodájába. Ott egy hatalmas sárga borítékot nyújtottak át: egy levél volt benne, mellékletként különféle irományokkal. A levélpapírra egy newyorki export-import cég athéni fiókjának a címét nyomták; a cégnek állítólag én voltam a kereskedelmi igazgatója. Közölték benne, hogy nekem és a titkáromnak a „King”-ben tartottak fönnszobát, hogy az egyik központi garázsban két bérelt kocsi áll rendelkezésünkre, az ugyancsak számunkra bérelt yacht pedig Pireus Pasa Limáni nevű kis kikötőjében horgonyoz. A levél kellemes nyaralásra vonatkozó jókívánságokkal végződött, s ezzel az aláírással: Martin, eladási manager. A mellékelt okmányok bérelti szerződések voltak a két kocsiról s a yachtról.

Mindent zsebváltam s csatlakoztam Enrique-hez, aki árván izzadt az egyik sarokban.

— Ez nem is normális, így izzadni, mondtam. Maga alighanem beteg.

— Magának viszont halvány fogalma sincs arról az egészségről, vágott vissza. Épp ellenkezőleg, izzadni, az a jó egészség jele. — Tevékenységét vasegészségre valló méreteiben folytatta.

Megérkeztek a csomagjaink. Magunkhoz vettük, a vámos jóindulatu pillantásai fényében, a bőröndjeinket. Egy hordár rohant oda hozzánk.

— Taxit?

— Nem kérünk, döntöttem. A társaság autóbuzsán megyünk be.

Felszálltunk az autóbuzsra, amelyet tüstént el is özönlöttek a turisztikai társaságok ügynökei, elárastva bennünket a nyomtatványainkkal, s megpróbálva különféle kirándulásokra csábítani minket, kezdve az athéni sightseeinggel, egész az ötnapos régészeti túráig. Enrique álszent érdeklődéssel fordult hozzám:

— Mi a véleménye ezekről? Nekem leginkább az „Athéni éjszaka” kiránduláshoz lenne kedvem...

Elutasítván legyintettem. — Ráérünk még — mondtam az egyik ügynöknek —, úgyis sokáig maradunk.

Ha tudta volna, miféle szórakozások várnak ránk a hazájában, percgigéző volt a bőrköpenyben lenni. Nem, egyáltalán nem így festett a képe.

A repülőállomás előtti térségen egy alacsony kis úriember állott, fején tiroli kalappal, karjában meg egy hozzá képest túl nagy ezüst serleggel: mosolyogva fényképezte magát.

— Kicsoda ez? — kérdeztem az utazási ügynököt.

— A nevére már nem emlékszem — felelte —, de tudom, hogy épp most nyerte meg Beyrutban a nemzetközi balltrap-bajnokságot. Görög ember és...

Enrique mereven tartotta magát az ülésen, hátát tisztos távolságban a plasztikkal kárpitozott székétől. Jómagam ugyanezt tettem, csak kevésbé feltűnően. Végre elindultunk, s kissé felgyorsultunk a robogó autóbuzs ablakain beáramló léghuzattól.

Ismertem a partmenti utat, egyik oldalán a partifürdővel, a másikon a babér- és olajfákkal. Ugy számoltam, hogy még épp futja az időnkéből, elfoglalni a szobáinkat a „King”-ben, megkeresni a koscsikat, aztán még kijutni Pireusba is, s megismerkedni a hajószemélyzettel. Utána mindjárt belekezdhetünk a komoly munkába; alighanem szuszogni sem lesz időnk.

A hátgerincem mentén alattomosan csordogált lefelé egy veríték-patak. Már én is ilyen egészséges lennék? Hevesen kezdtem kívánni, bárcsak lennének léghűtőesek a „King”-beli szobák, s a gondolat visszavitt egy héttel az időben, Mister Smith washingtoni irodájába.

Kztudomásu, hogy a „C. I. A.”, az Egyesült Államok központi hírszerző ügynöksége most gigantikus, ujonnan épült, s egyenesen erre a célra tervezett épületeket foglalt el Langleyben, pár kilométerrel nyugatra Washingtontól, a Potomac tölcső partján, Virginia államban. De egynehány osztálya, köztük az is, amelyhez tartozni szerencsém van, még a régi helyiségekben húzza meg magát, a gázművek negyedében. És Mister Smithnek épp aznap sok bosszúsága volt a szobájában működő illetőleg épp nem működő — léghűtő készülékkel.

Ez természetesen nem akadályozta meg abban, hogy ne a töle megszokott tömörséggel és világossággal fejtsse ki nekem, miért rendelt be magához ma reggel, ezen a szép június-elejen, amikor már virágban állanak a főváros japán cseresznyefái.

Biztos forrásból nyert értesülések szerint, a görög flotta egyik tisztje, névszerint Hektor Kukulisz elsőtiszt, új távközlési eljárást talált föl, ami lehetővé teszi a lemerült búvárhajók számára, még nagy mélységekben is, hogy zavartalan összeköttetésben maradhassanak szárazföldi bázisukkal, a felszíni hajókkal, vagy más lemerült tengeraltjárókkal.

Mivel a rádióhullámok alig hatolnak a vízszint alatt harminc méternél mélyebbre, a világ minden hajóhadának sok kutatóját foglalkoztatja ez a távközlési probléma. Nemrégiben részleges megoldást nyújtott Laser találmánya. De most minden látszat amellett szól, hogy Hektor Kukulisz eljárása tökéletes megoldással kecsegtet, s ami nem megvetendő, egyszerű és olcsó is.

Görögország tagja az Északatlanti Szövetség szervezetének. A szervezet hírszerző szolgálata megszervezésén az ügyet, diszkrétan faggatni kezdte felőle Görögország képviselőjét az Északatlanti Tanácsban, s felkérték, bocsássa Hektor Kukulisz elsőtiszt találmányát a szervezet rendelkezésére. A görög, akit pedig majd minden munkatársa nyílt, őszinte embernek tartott, azt állította, hogy sejtelmé sincs az egészségről. Eredménytelen maradt a kormányhoz intézett kemény felhívás is: Athén az egész históriát „a csapongó fantázia világába” utalta.

Ekkor azonban, mintegy véletlenül, Hektor Kukulisz elsőtiszt hirtelen eltűnt övéi közül. A húga, Arienne Kukulisz, egy buzuki-zenekar énekesnője, akivel a tiszt együtt lakott volt az Akropolisz tövében elterülő Plaka-negyed egyik régi, szép házában, kijelentette, hogy a bátyja szabadságon van, de adós maradt annak hozzáfűzésével, hogy fivére merre tölti a vakációját.

Kézzel az eltűnés után jelentették, hogy „különleges szolgálatok” több ügynöke érkezett Athénba keleti államokból. Utána más hírszerzők erősítették meg a találmány létezését, s jogossá tették a feltevést, hogy az eljárás ismételt kísérletek tárgyát képezi a görög flotta bizonyos hajóin.

Az ügy ettől fogva súlyos lett. Látva a görög hatóságok magatartását, tartani kellett a veszélytől, hogy legelőször az oroszoknak sikerül a titkot kézbe kaparintaniok, s így a szovjet hajóhad jelentős műszaki és taktikai fölénybe kerül az U. S. Navyhez képest.

Az Egyesült Államok állandó képviselője az Európa-Tanácsban utolsó felszólítással próbálkozott, amelyet a T.T.E.I., a Tengeri Távközlés Európai Irodája közvetítésével juttatott el a címzetthez, de szintén hasztalanul. Nem járt több sikerrel a Földközi-tenger keleti szektora Athénben székelt parancsnokának a közbenjárása sem. Nem maradt más hátra, dönteni kellett a dologban, s a C. I. A. főnöke döntött is. Mivel a görögök megtagadják, hogy találmányuk titka NATO-beli partnereik tudomására jusson, s mert fennáll a veszély, hogy a titok egy esetleges ellenség kezébe kerül, meg kell szerezni minden áron, bármilyen eszközzel.

Mister Smith, befejezván az előadását, kettős küldetéssel bízott meg:

1. Megszerezni Hektor Kukulisz elsőtiszt találmányának a leírását;

2. Megvédeni Kukulisz hűgát és Kukuliszt magát a túlsóoldali különleges szolgálatai embereinek minden kellemetlenkedésétől.

Amiben engem a Jóisten és Enrique Sagarra segítsen.

Megérkeztek a szállóba. Szobákat a hetedik emeleten, egymás tőszomszédságában kaptunk, s mindegyikben ott volt a külön léghűtés-készülék, amit siettünk rögtön be is kapcsolni.

Azonnal telefonáltam a garázsba, s bejelentettem, hogy egy félórán belül jövünk a két kocsiért. Utána levetkőztem s odaálltam a zuhany alá. Fogmosás, gyors borotválkozás, s utána sokkal, de sokkal kellemesebben éreztem magam. Könnyű inget, világos pamut-öltönyt vettem magamra, aztán kopogtattam Enrique ajtaján.

— Ki az? — kérdezte a kis óvatos.

— Lollobrigida — feleltem legnőbb hangomon.

— Az nem érdekel — hangzott a válasz.

— Hazudik.

Keskeny rése nyitotta az ajtót, bizalmatlan tekintet vetve rám.

— Örület — jegyezte meg, miközben külsőmet méregette —, maga teljesen átöltözött. Ebből rendszert akar csinálni?

Beengedett a szobába. Lenge alsóban volt.

— Igyekezzék, — mondtam neki. — Megyünk, átvesszük a koscsikat, aztán megtekintjük azt a yachtot Pireusban.

— Ezek szerint igaz, hogy szabadságon vagyunk itt?

Arcáról sugárzott a hamis elfogulatlanság.

— Majd elvállik — feleltem.

★

A bérelt kocsi egyike sötétkék Ford, a másik szürke Chevrolet volt, mindkettő tavalyi gyártmány, láthatóan jó állapotban. Magamnak a Chevroletet választottam. Szivesebben vettem volna valami kevésbé pompás és könnyebben kezelhető gépet, de nem tekinthettem elhanyagolható tényezőnek a teljesítőképességet, hát nem elégedhettem meg akármilyen apró kocsival.

A Szingru sugárúton és a tengerparti sétányon át jutottunk ki Pireusba. Enrique-vel együtt buzgón tanulmányoztuk a vidék helyrajzát, hogy alaposan fejünkbe vessük a főbb útirányokat.

Nyolc felé járt, amikor a két kocsi otthagytuk a Kánárisz-téren, Pasa Limáni, a régi Zéa-kikötő előtt.

A hajó neve „Ganymedész” volt, s minden különösebb nehézség nélkül rátaláltunk a parton horgonyzó vízi járművek között. A bérelti szerződés adatai szerint kilenc méter hosszú, kabinos sétahajó volt, óránként 60 kilométeres teljesítőképességgel teljes terhelés mellett is. A kapitányt, egyben a személyzet egyetlen tagját Achillez Pipinelisznek hívták. Először a fedélzeten kellett ránk várnia.

ZENEÉLET

Az izraeli zeneünnepségekről

Már röviden beszámoltunk a most készülő zeneünnepségről, amelyet a jeruzsálemi Binjáné Háumában július 16-án Mordecháj Szefer „Tikun Hácot” című nagy oratóriumával nyitnak meg Gary Bertini vezényletével, három énekkar és a Filharmónikus Zenekar részvételével. A megnyitót estén Anda Géza Brahms 1. zongoraversenyét játssza. Az Állami Türistahivatal agilis vezetője, A. J. Propesz, a zenei bizottság tagjaival együtt az Ujságírók Székházában a kritikusokkal tartott megbeszélést, úgy az ideit, mint az 1964. évi zeneünnepséggel kapcsolatban.

A legérdekesebb felszólalásokat és megjegyzéseket összefoglalva: sokan kifogásolták, hogy az ünnepségnek nincs sem bibliai, sem izraeli jellege, sőt, ami a legtalálhatóbb: semmiféle jellege sincs. Ugy a műveket, mint a műsört látszólag nem tervszerűen, hanem aszerint állították össze, kik voltak éppen kaphatók egyáltalán a külföldi művészek közül a közreműködésre. A hazai művek előadása terén visszacsúszás és nem fejlődés mutatkozik: Szefer oratóriuma kívül egyetlen nyitány képviseli Izraél zenéjét Izrael zeneünnepségén...

Két évé Pablo Casals, tavaly Igor Sztaravinszky adott nemzetközi súlyt és jelentőséget a fesztiválnak; ezidén minden ilyen nagy személyiség hiányzik a nagyon is rögtönzött műsorból. Kifogásolták Beethoven „Fidelio”-jának koncertszerű előadását is: egyetlen nemzetközi zeneünnepségen sem tűzték ilyen formában műsorra, aminek megvan a maga oka: a zenei anyag önmagában véve nem köti le eléggé a hallgatót színpadi cselekmény nélkül.

Frank Peleg az 1964. évi fesztivál nyers tervezetét ismertette a kritikusokkal: Jehudi Menuhin az általa Pártos Ödöntől már 5 évvel ezelőtt megrendelt (és megkapott) hegedüversenyt mutatja be, s ez alkalommal kerül sor Igor Sztaravinszknak Izraél számára írott biblikus tárgyú oratóriuma is bemutatására. Elő akarják adni Mahler 8-ik, eddig nálunk ismeretlen hatalmas („ezrek”) szimfóniáját, lehetőség szerint Otto Klempererrel. Az amszterdami Kamarazenekart is Szymon Goldberggel lekötötték. Erős nyomást gyakorolt az értekezlet a bizottságra, hogy az eddigimel sokkalta erősebb mértékben juttassa az izraeli zenét kifejezésre, s esetleg adasson megbízást egy hazai opera megírására, melyet a fesztivál keretében mutatnának be. Izraeli művészek fokozottabb bevonását is követelték a felszólalók. Általában az a vélemény alakult ki, hogy a fesztiválok műsora, számos jelentős eseménytől eltekintve, túlságosan is hevenyészetten van összeállítva és nem tükrözteti vissza az ország zenekulturáját kellő mértékben.

Nem érdektelen olvasóinkkal közölni, hogy a vezetőség bejelentette, miszerint Fried Mirjám, a nagytehetségű fiatal hegedűművész két másik kortársával egy számukra rendezett külön zenekari hangverseny keretében szerepel az idei ünnepségen.

HANGVERSENYEK

Museum: a fentemlített Fried Mirjám, tanárával, Fenyves Alicéval lépett fel az elmúlt heti Museum-koncert keretében, Vivaldi

és Bach kéthetedős-versenyét adva elő, az Izraeli Zeneakadémia növendékeiből álló, kitűnően hangzó együttes kíséretével. Friednél, kit tévedésből el-sikkasztottam szülővárosától, Szatmárnémetitől, s Budapestnek ajándékoztam, ismét megállapíthatuk úgy elmélyülő, komoly felfogását, mint kiváló hangszertudását Bach d-moll-versenyében, melyet már több ízben hallottunk a két művésztől, az utolsó tételt szeretném azonban legközelebb kevésbé „alla zingarese” hallani...

Előzetesen Pergolesi „Urhatnám szolgáló” című vigoperáját hallottuk, melynek előadásáról a Zeneakadémia hangversenyével kapcsolatban nemrégiben számoltunk be. Ezúttal is a rendkívül muzikális, szép-hangu és bájos Mirjám Laron énekelte a címszerepet, míg a gyám szerepében Mordecháj Ben Sáhár remekelt. Valóban a szívünk fáj, ezt a nagyraihivatott énekest egyetlen operaszínpadunkon kívül, operettben és ilyen alkalmi előadásokon láthatni csupán, mikor pedig Operaházunk nem dicsekedhet megközelítőleg sem hasonló kvalitású baritonnal. Azt hiszem, korunk legutolsó barokk-karmestere, a lelkes és szeretetreméltó Ejtán Lustig vezényelte nagy odaadással a kitűnő előadást.

BAROKK ZONGORA-MUZSIKA

Az olasz követség kebelében működő kultur-egyesület vendégeként lépett fel ez évben is a Bét Szokolov nagytermében Vesare Valabrega nápolyi zene-tudós és zongorista, ki műsorát kizárólag a 18. század mestereinek: Frescobaldi, Zipoli, Domenico Scarlatti, Locillet, Daquin, Rameau és társainak szentelte. Előadása annyira átszellemült, lendületes, s amellet meggyőző volt, hogy minden műben élvezhettük a művész rajongó szeretetét és kitűnő előadókészségét.

FILHARMONIKUS IFJUSÁGI

Előnytelen cserét csináltak zenebarát ifjaink: ezt a számukra rendezett zene-kari koncertet eredetileg Kertész Istvánnak kellett volna Fried Mirjám közreműködésével megtartania, de nemzeti gyász miatt a hangverseny elmaradt, s helyette Sálom Ronly-Riklis vezényelt kedden. Nem tudni miért. Mirjám helyett a Bracha-Eden — Alexander Tamir zongoristapár lépett fel a nemrégiben Párizsban elhunyt Francis Poulenc kétzongorás-versenyével. A 31 évvel ezelőtt írott rendkívül szellemes, mulatságos és pezsgő mű humorosnál humorosabb perszif-lázok sorozata. Az ember nem győzi kalapját lengetni az ismerős témáknak, Mozarttól Milhaudig, Bach-tól Sztaravinszkyig. De mindez franciás könnyedséggel, üdéséggel feldolgozva. Az Eden—Tamir pár ragyogó virtuozitással, humorérzékkel, nagy lendülettel adta elő Poulenc népszerű versenyt. A francia műsört Berlioz „Római kártyáival”-nyitánya és Bizet szimfóniája egészítette ki.

Pataki László

Filharmónia

Tel-Aviv, május 19., vas. 13. sorozat 1. est. Május 2. hétfő, 13 sorozat 2. est.

Moádon Háteátron: Tel Avizia

Aki azért megy el a tel-avivi Moádon Háteátronba, hogy egy nivós kabaré műsört tekintsen meg, az csatlódottan fog távozni. Aki-nek nincsenek különösebb igényei ezzel az irodalmi műfajjal szemben, az a műsor egyrészen szórakozni is fog.

Hiányzik az egységes gondolat, vagy vonal, ami

gondolat, viszont nem értjük, miért iktatták a műsorba Kishont Ferencnek számtalan kreációban már agyoncsépeelt villámtréfáját és „Dijkiosztás” című egyfelvonásosát. Ez valóságos merénylet a kitűnő humorista ellen. Jó volt Menáchem Talmi monológja, a fontoskodó, örökké protekciót kereső vaticról és a tö-

DALIA LAHAV, JAKOV BANAJ, MISA NATAN, ALBERT KOHEN

az egyfelvonásosokat, a szkeccseket és dalbetéteket összefogja. Srágá Friedman rendezése sablonos, ötlet-szegény. Ugyanez vonatkozik Dán Álmágor dalszövegeire is, amelyek javarészt érdektelenek, mesterkélt Kivétel képez azoknak az „első”-nek a dala, akiket „elfelejtettek” meghívni a tiszteletükre rendezett jubileumi ünnepségre. Josszéf Heiblum „Népies egész-gyűgyi előadás” című monológjában van néhány jó

megjízésre irt, de jól elő-adott jelenete a taxisofőrökről. Misa Natán tehetséges színész és ezuttal hálás szerepet is kapott. Jakov Banaj, Albert Kohén és az ujonc Dália Láhav igyekeztek a maximumot kipróbálni a szövegből. Méir Noj és Menáchem Cur dallamai kellemesek. Még jó, hogy a belépőjegy árában benne van az első pohár ital és utána ottmaradhattunk táncolni. — b —

Simon Dzigan szatirikus színháza:

RED ZU DER ZACH

(Térjünk a tárgyra)

Dzigan, a kitűnő komikus, újra megnevezteti a jiddisül beszélő izraeli közönséget. Ez alkalommal az európai Közöspiac van soron a kipelegézésben. És természetesen Lévi Eskol van a középpontban. Minden jóízű nevetés és kellemes szórakozás mellett meg kell állapítani, hogy Dzigan jelenlegi műsora nem olyan változatos, mint az előző volt. Témája ugyanis egységesebb, Josszéf Heiblum egyedül írta az egész szöveget, nem több szatira szerző, amint ez már szokássá vált, — s ez ebben a műfajban a változatoság rovására megy. Annak ellenére, hogy ez az előadás is hosszabb-rövidebb jelenetekből áll, amelyeket dalok és táncok szakítanak meg.

A számos jelenetet tekintve az értéket igen egyszerű: azok a jelenetek mulatságosak és szellemesek, ahol ismert blazirt arccal Dzigan is a színpadon van. A nagy komikusok

módjára 6 akkor is szellemes, ha hallgat, akkor is, ha beszél. Talán hallgatása még sokatmondóbb, ami a valóban kiváló és híres komikusok tulajdonsága. A dalokat M. Broderson, N. Raff, Ofra Aljagon és Simon Dzigan írták. A dirigens Saul Brozovszky. A társulat többi tagja: A. Gronovszky, J. Helprin, M. Moravszky, A. Zalon, Roza Rubin, Natalia Zilzka.

HABIMA H

Tel-Aviv, máj. 18., szombat A FIZIKUSOK

IZRAELI OPERA

Szombat, máj. 18. este 8.30 ANDRÉ CHENIER

OHEL

SZÍNHÁZ Pénztár tel. 225001 Iroda tel. 234228 Tel-Aviv, május 18., szomb. 7 és 9.30-kor: AZ IDIÓTA NŐ

PÁRIS mozi T.-A.

Rövidesen: Judit szerelmi kalandja Magyarul beszélő film.

INTIM SZÍNHÁZ

A FIU ÉS A LÁNY

Írta: KISHONT FERENC Szereplők: SOSANA SANI és ARJE LAVI Kfár-Szabá, máj. 17., pént. Amál, 8.30 Haifa, május 18., szombat, Béjténu, 8.30

RAMAT-HADAR

Haifa, Kármel-hegy, szenzációja SPITZ ELLY és ROLLAND, a bukaresti színház és televízió sztárjai — PRINZ TRIO és nagy művészi műsor

Hölgyeknek! Modern mintájú tavaszi és nyárianyagokat kaptunk Franciaországból és Svájc-ból, kosztümre és ruhára, daaron, „triewere”, cotton, szatén, pom-pás színekben. Angol terrylene, egy része kockás, estélyi ruhaanyagok nagy választékban. AMERIKAI COTTON ES SHANTUNG — 3 mtr. 7 és 9 fent TEL-AVIV, ALLENBY Eekmann-ház Bejárat az udvarból. **8 5.**

Az ideális szórakozóhely **„GAN HAWAII”** a Járkon hídnál, Tel-Aviv **Szezon-nyitás** 1963, május 17, este A LEGALKALMASABB HELY nesepek, összejövetelek, bár-micvák részére. Kitűnő konyha. Udvarias kiszolgálás. Polgári árak. Tágas parkolóhely. Minden péntek és szombat este gazdag, színes műsor, vendégművészekkel, tánczenekar kíséretével. Rendelést elfogadunk. Telefon: 44231

MAX PERLMAN a híres táncos komikus **A CHOSZN MIT NEDAN** című nagy zenés vígj. tékában, **Gita Galina** közreműködésével. KIRJAT-MOTZKIN, máj. 17. Orot, 8.30-kor TEL-AVIV, május 18., szombat, ZOA-terem, 7, 9.30 HERZLIA, május 19., vasárnap — Héjchál — 8.30 RAANANA, május 20., hétfő Orot, este 8.30-kor

OPERETTSZÍNHÁZ P. Gornstein bemutatta a Bajadér nagy sikere után: **Hawaii rózsája** **ABRAHAM PAL** eperettjét három képpen. — Rendező: Bitus Davidov. Karnagy és zenei vezető: Saul Berzovsky. **ÖTVEN SZEREPLŐ.** CHOLON, május 17., péntek, Armon, 8.30 TEL-AVIV, május 18., szombat, Ohél Sém, 9.30 HERZLIA, május 20., hétfő, Tiferet, 8.30 TEL-AVIV, május 21., kedd, Ohél Sém, 8.30

SZATIRIKUS SZÍNHÁZ Igazgató: NATAN GILBOA **S. DZIGAN** és társulata bemutatja **RED CI DER ZACH...** **KÖZÖSPIAC KÉT RÉSZBEN** Haifa, május 17., péntek, Ora, este 8.45-kor Rámát-Gán, május 18., szombat, Rama, 7 és 9.15 Jeruzsálem, május 19., vasárnap, Edison, 9-kor.

SIFRA LERER **„Fárstojszene”** Kirját-Chájim, május 17., péntek, Bét Háám, 8.30 Tel-Aviv, május 28., szombat, ZOA-kert, 8.30 utoljára Even Jehuda, május 20., hétfő, 8.30 Csak 15 éven feülteknek.

4 BURSTEIN és a huszonöt legjobb bel- és külföldi művész a nagy slágerben: **»DI AJBIKE KÁLE«** Tivon, május 17, pének, Juvál Or, 8.30 Tel Aviv, május 18, szombat, Muqrábi, 7 és 9.15 Kfár Szabá, május 20, hétfő, 8.30

Haifai mozik műsora:

RON: A NŐ MINDIG NŐ ORA: LABDAZÁS AZ ÉVEKKEK. AMFITEATRUM: AZ OROSZLAN ARMON: A SZENVEDELY RAESAGABAN ACMON: ERDEKHAZASSÁG MIRON: AZ ORIÁSKEREK ORION: A HEGYEK HÖSEI GAL-OR: Nappal: A FIATAL LÁNY ÉS A KINCS A MENEKÜLTEK Este: A PUPUS BOSSZUJA

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

NŐI SZAKASZ

אולטי הנשיאים

Esküvői termék

Örömmel hozzuk a nagyközönség tudomására, hogy rövidesen csodás termék nyílnak esküvők, összejövetelek és ünnepek céljára,

T. A., Jicchák Száde u. 38 sz. a. (Sheinkin u. folytatása és a Hámászgér utcák sarkán)

A termék bútorzata a legmodernebb és legtökéletesebb, — csúcsa napjaink legfejlettebb berendezési lehetőségeinek, továbbá teljes légszabályozó felszerelés az Electra cégtől.

Udvarias kiszolgálás — Szigoruan kóser.

Szakemberek vezetése alatt a termekben is

A megnyitás alkalmából nagy engedmény minden rendelőnek az első hónapban

Az első 50 házaspár között jutalmat sorsolnak ki: új villamos hűtőszekrény — Amcor gyártmány

Közlekedés a termekhez:

A Táchnáná Merkáziról: 60, 51, 59, 54, 55-ös autóbuszok
A tengerpartról: 31, 11, 33-as autóbuszok.
Rámát-Gán körzetből: 68, 69-es autóbuszok
Jaffáról: 40, 42-es autóbuszok

A jutalmak iránt kérjük a helyszínen érdeklődni.

A férjnek, a feleségnek, a gyerekeknek

Wellaform

TARTJA A FRIZURÁT!

A haj azonban természetes és hullámos marad. A WELLAFORM védő és ápoló anyagot tartalmaz. Ideális minden frizúrához!

Ami a leggyorsabban mos és többszörösen óvja a szövetet

Finom szövetet gyorsan kell kimosni: a „TEXTILE SHAMPOO” pillanat alatt eltünteti a piszkot, foltokat, felújítja a szövetet és színeit élvé, üdvé teszi. — A „Textile Shampoo” a legelőszőrűbb, legfinomabb mosószere gyapjúnak, selyemnek és más finom szöveteknek.

FIGYELEM! — Gyűjtse a „TEXTILE SHAMPOO” és a „SYNTABON” csomagolásokat. Nap értük — pontértékük szerint — modern, rozsdamentes acébből készült, Radad gyártmányú evőeszköz.

Részletek a mákoletekben. (*)

16 Uj Kelet 1963 V 17

ZONGORÁK

Nagy küldemény új zongora érkezett. ED. SEILER Original CARL SAUTER Legutolsó modellek. Kényelmes feltételek.

Melnik, T.-A., Dizengoff 119 (udvarban). - Telefon: 220303

KITUNÓ BUTOROK OLCÓS ÁRAKON!!!

Ruhaszekrények 350.- 225.- 140.-
Elegáns dupla rekámié 375.-
2 gumu matracal 98.-
Fotelek gumival 98.-

Különböző asztal, formakáival és 4 plasztik szék 200.-

FINGER BUTOR

TEL-AVIV ALLEENBY-UT

TRANZISZTOR ÉS MADARCSICSERGÉS

A londoni parkokban megtiltották, hogy a padokon üldögélő polgárok tranzisztoros rádiókat használhassanak. A rendelkezés azért született, mert sokan panaszt emeltek: a táskarádiók mértékelen elterjedése lehetetlenné teszi, hogy a parkok közönsége élvezetét lelje a madárcsicsergésben.

TANTUSZBÓL IS LEHET ÉLNI...

Hihetetlen, de a new-yorki rendőrség hivatalos jelentése azt tanúsítja, hogy a telefon-automaták

HELTAI JENŐ:

AZ ESERNYŐ

Nemrég, egy sulyos pillanatban Magamhoz egy tanárt hívtam: „Hogy itt mi fáj, hogy itt mi szur, No nézze meg professzor úr!” Ő odanéz, ő idenéz, S azt mondja: „Semmi az egész! De óvatosságból barátom A hasát mégis föl kell vágnom!” Az ingujját feltúrte rögtön És vágni kezdett a kegyetlen. Sokat nevettem életemben, De így még sohasem nevettem.

Es vágni kezdett jobbra, balra, Aztán... no aztán összevarrta, Majd a tanár úr, a derék, Föltette a cilindert Fölhuzta mindkét kesztyűjét, És tanakodva nézett szét. Az esernyőjét — ó, a bamba — Bent felejtette a hasamba. Én láttam, mikor beletette, De azért se figyelmeztettem. Sokat nevettem életemben, De így még sohasem nevettem.

Mikor fizetni kelle, — lám, lám! — Az ernyő rajta volt a számlán. Az ára ötven korona, És nem nyithatom ki soha. Ezerszázötven koronát Nyujtottam a tanárnak át. Azazhogy, pardon... már előre Levontam husz fillért belőle: Ez jár nekem, mint ruhátárnak, S ezt a tanárral megértettem. Sokat nevettem életemben, De így még sohasem nevettem.

fosztogatása ugyszólván bevett megélhetési forrásnak számít a hatalmas világvárosban. Vannak egyéni gyakorlóit a mesterségnek, mások bandába szervezve biztosítják a mindennapi betevő falatokra fordítandó néhányezer napi telefonantuszt. New-Yorkban évente tízmillió dollár értékű tantuszt lopnak.

TARZAN ELJUT AFRIKÁBA

Johnny Weissmüller, minden idők legdekoratívabb izomembere, Tarzan figurájának sikeres életrekelője egy élelmes amerikai utazási ügynökség szolgálatába lépett. Az iroda társasutazásokat hirdet Afrikába, a dzsungelbe, s az idegenvezető az egykori Tarzan lesz, a még ma is népszerű Weissmüller. Az egy-

Sávuot előtt

tekintse meg új modeljeinket és használja ki az ünnepek alkalmából nyújtott olcsó árainkat.

Egyszemélyes rekámié . . . 198.—
Dupla rekámié . . . 360.—
Sáruk rekámié . . . 460.—

„WIE”, TEL-AVIV
Dizengoff 157. (passzázs)
Telefon: 222605 - 56418

kori sztár nyilatkozatot is adott már az újságíróknak, s kijelentette: végtelenül örül új szerződésének, éspe-dig nemcsak a magas honorárium miatt, de azért is, mert végre, öregsége hajnalhasadása előtt alkalmas lesz meglátni a dzsungelt, amelynek eddig csak a filmgyárak udvarán felépített változatát ismerte...

HOGYAN LESZ AZ EZREDESBŐL TABORNOK?

Buenos Aires egyik bankjában, forgalmas délelőttön megjelent egy elegáns ezre-des és a legnagyobb hidegvérrel kirabolta a bankot.

HÓDIT AZ ECSET...

Ludmila Cserina, a világhírű táncosnő közölte a sajtóval, hogy a legközelebbi cannesi filmfesztiválon négy festményét óhajtja kiállítani. Michéle Morgan már korábban bejelentette, hogy szerepelt fogvásznaival a fesztiválon.

EGY IRODALMAR — TEHÉN

Uedro Pablo Espino, az ismert nicaraguai író hónapok óta el visszavonultan a Xolotlan-tó partján, kis vil-lájában, és új regényén dolgozik. Munkáját már-már befejezte és az utolsó simításokat végezte éppen a művén, amikor egyik nap kissé elfáradván, rövid sétára indult, a ház körüli ligetbe. A kéziratot verandáján, munka-asztalán hagyta. Mikor kisvártatva hazakerkezett, megdöbbenéssel látta, hogy az udvaron legelésző tehene bedugta hatalmas fejét az ablakon, s megette a regény kézirátát. Mikor az író visszaérkezett, tehene már az utolsó oldalaknál tartott, ahol az író a regény cselekményének tanulságait összegezte. Espino, az alaptermészeténél fogva egyébként is pesszimista író vi-gasztalan volt, ám hitvese egészen derűshangu nyilatkozatot adott a sajtónak: — Azt mondtam a férjem-nek, hogy a regény teljesen érthetően keltette fel te-hünk érdeklődését. A férjem ugyanis évek óta kerdőzik új műve témáján...

Jólszabott nyári ruhák

A KESZITŐTŐL: **SIMOR PIRI** KONFEKCIÓ ÜZEM TEL-AVIV, Beér Tuvia-utca 22.

! Zongorák !

európai gyártmányok választéka:

GROTIAN, STEINWAY, PETROF, GÖRS & KALLMANN, CALISIA

egyenesen az importőről, gyári áron

JÖJJÖN, GYŐZŐDJÖN MEG CIVI Import Társaság r. t. Tel-Aviv, Gruzenberg u. 21. Telefon: 55459

BARSHEKEV

2-2 1/2-3-4 szobás **LUXUSLAKASOK**

Tel-Aviv legjobb környékén

ELADÓK

- Tökéletes kivétel
- Modern tervezés
- Nagy bankkötésen

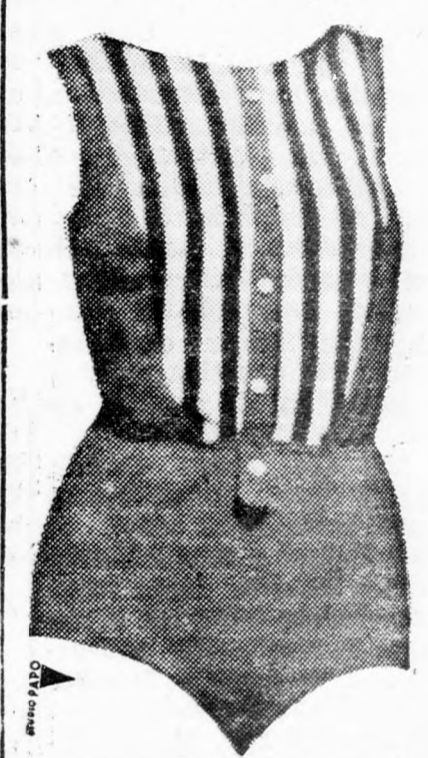
BUILDING AND CONSTRUCTION LTD.

TEL-AVIV, 158 IBN GVIROL (8-12,16-19)

ötödik éve nyeri a DIVA az első díjat az országos körkérésen.

a tengerparton a fürdőruhák királynője

Szenzációs újdonság

perform

8 napon át rendben tartja frizuráját

Egyszeri használat hajmosás után, a következő mosásig szépen formában tartja a haját; sem szél, sem eső, de még a fürdőszoba gőze sem borzolja szét frizuráját. Elég nedves fésűvel átfésülni és a frizura ismét tökéletes.

Kérje fodrászánál.

Rendelések: tel. 57468, Tel-Aviv

perform

Arad ünnepe...
kán ta dátum...
ti egyb detét...
éve pez a vidé...
van, a embere...
szitik...
ország...
a vég...
kori sz...
hatatla...
és lap...
az épít...
során...
ráel e...
városa...
E so...
zik má...
Mint e...
lődő é...
és épp...
ják a...
kérdés...
aki itt...
mák az...
tők az...
ket a...
tervező...
idevár...
A FIA...
Hogy...
a jövő...
nünk k...
mekből...
lenlegi...
nek az...
rosaina...
hogy...
lakossá...
dígiek...
aluli s...
ipari sz...
elemek...
riadnak...
nehézsé...
elhatár...
ezen a...
meg j...
kálpatr...
ban v...
mivoltu...
részük...
vokból...
szociáli...
részük...
kezdet...
vállalna...
kát. A...
katosok...
ezen a...
Az i...
zódik...
túrtern...
fiatalos...
részt n...
ban, é...
teremt...
ritu sz...
jellegg...
estéket...
Mag...
szoba...
lakások...
kettős...
építette...
denek...
ron hű...
gondm...
data...
teremt...
ható b...
dent...
gyerm...
és ünne...
cák g...
nek m...
hancur...
gyönyö...
nyujtva...
vendég...
juság...
láni a...
gyönyö...
melyen...
ágot ü...
A le...
másik...
tetőke...
kéjüke...
kat itt...
nálni...
város...
pontna

Már pezsgő élet folyik az aradi sivatagban

Irta: Frank Emil

Arad város alapkövetéeli ünnepeit május másodikán tartották meg. Ez a dátum azonban nem jeleníti egyben az építkezés kezdetét. Már több, mint egy éve pezsgő élet folyik ezen a vidéken. Lakónegyed is van, amelyben azok az emberek élnek, akik előkészítik ennek a hatalmas, országfejlesztési munkának a végrehajtását. Az egykori sziklás, köves és járhatatlan terület már sima és lapályos. Kezdődhetnek az építkezések, amelyeknek során ki fog alakulni Izráel egyik legérdekesebb városa.

E sorok írója itt dolgozik már majdnem egy éve. Mint egy a százból, a fejlődő élet mindennapjait éli és épp úgy foglalkoztatják a körzet gyakorlati kérdései, mint mindenkit, aki itt él. Ezek a problémák azonban még nem jutottak közel azokhoz, akiket a város és a körzet tervezői végső letelepülésre idevárnak.

A FIATAL VÁROS

Hogy tisztán láthassuk a jövő kérdéseit, elemeznünk kell, hogy milyen elemekből rekrutálódnak a jelenlegi lakosság. Különböznek az ország egyéb városainak polgáraitól abban, hogy jóval fiatalabbak a lakosság átlagának. Az eddigiek 95 százaléka 40 éven aluli s nagyjából négyipari szakmunkások. Olyan elemek tehát, akik nem riadnak vissza semmiféle nehézségtől és kitarának elhatározásuknál, hogy ezen a helyen teremtik meg jövőjüket. Már is lojalpatrióták, akik tudatában vannak városalapítói mivoltuknak. Legnagyobb részük kibucokból és mosavokból került ki, puritán szociális felfogással. Egyrésztük szövetkezeti alapon kezdett dolgozni, közösen vállaltak és végeznek munkát. A teherautók és a lakatok voltak az elsők ezen a téren.

Az ifjúság hangulata érződik az épülő város kultúrterében. Lelkesen és fiatalos hévvel vesznek részt minden megmozdulásban, élénk kulturális életet teremtettek és a Hisztdarut szervezésében állandó jelleggel irodalmi és zeneestéket tartanak.

Maga a „söchuná” két-szoba hallos, összkomfortos lakásokból áll, amelyeket kettős azbeszt lemezekből építettek, tehát télen védenek a hidegtől, míg nyáron hűvösek a lakások. A gondmentes megélhetés tudata kellemes hangulatot teremt, nyilván ennek tudható be az is, hogy minden nyugtani tudnak a gyermekeknek. Szombaton és ünneppalok a kis utcák gyermekszereggel telnek meg, a játszótérek hancuroznak, szívet-lelket gyönyörködötő látványt nyújtva a telepeseknek és vendégeiknek. A serdülő ifjúság sok örömet fog találni a befejezés előtt álló gyönyörű sporttelepen, amelyen majd minden sport ágot üzni lehet.

A leendő város lakóinak másik rétege polgári befektetőkből fog állani, akik tőkéjüket és szakmai tudásukat itt jobban vélik felhasználni, mint az ország más városaiban. Arad olyan gócpontnak készül, ahol a be-

fektetés igen gyümölcsözőnek látszik. Nemsokára befejeződik az Arad és Szdom közötti út, amely a két pont közötti távolságot 24 kilométerre zsugorítja. A kormány nagymértetű támogatást biztosított

Pundák ezredes, az aradi fejlesztési központ igazgatója

a szdomi kálisó művek munkásainak, ha Aradon telepednek le, ami nagy előnyt jelent a számukra és ugyanakkor biztosítja Arad részére az állandó jellegű lakosságot.

AZ ÉPÍTKEZÉSI TERVEK

A város első kerületét ötezer lakosra tervezik, függőleges lakásokból álló három-négy emeletes házakat, valamint három-négy magas házat építenek benne. Ezek 8-10 emeletes, liftes épületek lesznek. Ezzel párhuzamosan épül majd a kereskedelmi központ 30-35 modern üzlethelyiséggel, itt emelik majd a középü-

Nagy kórházat építenek itt, amelybe külön osztály lesz e betegségek gyógyítására, mégpedig olyan mértékben, amely felel meg az ország ilyenirányú gyógy szükségleteit.

Két nagy szálloda fogja csábítani a turistákat. Az egyiket a Federman csoport a Holt-tengerhez közel építi, a másik pedig a város közepén lesz. Ugyan csak itt fogják megteremteni a Szolal Bone üdölőtelepét, valamint egyik hisztadruai nyaralóhelyet.

ARAD TERMÉSZETI KINCSEI

Arad környékén kiaknázatlan természeti kincseket találtak, amelyeknek kiaknázására nagyvállalatok létesülnek. A fehér cement tel, amelyet eddig importáltak, innen fogják ellátni az országot és e célra 10-12 millió font befektetéssel gyár létesül. Kikapadhatatlan tartalékokkal rendelkező márványkőzet is előfordul a környéken. Ezeknek egyrészt az építkezési iparban fogják felhasználni, de emlék és dísz tárgyakat is készítenek majd belőle. Jersey kötött-szövött áru gyár felépítésének terve is elkészült a Federman csoport és a Hámásbir Hámérkazi közös vállalkozásában. De mindezeket felülmulja az Arad környékén talált foszfát, amelynek feldolgozása a tervek szerint a városban fog megtörténni nagyipari létesítményekben.

Természetesen a közép- és kisipari üzemek sokaságára is szüksége lesz a városnak, amelyben a magánkereskedelem is meg tudja találni számításait.

A város vizellátását az 1962-ben talált nagyon gaz-

ARAD ALAPKÖVETÉTELI ÜNNEPEGE (Jobbról balra) Jigál Alon munkügyi miniszter, Ben Gurion miniszterelnök, Jicchák Pundák ezredes, az aradi fejlesztési központ igazgatója és Jozsef Almogi sikunügyi miniszter

leteket, egy nagy mozt és kulturtermet.

Elkészültek egy villanegyed tervai, amely külön kerületét fogja képezni a városnak. Az ország minden tájáról sokan iratkoztak fel a letelepedésre ebben a negyedben, ahol 25-34 ezer fontos áron 67-99 és fél négyzetméteres magánházakat építenek és hosszulejártú jelzőkölcsönt is biztosítanak a telepepek részére.

A KLIMA GYÓGYITJA AZ ASZTMAT

A város idegenforgalmi szempontból is reményekkel kecsegtet. Megállapították, hogy Arad klímája száraz és állandó szél járja. Ez a klíma gyógyító hatású bir az asztmás és csu-zos megbetegedésekre.

dag kut biztosítja. Folynak a kutatások további vizrtalékok után, abban a reményben, hogy elegendő vízet fognak találni a 750 ezer dunám területét átfogó környék mezőgazdasági megművelésére, amelynek országfejlesztési szempontból felbecsülhetetlen jelentősége lenne.

AKIK A MUNKÁT VÉGIK

Egyébként Arad az első fejlesztési városa Izráelnek, ahol nem előbb telepitik az embereket és aztán teremtik meg a munkahelyet a részükre, hanem az adott munkalehetőségekhez mérten építik a várost és telepitik be fokozatosan.

A város és környékének építése központi vezetés

Korrupció

Irta: Kishont Ferenc

— Sálom, olvasta a lapokat?
— Erre a Ziegler-ügyre gondol?
— Világos. Nagy meglepetésemre szolgál a dolog. Mondtam is a feleségemnek: „Fiacsám, az az érzésem, hogy ez esetben elkaptak egy fejest. Minden tisztelem ezé a Glück mérnöké, aki átadta a csözét a hatóságoknak.”

— Nagyszerű akció volt! A rendőrség közleménye szerint Ziegler főigazgató eddig nem kevesebb, mint 5000 hajtási engedélyt árusított ki, 200 fontos áron.

— Elég drága, mondhatom.
— Drága? Millió fontot csinált belőle a pasi.

— Nettó, az anyja Krausz!
— A lényeg, hogy most lebukott a nyomorult! Virágokat fogok küldeni ennek a Glück mérnöknek, igazán nagyszerűen viselkedett. Amikor a sofőr október feljárnotta neki, hogy elintézi Zieglernek a hajtási engedélyt, Glück látszatra belemelt...

— Fineszes!
— Azt elhiszem. Egy kistermetű rendőrmester beszívargott az oktató autójának csomagtartójába és az összes beszélgetésket feljegyezte.

— Egyenesen zseniális! Jó érzés is az, hogy akadnak még közöttünk becsületes emberek, akik hajlandók nemcsak üres szavakkal küzdeni a korrupció ellen.

— Példás polgári magatartás!
— És mintaszerű rendőrségi bravur.
— Kétségkívül. Hát akkor viszont látásra a Ziegler-peren.

— Viszlát.

— Szóval megkezdődött a per, mi?
— Ehe. Eppen ma reggel mondtam a feleségemnek: „Ha agyonversz, fiacsám, akkor sem értem, hogy miért csinálta ezt ez a Ziegler?”

— Én se értem, hogy egész őszinte legyenek. Nagyhatalmu főigazgató, igazán jobb ember, mi a csudának kellett neki az a millió?

— Azt hallottam, hogy nincstelen rokonait támogatja.

— Sok a rokon, én is hallottam. De engem éppenséggel az érem másik oldala érdekelt: miért tette Glück mérnök, amit tett?

— Alapos okom van feltételezni, drága uram, hogy a dolgok nem olyan egyszerűek. Én nem moszerolok, maga se moszerol, remélem. Aki moszerol, annak úgy látszik, oka van rá.

— Bosszu?
— Világos. Glück úgy látszik attól tartott, hogy végül mégiscsak el fog bukni a vezetőségi vizsgán és ezért a könnyebb utat választotta: beköpte az ügyet a rendőrségnek.

— Én egy másik verziót hallottam. Allítólag Glück egyetlen lánya halálosan szerelmes a sofőrökötába...

— Ugy tudom, csak fia van.

— Annál komplikáltabb az ügy.
— Akármilyen alantasak is legyenek a szándécai, végső fokon, el kell ismernünk, legalábbis a közösség szempontjait figyelembe véve, ahogy azt mondják, hogy ez a Glück önkéntelenül is szolgálatot tett nekünk, nemde?

— Lehetséges, nem kutatom. Mindenesetre nem irigylem őt. Ami ennek a fickónak a lelkiismeretét terhelte! Képzelve el, uram, a rendőrség bepudorozta talkkal az oktató kocsjának abroncsait, hogy be tudják bizonyítani a keréknyomok révén, hogy Glück nem volt méltó a hajtási engedélyre...

— Köztünk maradjon, elég sunyi cselszövés.

— Hideg fővel tervezik ezek a csapatdát. De mégis, azt mondom, hogy egyik zsidó ember ezt csinálja a másikak...

— Csunya kis ügy!

★

— Na, volt a Glück peren?
— Ma még nem jutottam hozzá. Nincsen nekem gyomrom ehhez, drága uram. Ez a Glück állandóan hazugságokba keveredik a tanuwallomása során. A 48 óras keresztkérdések tüzeben teljesen összeomlott védelmi vonala. Amikor a védő feltette neki a kérdést, hogy milyen évjáratu kocsiiban hajtott a vizsgán, akkor dadogni kezdett, hogy „legjobb tudása szerint” 1959-es modell volt. Másnap a falhoz szorították és kénytelen volt bevallani, hogy legalábbis 1966-os modelltől van szó. Furcsa, nem?

— Nekem mondja? Az első nap, amikor az újságok kivetkék a huppot, én megmondtam a feleségemnek: „Fiacsám, ez a mérnök nem tetszik nekem!” Mit kellett neki ebbe az ügybe belekeveredni? Gyerekkorában az asztal körül kergették, ha nem köpött be valakit? Mindig volt korrupció, uram, és mindig lesz. Nagy művészet a rendőrséget kihívni.

— Élni és élni hagyni, ez jelszavam.
— Az enyém is ez. De vannak olyanok, kérem szépen, akik számára az ember csak gép. Mit érdekl ez a Glücköt, hogy a sofőrökötája teljes bizalommal volt irányában? Emberi és erkölcsi mérlegelések nem mondanak neki semmit.

— Bejelölni abroncsokat?! Kihallgatni privát beszélgetéseket?! Micsoda gyalázat!
— Ez a Glück teljesen kivetkőzött emberi mivoltából. De ahogy én a mi törvényeinket ismerem, a végén még szárazon fogja meguszni. Emlékezzem arra, amit mondok, nem csodálkoznék, ha éppen azt a főigazgatót itélnék el... na, hogyishívják? ...

— Ez a rokonokkal? ...
— Igen, az engedélyes... itt van a nyelvemen...

— Nekem is kiment a neve a fejemből.
— Szegény.

Nemzetközi pletykarovat

Edward J. Dwight (29), az egyike annak a tizenöt pilótának, akiket, mint jövőbeli űrrepülőket jelölték ki. Dwight kapitány lesz az első néger, aki az űrbe repül.

Elisabeth Mayo (22), az angol konzervatív párt ifjúsági frakciója választmányának tagja, akit elcsapat, mert a lapok beszámoltak róla, hogy egy partyn teljes striptease számot hajtott végre, a legutóbbi választásokon ismét nagy szótöbbséggel választmányi

tag lett. Mayo kijelentette, hogy az eredmény azt bizonyítja, hogy az ifjúság helyesli életmódját és a jövőben sem kíván távolmaradni hasonló partyktól.

Martine Carol filmszínésznő, egy sikertelen franciaországi tartózkodás és válási botrány, valamint egy öngyilkossági kísérlet után visszatért Tahitibe, ahol állandó lakása van. Azonnal szanatóriumba kellett szállítani, mert egy fo-

gyókura során a kelleténél több gyógyszerrel szedett be. Sir William Dickson, az angol légierők marsallja és a királyi légihaderő volt vezérkari főnöke, részegség miatt állt egy middlesex-i bíróság előtt.

Női és gyermekruhaszabászatot

(Konfekció és mérték után) legújabb módszer szerint
TANITOK
Szabásminta készítését vállalom
Beck Mirjám, Tel-Aviv.
Rut-u. 6. (Kikár Dizengoffnál)

„KÁRMEL” sofőriskola
MAGYARNYELVÜ ELMELETI és OKTATÁS
Tel-Aviv SZEMELY- és TEHERKÖCSIN
CSLENOV-UTCA 17. Tel. 85977
Merkáz Mischárli 72. sarok

Szű rága bútorát? Poloska zavarja álmát?
HASKÓ MÉRNÖK CIÁNOZ!
Lakások, helyiségek és egyes bútorok férgtelenítése CIANKAMRABAN is olcsón, garanciával.
Tel-Aviv, Jermijáhu-u. 41., telefon: 44893.

A HETI SZIDRA

— B'HAR - B'CHUKOTAJ —

Ha törvényeim szerint jártok és parancsolataimat megtartjátok és teljesítitek, akkor én megadom esőzésteket a maga idejében és a föld megadja termését és a mező fája megadja gyümölcsét. És a cséplés előtti nálatok a szüretet és a szüret előtti a vetést. Eszitek majd kenyereket jóllakásig és biztonságban laktok országokban. És békét adok az országban... (Vajkára 26, 3-6)

Amikor a Tóra az áldásról, mint a jó magaviselet jutalmáról beszél, az esőt, a termést és a kenyeret helyezi az első sorba, csak azután tesz említést az ország biztonságáról és a békéről. Bölcsseink úgy vélik, hogy a sorrend mögött az emberi lélek mély ismerete rejlik. Tudjuk ugyanis, hogy csak jóllakott és elégedett nép képes kellőképpen értékelni a békét, míg az éhes és elkeseredett nép háborút akar, mert abban reménykedik, hogy a változás révén helyzete javulni fog. Ezért ígér a Tóra áldásként előbb bő termést és jólétet, csak azután biztonságot és békét.

„Az áldás lényege a víz — olvassuk egy utkeletti kommentárban... — Az ember látta, hogy az égből esik az eső, hogy az égből árad a fény és a meleg. Mindaz, ami számára szükséges — ott van fenn az égen, ahol Isten trónol. Ki tudja, talán azért, mert az ember tartalma egyenes, fordította fejét az égnek, vagy talán annak folytán, hogy fejét az égnek fordította, egyenesedett ki a gerince. Ki tudja, talán azért, mert két-lábán jár, emelte két kezét az égnek, vagy talán annak következtében, hogy két kezét az égnek emelte, kezdett el kétlábán járni... Bárhogyan is legyen, az ember és az ég között létrejött a kapcsolat és az eső-csepp töltötte be az összekötő szerepet. A kapocs létfontosságú volt, mert áldást hozott a földnek. A kálász is égnek emelte a fejét, hogy vízzel és fényvel enyhítse szomját. Így született meg a reális kapcsolat az ég és föld között: az ég áldása fentről és a föld áldása lentől.

Amikor Izráel felismerte, hogy az Örökkévaló együttesen teremtette meg az eget és a földet, az esőt és a természetben isteni áldást látott. Az áldás alapja pedig a bőség, a jóllakottság. A jóllakottság azonban nemcsak a kenyérre, hanem az öröme is vonatkozik. „Es a cséplés előtti nálatok a szüretet”. „Hogy kenyeret teremthessen elő a földből, bort, amely felvidítja a halandó szívet.” Az is áldásszámba megy, hogy az ember nem kénytelen kapja élelmét, hanem a földből teremti elő kenyerét. Viszont a barommal szemben főlénye — a bor. A bor az öröm. A baromnak van élvezete, de öröme nincsen. Az öröm emberi tulajdonság. Ezért éri el a cséplés a szüretet; ez a kenyér és a bor folytonossága.”

V'nátáti gisméchem b'itám és megadom esőzésteket a maga idejében. Rási ehhez a vershez a következő megjegyzést fűzi: A maga idejében, illetve olyankor, amikor az emberek nem szoktak járkálni, például okáért a péntekről szombatira virradó éjszakán.”

Az erdélyi ortodoxia érdekes alakja volt Reb Gerson Stern marosludasi rabbi. A kiváló tudós örökösén amiatt panaszkodott, hogy hitközsége nem érti meg és rosszul érzi magát hívei között. Lehetséges, hogy nyugtalan vére is hajszolta, tény, hogy élete javát vándorlással töltötte. Stern rabbi „Jalkut Hágérsuni” címmel homiletikai gyűjteményeket adott ki és a könyveket személyesen adta el a jobbmódu ortodox zsidóknak. Amikor leszállította a megjelent könyvet, nyomban felvette az előfizetést egy újabb kötetre. Ott, ahol szombatot, rendszerint dróset is mondott. Könyvei terjesztésével csak a délelőtti órákban foglalkozott, míg délután bement valamelyik bét-midrásba, ahol az éjszakai órákig tanult. Majd szegényes szállásán rőtta a betűket és készítette az újabb művet.

Reb Gerson Stern, aki örökös vándorlással szerzett tapasztalatokat szerzett az időjárás viszonyosságairól, a fenti versről és a Rási-kommentárról az alábbiakat írja:

„Tudott dolog, hogy imája révén a cádiknak módjában van megállítani az esőt. A Talmudban is szó esik erről.” Vándorlásai során elfogja az eső Rabbi Chániná Ben Doszát, mire a szent tudós imágyon panaszkodott: Ribono sel Olám! Világ Ura! Az egész világ kényelemben él és Chániná szenved! Hogyan bírod ezt nézni? Ebben a pillanatban megszűnt az eső (Táanit 24). Abban az esetben tehát, ha „törvényeim szerint jártok el, parancsaimat megtartjátok és teljesítitek”, más szavakkal, ha csupa derék és jóra való zsidó lesz, fennáll annak veszélye, hogy sose lesz eső, mert mindig fog akadni egy vándor cádik, akinek számára kényelmetlen az eső. Ezért mondja Rási: „Es megadom esőzésteket a maga idejében... a péntekről-szombatira virradó éjszakán”, olyankor valóban egyetlen cádik sem mozdul ki a házból...”

Az utóbbi napokban gyakran esik szó arról, hogy Zalmán Sázár, a designált államelnök a chábád-mozgalom híve. Ez alkalommal nem célnak ennek a hosszú család hagyományra alapuló kapcsolatra a mibenlétét analizálni, csupán a mozgalom képét igyekszünk néhány odavetett vonásban felvázolni. De előbb egy kis történelmi visszapillantás.

A 18-ik század második felében, amikor a chaszidizmus hódító útjára indult, a zsidó nép túlnyomó többsége Európában, egy aránylag keskeny sávban élt. Az északi végen a litván zsidók csoportja, míg délen — Odessza környékén, Besarába és Moldova zsidósága. Középen Lengyelország, Magyarország, Galicia, Podolia, Volhinia, Bukovina és a román zsidóság.

Történelmi tény, hogy minél északabbra fekvett egy-egy község, — kulturálisan annál magasabb színvonalon állott. Litvániában, a legészakibb tartományban koncentráltak a nagy jesivák, a tanházak, ott étek és alkottak a tudósok, ott működtek a héber nyomdák. Amilyen mértékben húzódtak dél felé a vonal, olyan mértékben csökkent a nivó. A román fejedelemségekben például okáért népes zsidó hitközsé-

Slomo Goren katonai főrabbi

A tizenharmadik tábornok

„Amíg nem lesz miénk az egész Szentföld, nem jön el a Messiás”

A hadsereg és izraeli polgári körökön belül is még mindig élénk szóbeszéd tárgyat képezi Slomo Goren katonai főrabbinak tábornokká való előléptetése. Ez a kinevezés rendkívüli felütést keltett, mert ez az első eset Izráel történelmében, hogy a katonai főrabbinátus vezetőjét, — aki mindig ezredesi rangban és ennek megfelelő beosztásban szolgált — tábornokká léptették elő.

Az ország 15-ik függetlenségi napján Slomo Goren rabbi a hadsereg 13-ik tábornoka lett. A katonai főrabbi azonban nem babonás. Semmiféle rossz érzése nincs, hogy pont ő a tizenharmadik.

Az ország legfrissebb és kétségtelenül egyik legeredetibb tábornoka 46 évvel ezelőtt született Lengyelországban. Tanulmányait a jeruzsálemi héber egyetemen fejezte be. A felszabadító háború alatt géppuska-kezelő és mesterlövész volt. Leghíresebb „katonái” tette azonban az ejtőernyős tan-

Ha a katonai főrabbi haragszik

Fényesen csillog vállain a tábornoki rangjelzés. Goren katonai főrabbi kétség-telenül rendkívül érdekes jelenség: ősz fonatokkal vegyült fekete szakáll, katonai egyenruha és rajta az ejtőernyősök jelzése. Nem csoda, hogy olyan sokat utazik szerte a világon a gyűjtőakció megbízásából... Tizenöt éve már, hogy ugyanazt a feladatot tölti be. És még mindig kedvvel, érdeklődéssel, odaadással áll a katonai főrabbinátus élén. Talán éppen azért, mert állandóan a tevékenység, az akció feszültségében él, miközben nincs hiánya vitákban sem.

Feladatukre magától értetődően elvi jelentőségű háláchát kimondó bíró szerepét rója rá. Goren rabbi kiforrott és világos elveket vall: nem szabad megváltoztatni a háláchát, vagy a zsidó hagyomány utasításait, de azokat az államiság követelményeinek megfelelő formában kell alkalmazni.

Nem csoda tehát, hogy sok a vita Goren rabbi körül. Sokan bírálják. Ellenfeleink a száma jelentős. Főként a vallásos körökön belül.

„Sábátkor is van állam”

Egyszerű szavakkal ismerteti álláspontját.

Felfogásom, hogy Izráelben ismét életbe kell lépteni a zsidó állami hagyományt. Nem folytathatjuk a gálatot... Nem szeretek kibujni a megoldások alól. Szembe kell nézni a problémákkal.

Goren rabbi példával is szolgál.

Tételezzük fel, hogy a híradós egység vallásos katonája jelentkezik nálam és utasítást kér: szabad, vagy nem szabad szombaton üzembe helyezni a drótnélküli táviró készüléket? Ha én ezt a problémát személyes nézőpontból, magánemberként tekintetem volna, esetleg azt követeltem volna a katonai felettesétől, mentselek fel a vallásos híradóst a szombati szolgálat teljesítése alól. Ez azonban helytelen felfogás. A problémákat teljes összefüggésükben, nagy általánosságban kell megítélni. Nekem

Irta: Nátán Brun

folyam elvégzése volt. Elég drága árat fizetett a mel-lén díszelgő ejtőernyős jelvényért: ugrás közben eltört a lábát.

GOREN

Azóta sok más katona le-begett ég és föld között, de Goren katonai főrabbi változatlanul, az év 365 napján keresztül égi és földi problémákkal foglalkozik.

Elhatároztam, hogy amennyiben az utasítás kötelező, mint például a ruha megszállgatása, végre fogjuk hajtani. Ha azonban ez csak egy jog (rösüt), akkor tartózkodhatunk annak keresztülvitelétől. És kerestem, majd találtam a háláchában utalást arra, hogy vita van a király és az elnök ingóságainak az elégetése körül. A következtetés: nem kötelesség, hanem jog az elégetés.

Ezért nem semmisítették meg Jicchák Ben Cvi volt államelnök holmijait.

Goren rabbi a tábornoki rang ellenére változatlanul abban a régi házban működik a Kirjában, ahol eddig is a katonai főrabbinátus központja volt. Ennek az épületnek belső elválasztó

„Akit nem támadnak — nem ember!”

Először is vegye tudomásul, hogy a támadások nincsenek rám különösebb hatással. Akit nem támadnak, — egyáltalán nem ember. Különben is az embernek pontosan tudnia kell, mit akar. És akkor ügyet

sem kell vetni az ellene irányuló támadásokra. Mind-azok, akik szembeszállnak az én álláspontommal, a gáluti életet akarják folytatni. És nem képesek fel-fogni, hogy ez a korszak végérvényesen befejeződjön. En sohasem mondtam, hogy gyertyával kell keresni „engedélyeket” de ugyanakkor lehetővé kell tenni az állam működését normális és rendezett módon. Ez az alapvető elv és abból származik a többi.

Miért nem égették el az elnök holmijait?

Most, hogy Jicchák Ben Cvi államelnök elhunyt, Goren főrabbi szintén szembe-került ezzel a problémával.

Elhatároztam, hogy amennyiben az utasítás kötelező, mint például a ruha megszállgatása, végre fogjuk hajtani. Ha azonban ez csak egy jog (rösüt), akkor tartózkodhatunk annak keresztülvitelétől. És kerestem, majd találtam a háláchában utalást arra, hogy vita van a király és az elnök ingóságainak az elégetése körül. A következtetés: nem kötelesség, hanem jog az elégetés.

Ezért nem semmisítették meg Jicchák Ben Cvi volt államelnök holmijait.

Goren rabbi a tábornoki rang ellenére változatlanul abban a régi házban működik a Kirjában, ahol eddig is a katonai főrabbinátus központja volt. Ennek az épületnek belső elválasztó

A messiási korszak öt ismertetőjele

A hadsereg főrabbija szentül hiszi, hogy a harmadik megváltás korszakában élünk. Ezt így magyarázza: — Öt elv van, amelyeknek alapján meg lehet állapítani, hogy elékezett-e a messiási korszak, vagy sem. Először is, az ország meg-hódítása. Másodsorban, zsidó kormány létesítése a Szentföldön és a harmadik kritérium a szórványok egybe-gyűjtése. Ezenkívül a Szánhedrin felállítását és a Szentély újjáépítését képezik még a messiási kor ismertetőjeleit.

Egy ilyen bevezető magyarázat után pedig Goren tábornok, akinek a nevét az utóbbi években számos alkalommal emlegették a polgári országos főrabbinátusi tisztség jöltjeként, így folytatja:

Bebizonyítottam, hogy ez az öt pont a megváltás, a Geula ismérve. Ha úgy találjuk, hogy mindezek megvalósultak, feltételezhető, hogy valóban elékezett a messiási korszak. Mindez természetesen csak akkor, ha alapvető szellemi fordulat áll be nemzeti életünkben.

Nálunk az első három feltétel — magyarázza —

Ennek a felfogásnak és irányelvnek az érzékeltetésére, Goren elmesélte, mi történt a néhai Ben Cvi államelnök temetése körül.

A temetési szertartás kidolgozásánál is az a cél lebegett előttem, hogy a régi államiság dicsőségét kelt-sük életre. Egy egész csomó olyan háláchá van Izrá-el államiságának temetésére vonatkozólag, amelyekkel most kerülünk szembe. — Én is. A Talmudban például meg van írva, hogy a király, vagy az elnök halála idején „szorim” életnek mindent az elnökről. Ezt úgy értelmezték, hogy felgyújtották az elhunyt összes ruhadarabjait és személyi tárgyait, nehogy valaki más használja azokat.

falait deszkaiapok képezik, amelyeknek a színe is már majdnem teljesen elkopott. És amikor a főrabbival szemben ülünk az asztal mellett, tisztán hallani minden szót, ami a folyosókon, a szomszédos szobában elhangzik. Ez azonban a jelek szerint nem befolyásolja az itt folyó munkát.

Százával érkeznek a választási kérdések a különböző katonai egységekből és a katonákhoz világos feleletnek kell kiemenni.

A hadseregben nem lehet dadogni! — magyarázza Goren tábornok. A katonaságban egyetelmű választások kell adni. Más helyeken talán lehet azzal érvényelni, hogy ennek a dolognak, hm, kétféle értelmezése is lehet, de a hadseregben ez nem megy. Felelni kell.

Goren rabbi ezt teszi az újságíró kérdéseivel is.

Ki építi fel a Szentélyt?

Nem hiszem, hogy találhatók ma Izráel államában, vagy akár az egész zsidó világban olyan színvonalon álló tóratudósok, akik képesek a Szánhedrin felállítására. De vannak itt más problémák is. A Rám-bám szerint Izráel összes bölcséinek az egyetértése kell a rabbinikus „Színcha” felállításához. És vegye tudomásul, hogy sokkal nehezebb Izráel összes bölcséit közös nevezőre hozni egy kérdésben, mint elhozni ide magát a Messiást...

A messiási kor előjövélének utolsó ismertetőjele (Folyt. a 14. oldalon)

gek jöttek létre, viszont jesiváknak, zsidó kulturalköztársaknak, héber nyomdákknak nyoma sem volt.

A szociológusok rámutatnak arra, hogy gazdasági téren épp ellenkező volt a helyzet: míg a litván zsidóságnak alig volt betevő falata, Moldovában és Besarabiában élt a jóllakott zsidó prototípusa. Nem könnyű feladat előtt áll a tudomány, amikor ezeket a jelenségeket kell megmagyaráznia.

Magától értetődik, hogy a chaszidizmus, amelynek a múlt század elején a zsidó nép mintegy kétharmada hódolt be, országoként más-más formát öltött. Míg a primitív Moldovában a chaszid apostolban csodátevő szent embert láttak, és főleg asszonyok keresték fel kisebb-nagyobb tragédiáikban, Lengyelországban a rebe híveinek atyja volt, ő volt az, aki tanított és példát mutatott. Míg Moldovában csak vándor rabbit ismertek, Lengyelországban udvarok jöttek létre és ezeket az udvarokat ezernyi szál fűzte össze a hivatkozott.

A chaszid mozgalom igazi nagy háborúját Litvániában vívta meg, ahol a régi keretek fölött az akkori idők legnagyobb rabbi tekintélye, Rabbi Eljáhu, a vilnai gáon örökölt. A Báál-Sém féle forradalmi szöveget Reb Snéur Zalmán, a chábád-mozgalom alapítója bontotta ki, akit főműve után „TANJA” néven ismernek.

Az elkeseredett harcot, vitairatok, iszurok, chéremek, denúciálások, verekedések és hatósági beavatkozások jelzik. A denúciálások folytán Reb Snéur Zalmán maga is börtönben sanyalódott. 1813 telén, a napoleoni orosz hadjárat idején, a francia csapatok elől való menekülés közben érte utol a halál. 68 éves volt.

A chábád-rendszer a Báál-Sém-féle panteizmus és az Ari-féle kabbalisztikus világléte magasabb egységben oldja fel. (A név egyébként a chochmá (bölcsesség), biná (értelem) és daát (tudás) szavak kezdőbetűiből tevődik össze.) Lényege, hogy az emberi agy a legelvtantabb dolgokat is képes felfogni. A chábád-mesterei az emberi észhez appellálva magyarázzák a legkülönbözőbb jelenségeket akár Istenről, a Tórától, Izráel néperől, az imáról, a zsidó államról, vagy az alijja parancsáról van szó.

A chábád-mozgalom jelenlegi feje, a ljubovicsi rebe, (saját nyelvükön az „elnök”) New Yorkban székel. A mozgalom kitűnő iskolahálózatot tart fenn a világ különböző országaiban. Izraeli főházisa Kfar Chábád, ahol többek között kiszlelvé 19-en az évi zarándokünnepeket szokták megtartani.

A chábád-mozgalom Izráelben folyóiratot ad ki, amelyet Krausz Náftál, az Uj Kelet cikkírója szerkeszt.

Leszállt az est, s kissé meglepett, hogy egyetlen fényt sem pillant meg a „Ganymedész” fedélzetén. De meglehet, hogy Achillész Pipinelisz épp ott üldögél a kikötőt övező tömérdek kávéház-terasz valamelyikén. Ráléptem a kis hajóhídra, Enrique követett. Enyhén ringott a hajó lépteink alatt. Lementem a kabinba, kitapogattam a kapcsolót és felkattintottam...

Egy férfit láttam ott ültében az asztalra dölve, fejét a karjára fektetve. Előbb azt hittem, alszik. — Hé! — szólaltam meg. — Megjöttünk.

Semmi válasz. Odaléptem hozzá s megérintettem a karját. Hideg volt és merev.

— Húzza össze a függönyöket, utasítottam Enrique-t.

Ő már mindent értett.

— Ez is jól kezdődik, jegyezte meg.

Összehúzta a függönyöket. Mikor már biztos lehettem abban, hogy a szomszédos hajókról nem láthatnak bennünket, felemeltem a férfi fejét. Arca már elkékült, összezsugorodott, szeme kidülledt.

— Meghalt? — kérdezte Enrique.

— Ez bizony teljesen. Ha kinn nem lenne olyan meleg, már meg is mervedett volna.

Átkutattam a zsebeit, ügyelve, nehogy eltöljam a helyéről. A tárcájában különféle személyi iratokat találtam, mind Achillész Pipinelisz névre szóló. Az iratokon alkalmazott fényképek is azt bizonyították, a halott eltorzult vonásai ellenére is, hogy a mi tengerészünk az.

Kibirhatatlan volt a zárt kabin fojtó levegője. Arcunkról patakzott a verejték. Enrique a zsebkendőjével törölte magá, de ez már rég nedvesebb volt, mint ő maga.

— Házkutatás — intézkedtem —, de ne hagyjunk nyomot.

Munkába fogtunk, óvatosan ügyelve, nehogy bárhol is ujlenyomatunk maradjon. De sehol semmi érdekeset fel nem fedeztünk. Végülis elhagytuk ezt az úszó gőzfürdőt, oly csapzottan, mintha ruhástól fűrődünk volna meg a tenger vízében. Eloltottuk a lámpát, a tetemet pedig ugyanabban a helyzetben hagytuk, amelyben rábukkantunk.

Kint leszállt az éj. Emberek százai ültek a kávéházak teraszán, de még a gyalogjárón, sőt, magán a téren is, kávéjukat szürcsölgették és csevegtek. A görögök szeretik az éjszakájukat házon kívül, fecsegéssel tölteni.

Végigsiettem a rakpart hosszán, Enrique-et magam után húzva. Döntésem kellett, de előbb meg kellett bizonyosodnom, hogy senki sem követ bennünket. Ha Achillész Pipinelisz halála nem a véletlen műve volt, akkor fennállott minden lehetősége annak is, hogy a fickók, akik őt a túlvilágra átsegítették, itt hagynak egy-két kíváncsit a környéken, hogy tájékozva legyenek a továbbiak felől is.

Elragadó volt a teljesen zárt öböl körül a fények játéka, de most egyáltalán nem voltam romantikus hangulatban.

— Félek, hogy követnek bennünket, — mondtam Enrique-nek. — Ellenőrizni kell.

Egy szóval sem kellett ennél többet mondanom. Amióta együtt dolgozunk, Enrique mindig egész pontosan tudta, mit várok tőle. Ezúttal is már egy pillanattal múltán alámerült a tömegben és én egyedül folytattam utamat.

Jobbra fordultam, a Ralli utcába térve, amely elég meredeken visz fel egy közkertbe, hősök emlékművével a közepén. Az emlékmű közelében egy amerikai teherautó állott, százával vették körül az emberek. Közelebb érve, láttam, hogy szabadtéri mozielőadásról van szó. A valamivel távolabb kifeszített lepedőn a csendes-óceáni harcok egyik epizódja zajlott. Feketére mázolt képű U. S. tengerészek vetették rá magukat üvöltve az ellenségre, s minden lépten szuronyokra nyársaltak egy-egy japán katonát.

Megállottam egy percre, hogy megkönnyítsem Enrique munkáját, azután egynéhány utcácskát átszelve, indultam lefelé a domb tulsó lejtőjén, a központi kikötő felé. A Philonosz utcán haladtam át, bárók, tánctermek, kabarék, rosszhírű szállodák között, amelyeket Dassin örökített meg az utókor számára „A Pireus gyermekei” című könyvében.

Ödöngő matrózok, tranzisztort lóbáló utcagyerekek, nagymamakorú utcalányok nyüzsögtek a járdákon. Elérkeztem a rakparthoz s balra fordultam. Most már tudtam, hogy ezt az ügyet nem folytathatom anélkül, hogy további felvilágosításokat be ne szerezsek. Fel kellett tennem, hogy Achillész Pipinelisz a „C.I.A.” jelölte ki a számunkra. Az intézet szakemberei, akik jól tudták, minő célokra vesszük majd igénybe a hajót, soha nem bízták volna másra, mint tapasztalt, kipróbált tengerészre. A halála tehát azt is jelentheti, hogy leleplezték bennünket, még mielőtt ideérkeztünk volna. Ha meg valóban ez a helyzet, akkor a leghelyesebb megoldás alighanem az lenne, ha visszaszállnánk a repülőre és más csoportot irányítanánk ide, más úton.

Valahányszor mi, a bevetési csoportok, külföldi feladatok teljesítésére indulunk, a legtöbb esetben helyi „kapcsolattal” rendelkezünk, akiknek megbízása pénz, fegyverek, s mindennemű más anyag beszerzésére szól, mindarra, amire szükségünk lehet. Magától értetődik, hogy ezeknek a „kapcsolatokkal” oly ritkán kell érintkezésbe lépünk, amennyire csak le-

het, akkor is csak minden óvatossági rendszabály betartásával.

Nekem is rendelkezésemre állott Athénben a magam „kapcsolata”; alkalmasint, aki közvetítők segítségével a gépkocsik és a jacht bérletéről gondoskodott. Számomra ez a kapcsolat egyelőre csak egy telefonszámot, egy álnevet és egy ismerkedési jelmondatpárt jelentett, semmivel se többet.

Megállottam egy „John Bull”-ra keresztelt kabaré előtt és egy percig a kivilágított kirakat művészképeit nézdegéltem. Pár lépéssel odább, egy vendéglő előtt, emberek vacsoráztak a járdára kirakott asztalok mellett.

Amikor már bizonyos voltam afelől, hogy Enrique látott, beléptem a „John Bull”-ba. A terem üres volt, csak a bejáratnál balra, a bár körül álldogált egynéhány ember, köztük egy szőke fiatalasszony, karján csecsemővel. Rögtön láttam, hogy a cég alkalmazottai, s tőlük kis távolságban állottam meg, miután „Old-Crow”-t rendeltem szódával.

Két perc múltán lépett be Enrique s azonnal csatlakozott hozzám. Ugyanazt rendelte, amit én, aztán franciául szólta oda:

— Minden rendben.

Ami annyit jelentett, hogy senki sem követ bennünket. Felhőrpintettük az italunkat, s közben jelentéktelen ügyekről csevegtünk. Aztán indultunk kifelé, miközben a kijáratnál feltartóztatott bennünket a tulaj, egy bikakülsejű férfi, s minden áron meg akarta velünk ígertetni, hogy tizenegy órakor, az előadásra visszatérünk. Mindent készséggel megígertem. Kint, a járda túoldalán nyilvános illemhelyek állottak, meg egy beüvegezett, magányos telefonfülke. Beléptem a fülkébe, Enrique meg kint maradt őrködni.

Hosszan berregt a csengő s már majdnem visszaakasztottam a kagylót, amikor végre megszólalt a tulsó végén egy rekedt, elég barátságos férfihang.

— Patroklész? — kérdeztem.

Egy szót sem értettem a feleletből, abból az egyszerű okból kifolyólag, hogy a partnerem görögül fejezte ki magát. Megkérdeztem, ért-e angolul, vagy franciául.

— Mindkét nyelven — felelte franciául.

— Patroklész-szel szeretnék beszélni, kezdtem újra.

— Kinek a nevében?

— *Alexnek, az unokaöccsének a nevében, New-Yorkból.*

— *Ismerem Alexiszt, — hangzott a felelet. —*

Hogy megy sora?

— *Még mindig taxifő, a felesége most szült neki ikreket.*

— *En vagyok Patroklész. Miben állhatok a rendelkezésére?*

— *Szeretném, ha találkozhattánk. Bizonyos kellemetlenségeim támadtak.*

— *Súlyosak?*

— *Még nem lehet tudni.*

— *Hol van ön most?*

— *Pireusban.*

— *De pontosan merre?*

Egy pillanattal haboztam, de aztán nem láttam benne semmi veszélyt, ha megmondom neki.

— Egy nyilvános telefonfülkében, a központi kikötő fölött, a „John Bull”-al szemben.

— *Ismerem a helyet — felelte. — Haladjon végig a rakpart mentén, a kikötő kijáratá irányába,*

GOLDEN GATE

A Golden Gate kvartett négy kiváló énekes, akik legutóbbi (1958) vendégszereplésük idején meghódították a néger vallási dalokat és a jazzt kedvelő közönséget, ismét az országba érkezett. Az Aranykapu

útközben elhalad a vámépületek mellett. Ott csatlakozom önhöz, az Akti Alkimonon. Öt-tíz perc az egész.

— Várjon csak, szóltam volna közbe.

De már letette a kagylót. Magam is ezt tettem, aztán csatlakoztam Enriquehez. Elmeséltem neki, kivel lesz randevum és hol.

— Induljon azonnal, — folytattam, — keresse meg a kocsiját. Ha lehet, fogjon egy taxit, hogy minél hamarabb odaérjen. Azt szeretném, ha maga haladna elől, a kocsival.

Enrique beleegyezést bólintott s már indult is. Egy pillanattal követtem a tekintetemmel. Alacsonyabb volt az átlagosnál, karcsú férfi, apró ülepe, akár a spanyol táncosoké. Egyébiránt a járása is táncos járás volt. Egyáltalán nem keltette azt a benyomást, mintha félelmetessé is válhatna, pedig tudott az lenni. Mesteri karaté-verekedő volt, aki többnyire csak a két lábát használta közben, tapasztalt kézdobáló is; kétségbeejtő helyzetekre pedig egy elég különös, de az ő kezében rettentően hasznos fegyvert tartogatott. Egy kékcél zongorabár volt ez, oly éles, akár a borotvapenge, amely mindkét végén egy-egy fanyélben végződött. Enrique, ha használni akarta, két nyelénél fogva ragadta meg a szerszámot, egyetlen lendülettel hurkot kanyarított a hűrből, a hurkot az ellenfél fejére dobta, majd egyre összébb vonta, gondosan kiszámított szögbe tárva szét hűrtartó karját.

Ellenfele ekkor többnyire elvesztette a fejét... Enrique ilyenkor azzal tette fel művére a koronát, hogy igyekezett tiszta munkát végezni, lefejezés közben ne freccsenjen szét feleslegesen sok vér. Enrique, mint a legtöbb régi szakember, kissé mániakus volt, utálta bemocskolni a ruháját. Amihez még azt kell hozzáfűznöm, hogy ha néhanapján egészen nagy formában volt, akkor sikerült neki odatalálnia két-két gerincsigolya közé, s ilyenkor a fej tökéletesen levált a testről. Az ilyen telitalálatok aztán teljesen az öncsodálattal örvénybe sodorták, utánuk órák hosszat mély, magabámuló hallgatásba merültek.

Gyalog indultam ellenkező irányba. A kikötő zsúfolt volt a kivilágított hajóktól, a túoldalán meg gigantikus fényreklámok gyulladtak, oltódtak, szikráztak és ragyogtak az éjszakában.

A hőmérséklet most már elviselhető volt, nem izadtam már. Túlhaladva a vámépületeken, szurtos és rosszul megvilágított közbe érkeztem, amelyet balról vén raktárépületek, jobbról pedig ráccsal körülvett telkek szegélyeztek, telidesteli ladás és zsákos árukkal. A nyirkos léghen csömörletes szagok úsztak. Gyászos volt az egész környék.

Mintegy kétszáz méterrel odébb kilencven fokos szögben jobbra kanyarodott az út. Itt kis térségfelébe szélesedett, autóbusz-megállóval. Utána további szutykosfalú raktárépületek következtek, majd romok, a legutóbbi háború emlékei.

Egy autóbusz haladt el mellettem, majdnem üresen. Egy részeg matrózt kerültem ki, aki dűdörészva támolgott erre-arra. Itt már a hajók következtek, kisebb-nagyobb vízi járművek, a parthoz merőlegesen; ezeket alighanem olyan apróbb javítások elvégzésére vontatták ide, amelyek miatt szükségtelen lett volna őket szárazdokkba vinni. Egyikükön, amelyik bizonyára megnyomta a maga tízezer tonnáját, éjszakai műszak dolgozott. A forrasztólámpák valóságos tüzijátékként hatottak a sötétben, s egy, a hajó tatja mögött leállott jármű lámpájának a fényénél sikerült kiolvasnom a hajó nevét s törzskikötőjét, Bejrutot. Ettől egy pár pillanattal Libanonra kellett gondolnom, ama kevés ország egyikére, amelyben szívesen élnék.

Segédmotoros kerékpár ért utol fűlsértő zaj kíséretében. A legényke, aki vezette, épp mellettem fordult meg, s motorját süketítőn berregtetve távozott. Riadt kutyák rémült vonítással mentették előle a bőrüket.

Most egy autó haladt el mellettem, lassítva közben; felismertem benne Enrique Ford-kocsiját. Kétszáz méterrel arrább felhajtott a kikötő töltésére, ott megállott s leoltotta a fényeit.

Mozdulatlan, zsebre tett kézzel állottam. Már több mint öt perce, hogy úton vagyok, Patroklész nem sokat késhet már. Az undorító szagok most már valószínűleg döglészek lettek, egy percre oda is kellett tennem a zsebkendőt az orrom elé.

Vártam még vagy három percnyit, akkor tűntek fel a reflektorok, a kikötő bejárata felől. A jármű lassan közeledett, elhajtott előttem, majd fékezett a vezetője és félfordulatot tett az itt rendkívül széles úttesten. Hátizmaimat megrántva, egy pillanattal vettem feléje a vállamon át. A kocsiját, egy Volkswagen, most a túoldalról közelített meg, s közvetlenül mellettem leállott. A nyitott abak keretében kivettem egy férfiarcot.

— Keres valakit? — kérdezte franciául.

Felismertem a hangját, de azért másodsorra is kicséréltük a jelmondatainkat.

— Szálljon be — mondotta — kitarva a jobb oldali kocsiját.

— Nem szállok — feleltem — sétálunk egy keveset.

(Folytatás következik)

IZRÁELI ÉJSZAKÁK

A „MESSIAS” ÉS MARGÓ

Éjfél után két óra járt az idő, amikor a Messias megállt a tel-avivi Kászit egyik asztalánál. Megrázta a kezében lévő gyöngyfűzést és rekedtes hangján rázendített. „Áni Kohelet, hájiti melech bö-Jiszraél” (Kohelet vagyok és Izrael királya voltam). Magasra emelte görcsös messiás-botját és kinyújtotta zsebkezdővel letakart tenyerét, ahová szaporán hullottak az éjszakai vendégek garasai.

Ebben a pillanatban megjelent Margó, a jaffai Sétách Hágádól ismert pillangója és végigbillegett az asztalok között. A Messias abbahagyta a kéregetést, Margóhoz lépett, elgajdolt egy hangos áldást, majd valamit sugott az utcanó fölébe...

Tíz évvel ezelőtt nem volt ebben semmi különös. De ma, amikor a Messias, a tel-avivi utcák eredeti koldusfigurája már régen halott és a Margó féle pillangók a

GILA ALMAGOR

Sétách Hágádólól az északi városrészek elegáns tállakhelyeire tették át szék helyüket — mégis van valami furcsa...

Azaz még sincs. Az „El-dorádó” nevű film egyik külső jelenetét forgatták és csak a szövegkönyv kényszerítette az egyébként puritán Messiaszt (Ávnér Chizkijáhu), hogy összeszűrje a levét Margóval (Gila Almagor), Beni Seran-Schulmann fizet (Chájim Topol) szeretőjével...

BEMUTATÓK

Habima: Szombaton 18-án este tartja a Habima évadzáró premierjét. Pirandello „Hat szerep keres egy szerzőt” című darabját. A rendezés a belga Etienne Debel munkája, a diszleteket Jozsef Karl készítette, a fordítást pedig Lea Goldberg végezte. Hosszu idő után ismét közönség elé lépnek főszerepekben Chana Rovina és Chana Hender, akik mellett komoly szerepet kapott az új olé Eva Li-On és Jehudit Kronenfeld.

Závit: Az „Egyszerű és zajos kisember” című angol komédiával jelentkeznek a Závit, amely a napokban Máágánban tartotta meg az ősbemutatót, mielőtt Tel Avivban a nagyközönség elé lép. A darab egy klasszikus, aranyzívú utcanó szobájában játszódik le. Ezzel a bemutatóval a Závit új rendezőt avat Joszi Rodán személyében, aki eddig a Habimában volt segédrendező. Főszerepben Pnina Geri, Gideon Semer és Jicchák Ben Niszim.

Kámeri: Junius elsején tarja a Kámeri az ismert Shakespeare vigjáték „Sok hűhó semmiért” bemutatóját. A rendezés a magyarországi származású Leonard Steckel munkája. A főszerepekben Jozsef Jádín (Benedik), Chana Meron (Patricia), Zálmán Levius (Don Juan).

Haifa: A Bét Rothschild és az amfiteátron látta vendégül a napokban a haifai Folklor színházat. A 49 műkedvelőből álló együttes „Hává nágilá” című műsorát mutatta be. Az együttes 28 tagú kórusból, 16 tagú táncsoportból, négy zenészből és egy felolvasóművészből áll. A kórust Afi Necer vezényli, a táncokat pedig Ruth Áskenázi tanította be. Érdekes és sikeres kísérlet ez, amelynek célja, hogy egész estét betöltő, összefüggő, ének, tánc, zene és előadászámokból álló műsort produkáljon.

Kelen Pál. A Rothschild házában tartja 18-án, szombaton este zongoraestjét a magyar nyelvterületről származó Kelen Pál.

Cháná Ahároni: Hétévi külföldi előadókörút után, május 20-án este, az Ohel Sém teremben lép ismét az izraeli közönség elé Cháná Ahároni, az ötvenes évek népszerű népdalénekesnője. Az évek folyamán Cháná Ahároni sokat fejlődött és hangja ma négy oktavra terjed. Többnyelvű műsorát balladák, spirituálék, délamerikai flamengókból francia sanzonokból állította össze, ugyanakkor az egyensúly kedvéért jiddis dalokat és cházánutot is előad az etiopiai születésű énekesnő.

JIMMY LLOYD

Ez a behizelgő hangú trinidadai énekes a napokban kezdte meg szereplését a Cábriá mulatóban, balladák, calypsokból és jazzszámokból álló műsorával. A 28 éves Jimmy Lloyd már Trinidadban is jónévű énekes volt, azonban csak londoni tartózkodása alatt vált ismertté „Sárgarigó” című lemezével. James Ma-

JIMMY LLOYD

son és Georg Sanders mellett filmben is játszott és legutóbb Margaret hercegnő (és exfényképész-aktivlörd férje) előtt is külön fellépett.

EDDIE CALVERT

A prestoni szegény angol suszter fia, Eddie Calvert, akit ma az „aranytrombitás” néven becéz a könnyű-

EDDIE CALVERT

zenét kedvelő közönség, május 21-én este tartja bemutató fellépését a tel-avivi Chén mozi termében. Calvert neve az izraeli jazzkedvelők előtt sem ismeretlen, röleg az „Oh my papa” című hanglemeze révén, a-

melyből nálunk is sokszáz példány kelt el. Calvert ma a világ egyik legragyogóbb trombitása, aki négyszer is szerepelt az angol királyi udvarban, állandó rovata van a rádióban és tucatnyi országban vendégszerepelt. Három hetes izraeli turnéja alatt csak a három nagy városban fog fellépni.

A kísértetek színháza

A Champs Elysées színház 50 éves jubileuma

A felsorolás három hasábot foglalna el és teljesen fölösleges. Aki számít a prózai és zenés színház világában, mindenki itt lesz, a hat hét alatt, ameddig a „Théâtre des Champs Elysées” ötven éves jubileumi ciklusa tart, ünnepi előadást tartanak a világ nagy operái, szolista és színházai. Talán egyszerűbb lenne felsorolni, azokat, akik nem jönnek el.

Maria Callas nem jön. Egy párizsi lap: „Ha Callas visszautasította ezt a fellépést, ez csak egyet jelenthet: hogy egyáltalán nem akar többé énekelni.”

De a színházat mégsem elsősorban az élő hírességek fogják benépesíteni, hanem azok, akik már meghaltak, vagy visszavonultak. Jelen lesz mindazoknak a kísértete, akik itt ismerték a dícsőséget, vagy a kudarcot. De egy kudarc ebben a színházban, felért egy másik sikerrel.

Itt lesz Debussy és Sztravinszky, Toscanini és Sztaniszlavszky, Louis Jouvet és Pierre Renoir, Ludmilla Pittojev, Nyizinszki s a Pavlova. Itt lesz Dior, aki egykor a diszleteket és kosztümöket tervezte és Cuevas máriki, aki itt haldoklott utolsó balettje előadásán. — Eljön Saljapin és Gyágilev.

Sztravinszky emlékezni fog, hogyan füttyltek ki, amikor dirigált és hogyan rendezett vagy ötven fiatal „sztravinszkista” vagy „neorusszista” ellentüntetést a modern zene mellett. Nyizinszki sem felejtette el, hogyan bukott meg. Bourdelle, az építész emlékezni fog, hogy ma nagyon is elavultnak ható építészeti stílusát tul merésznek és forradalminak tartották, később pedig „műncheni újgörgő stílus”-nak csúfolták.

Pontosan ötven éve van, hogy a színház megnyitotta kapuit Berlioz „Benvenuto Cellini” című operájával. De ezt megelőzőleg hét évi harcra volt szükség, hogy a megnyitásra sor kerüljön. Harcra a konkurrencia, a bürokrácia, az intrikák és nem utolsósorban az antiszemitizmus ellen.

Mert a világ egyik leghevesebb színházának az alapítója, egy zsidó impresszárió, Gabriel Astruc volt. Más nem is gondolhatott volna erre: melyik impresszárió engedhetne volna meg magának, hogy ahelyett, hogy mások terembe közvetítsen sztárokat, saját színházat építsen, három teremmel, ahová a világ minden hírességét sorban le-szerződteti?

Astruc mindenkit ismert, aki számítot az arisztokrácia és a pénz világában. Így tudta összehozni a két párizsi hivatalos opera és a nagy koncerttermek igazgatóinak minden tiltakozása és cselszövése ellenére azt

SZERELMI KÉPTÁR

Rózsá Marika (Mirjám Névo) és Theodor Toma, a két népszerű magyarjátékos színész május 23-án Dafne kibucban mutatja be Szerelmi képtár című új műsorát melyet 9 izraeli, francia és magyar egyfelvonásosokból állítottak össze. A díszletek és a rendezés Dán Kejdár munkája. A két színész egyúttal fellép a Csapda című bűnügyi drámában is, amely a 150-ik előadása felé közeledik. f. á.

a hatalmas összeget, amely a színház felépítéséhez és beindításához kellett. A részvényesek: a Rothschild bárók, Vanderbilt, Cassel (VII. Edward király bankárja) és Massenot (a zeneszerző.)

1913 március harmincadikán, a színház ünnepélyes megnyitásának estéjén az Eiffel torony fényezőit az avenue Montaignera irányították. Erdemes volt: aki számított Párizsban, jelen volt a díszbemutatón.

Astruc furcsa impresszárió és furcsa üzletember volt. Egyetlen célja, hogy minden híresség megforduljon a színházban. A gázsik általában felülmúlták a bevételt, még akkor is, ha telt ház volt. Az eredményt nem néhez kitalálni: csőd. Az „Action Française”, a francia antiszemita lapja hatalmas cikket közöl. Barátai: Proust, Cocteau, Isadora Duncan, Nyizinszki, Caruso s a többiek nyílt leveleiben állnak ki mellette. Hiába.

Astruc eltűnik a színről, de a színház folytatja dícsőséges karrierjét. Csak olyan valaki veheti át, aki nem törődik a ráfizetéssel és meg is engedheti ezt magának. McCormick asszony, egy amerikai milliárdos felesége veszi meg. Az új tulajdonos csak látszólag skót. Neve ellenére sem sajnálja a pénzt a színházról. Ez annál is érthetőbb, mert McCormickné lengyel-zsidó származású, leánykori neve Ganna Walska.

1923-ban vásárolja meg a színházat és igazgatását az ismert karmesterre, Walter Straramra bizza. Ganna nagylelkű mecénás volt, de nem mentes bizonyos gyengéktől. Először énekelni, az után játszani akart saját színházában. De eléggé értelmes volt, hogy a bukások után visszavonuljon és ne akarjon Caruso és Saljapin partnereje lenni.

Ganna Walska ma is a tulajdonosnője a színháznak és el is jön a díszbemutatóra. Messziről. Mert 1933 óta Santa Barbarában, egy Hollywood melletti birtokon él és onnan küldözgeti a csekket, hogy fedezze a színház ráfizetéseit. A francia állami színházak irigylük a „Théâtre des Champs Elysées” a királyi szubvencióért.

A díszelőadások tartama alatt kiállított is rendeztek a színház épületében a relikviumokból. Sokan, akik még emlékeznek a kezdeti korszakra, meghatódottan állnak az ötven éves plakátok előtt.

Gabriel Astruc, minden idők legnagyobbvonalú impresszáriója büszke lehet a művére. A színház hű maradt szelleméhez: ma is a legjobbat adja, a lehető legnagyobb ráfizetéssel.

Az UJ KELET, Tel-Aviv telefonszámai:

KIADÓHIVATAL, 31-677
(előfizetés, hirdetés, könyvrendelés):
SZERKESZTŐSÉG: 31-476

HETI FILMLEVÉL

Majom a tében — Eszter mozi

Sajátos, bizarr film, Henry Verneul nagynevű francia rendező alkotása. Megéjtő környezetben, különleges atmoszférában játszódik le a film és egy olyan kérdés felett meditatál, mely nekünk, zsidóknak vajmi keveset mond. Mert mi zsidók nem iszunk, bennünket nem kinez a nagy szomjuság, nem determinálja életünket, cselekedeteinket az alkohol, mint e film hőseit.

A normandiai tengerparton, egy kicsiny szállodák-ból álló falucsukában, téli csendben, amikor a fogadókban megbénul az élet, amikor téli álmát alussza a község, hogy a nyári időszakra kiviruljon, befogadja a tömegesen érkező nyaralókat, egy idegen ifju tűnik fel, feldúlja a falu nyugalmát. Iszik, randalirozik és végülis bűnbesorolja az egyik fogadó morozus patronját, aki tizenöt esztendővel ezelőtt, a háború végefelé, mikor szállodája körül csapkodtak a bombák, fogadalmat tett, hogy soha többé nem iszik. Állta is becsülettel fogadalmát, cukorkát szopogatott már másfél évtizede és végtelenül szenvedett, szomorkodott az annyira kívánt alkohol hiánya miatt. És egyszerre csak, az idegen ifju hatására részegre issza magát és a levegőbe eregeti azt a nagytömegű tüzijáték pektárdát, amit július 14-én, a nemzeti ünnepen kellett volna kilőni.

A szomjuság filmje ez, bizarr film, lassu hangszereplésű, meditáló, a játék műnuszaira, a dialógusok létszerűségére és finom humorára épült. Bizony sokszor nagyon egyhangú, nagyon vontatott, távoli és unalmas. Ezt a bűnt pedig semmilyen valór nem pótolja.

Az egyszerű leány — Tchélet mozi

A Tchélet mozi német filmek bemutatására specializálta magát és egyfajta erkölcsi kötelességet is érez, hogy a nagy német termés bőségzarujából a kényesebb igényt kielégítő filmeket vásárolja meg. E zenés, színes film igen kedves és sok fűlbemászó számmával, nagyszerű táncával kellemes szórakozásban részesíti a német nyelvet beszélőket. Lényegileg limonádé ez, de eléggé színvonalas, jól kiállított film és a közönség, ha tudja mit várhat tőle, meg is kapja a reméltet.

A szokványos történet humort, romantikát, egy kis feszültséget tartalmaz és keretet nyújt a látnivalók részére.

Caterina Valente, a német filmgyártás legfényesebb csillaga ezuttal is be-

unalmasnak nem szabad egyetlen filmalkotásnak sem lennie, mert semmilyen mondanivaló, szándékosság nem old fel érte.

A néző joggal sajnálhatja, hogy csalódott ebben a filmben, melynek a hire oly nagy volt és amelynek végeredményben oly sok erénye, értéke van. Bosszantó, hogy igazi művész elvesztette az arányérzékét, nem tudta üstökön ragadni mondanivalója számára a nézősereget, nem tudta lekötöni a figyelmét, a maga oldalára állítani. Pedig oly keves-sel sikerülhetett volna, pergőbb ritmussal, egy kis feszültségteremtéssel. És akkor megmenthette volna az összes értékeket, azok tündöklőn szikrázhattak volna, Mert a filmek van néhány felejtethetetlenül kitűnő jele-nete. A film strukturális bünei miatt így a színészi játékok is porbahullt. De kár érte! Két nagy francia sztár, Jean Gabin és a fiatal Jean Paul Belmondo ragyogó párosa, színészi virtuozitás. Az ifju Belmondo lényegileg ugyanazt a tipust képviseli, mint amit Jean Gabin jelentett ezelőtt harminc évvel. Nagyszerű ez az egymástratálás, ez a kettős. A néző alig tudja kinek a jótékában gyönyörködjen, inkább a lassumozgás, medveszerű, cinikus, okos Gabinnéban, vagy az alkohol rontásában fetregő, lelki bajtól szenvedő, virtuosus Belmondóban. Gabin felejtethetetlenül alakítja ezt a szerepet. A néző egygyé lesz vele, ott éri a garatján az emésztő szomjuságot és szinte feléled vele, amikor végülis italhoz nyúl és belefürdik az ivás emésztő bűnébe. Micsoda remek színész! És milyen francia! Kár, hogy már hátat akar fordítani a filmezésnek.

igazolja, hogy nem érdemtelenül lelkesedik érte a német világ. Temperamentumos, jól táncol, szép, vidám teremtés, olyan tüzes, mint-ha nem is a germániség adta volna őt a világnak.

A többiek, akik számmunkra meglehetősen ismeretlenek, jól állják meg a helyüket, nagy praxissal tesznek tanúságot.

Az már külön lapra tartozik, hogy a németek nem akarnak tudomást venni a világ előrehaladásáról, alig-alig jelentkeznek egy-egy csakugyan művészi valót jelentő filmmel és még mindig a harmincas, illetve a huszas évek végének filmgyártásánál tartanak. Mint-ha közben nem történt volna semmi. Talán azt a kis intermezzót akarják elfelejteni!

Zoltán Dezső

A tizenharmadik tábornok

(Folytatás a 8-ik oldalról) Goren főrabbi szerint, a Szentély ujjáépítése. Kényes téma. Végül azonban Izrael hadseregének tábornoka leszögezi:

— En, személy szerint, szentül hiszem, hogy a Szentély még felépül a Templom-hegyen. Ha valaha elfoglaljuk a Templom-hegyet, szembe kell néznünk ezzel a problémával. És az úgy nem olyan egyszerű. Heves vita folyik arról, hogy a Szentélyt ember kez útján kell felállítani, avagy pedig ezt felső, égi hatalom építi meg.

Kis szünet után a rabbi-tábornok megjegyzi:

— Egy alkalommal már bebizonyítottam, hogy Bár-Kochba idejében, amikor elfoglalták a Templom-hegyet, felújították az áldozást. Ebből következik, hogy ezt emberi kéz hajtotta végre. Eppen ezért nem megmáshatatlanság véleges döntés, hogy a Szentélynek az égből kell lejönnie. A Rámbám szerint a mi kötelességünk annak felépítése.

Igy értelmezi a hadsereg főrabija a Szentély problémáját. Itt is kifejezésre jut alapelve: Amit lehet emberi kézzel végrehajtani, — nem kell az égiekre bízni!

SZERDAI

számunkban:

Mi ujság a filmvilágban —
Érdeemes megnézni

rovataink

Hölgyválasz

A RENDŐRSÉG ÉS A SZERELEM...

Az olasz magazin-sajtó az évszázad „legromantikussabb letartóztatásáról” tudósított. Az eset egy olaszországi kisvárosban játszódott le; főszereplői pedig egy fiatal szerelmespár és a helyi rendőrség. Ugy esett

a dolog hogy a szerelmesek a városka parkjában üldögéltek és olyan kellemesen érezték magukat, hogy ugyszólván észre sem vették az idő múlását.

Éjjel két óra volt, amikor először tekintettek karóráik — egyébként világító — számlapjára. A helyzet reménytelennek tűnt, mert a kislánynak, aki még édesanyja gondos felügyelete alá tartozott, legkésőbb este 10-ig kellett volna hazakeresni. A kislány és a fiú hiába törte valami megoldáson a fejét. De a szerelmesek tüdérére nem maradt télen. Ezuttal marcona rendőrök képében jelentkezett. Egy rendőrfőnök-kocsi fékezett a pad előtt, s a kislány annyira kétségbeesett volt, hogy előadta a helyzetet a rendőrmesternek. Hamisítatlan, tüzes talján férfi volt az őrmester, aki azonnal kész volt a tervvel, hogy kihúzza a csávából a kislányt. Néhány perc múlva két tagbaszakadt rendőr adta át az ifjú hölgyet a kétségbeesett szülőknél, s körítésként valami képtelen történetet adtak elő. Azt mondták, tudja Isten, milyen félreértés folytán le kellett tartóztatni a kislányt és elhúzódtott a dolog, ezért késtek.

A szülők örültek, a mamának szeméből patakzott az örömkönnny, a kislány pedig örömben megcsókolta a rendőröket. Ez viszont feltűnt a papának, aki vállatára fogta a rendőröket. Néhány atyai keresztkérdés után kiderült az igazság, és másnap már az újságok is megírták a történetet. Jellemző, hogy a rendőrök felegyelmű helyett dicsőrethet részestültek, mert az olasz városka rendőrkapitánya szerint nem is lehet igazi rendőr, aki nem használja fel rendőri jellegét, sőt, ha kell, fegyvert is a gyengebb nem védelmére. Ha kell, a zord mamákkal-papákkal szemben is...

★ HOGYAN REPUL A DONGÓ? ★

Az USA egyik repüléstudományi szak-folyóiratában érdekes tanulmány mutat rá, hogy hiteles aerotechnikai kísérletek szerint a dongónak teste formájához és súlyához arányitva, a szárny-felülete olyan kicsi, hogy tudományos mértékkel mérve teljes képtelenségnek tűnik: hogyan tud mégis repülni? Maga, a dongó, szerencsére semmit nem tud a tudományos kétkedésekről s repül tovább, vidáman döngöcsélve.

SPORT

IZRAEL — GÖRÖGORSZÁG nemzetközi atlétikai viadal

Ma délután 4 órai kezdettel a Cáfion tel-avivi Makkábia stadionban kerül sor az Izrael és Görögország közötti nemzetközi atlétikai mérkőzésre — feltéve, ha a pályatulajdonosok befizetik a vízdíjat... Arról van szó, hogy Tel Aviv város vízgazdálkodási osztálya még a hét elején elzárta a Makkábia stadion vízcspajait, mivel a pályatulajdonos Makkábi Világszervezet hónapok óta adós a vízdíjjal. Ha a vízkérdést az utolsó pillanatban sikerül elrendezni, úgy a két-napos atlétikai viadalt a következő program szerint bonyolítják le.

Péntek délután 4 órakor ünnepélyes megnyitót; 110 méteres gátfutás, távolugrás; súlylökés; 100 méteres síkfutás; magasugrás; 400

Liga Alef mérkőzések

Hápoel Mácháné Jehuda — Hápoel Beér Séva, Betár Tel Aviv — Hápoel Cholon, Betár Jeruzsálem — Makkábi Säärájim, Hápoel Kirját Chájim — Hápoel Cífat, Hápoel Rámát Gán — Makkábi Rámle, Hápoel Rámle — Makkábi Natanja, Hápoel Chedera — Hápoel Ludd, Betár Natanja — Hápoel Kfar Szabá.

★ Sportkrónika ★

● Nemzetközi labdarugó mérkőzések: Az olasz Fiorentina labdarugó válogatottja 3:1 arányú győzelmet ért el a Szovjetunió ellen. — A londoni Tottenham labdarugó csapata az Európa Kupa döntőjének keretében 5:1 (2:0) arányú fölényes győzelmet aratott a spanyol Atletico Madrid felett. A mérkőzést Rotterdamban játszották 50 ezer főnyi közönség előtt. — Osloban Norvégia válogatottja 5:2-re kikapott Lengyelországtól.

● Rio de Janeiroban a kosárlabda világbajnokság során a következő hat csapat került a döntőbe: Szovjetunió, Franciaország, Egyesült Államok, Olaszország, Jugoszlávia és Portorico.

● Helyesbíteniük kell a „Sportvezérek palotaforradalma” című, május 10-iki cikkünkben megjelent torzításokhoz: A haifai Makkábiakban ugyanis virágzó tornászszakosztálya van, amelyben 50 különböző korú fiú, 70 leány, 50 felnőtt női tornász és 25 idősebb korosztályhoz tartozó férfi kap tornaleckét. Ezenkívül kétszer hetenként egy férfi és női szertornacsapat gyakorol — írja Rosenberg Sándor Haifáról. Megjegyezzük, hogy a cikk az országos válogatott erőviszonyaira vonatkozott, melynek valamennyi tagja a Hápoel színeiben versenyez.

● Blenáru, a Hápoel Chedera válogatott balszélsője, a labdarugó szövetség és az anyaegyesület közt lefolyt hosszú vita után, kétnapos késéssel megérkezett a brazilok ellen készülő labdarugó keret natanjai edzőtáborába. A fiatal balszélső azonban sérült volt és ezért Mándi Gyula szövetségi edző köszönettel visszaküldte...

● A hét végen befejeződik a kosárlabda Nemzeti Bajnokság. Az első helyért a Makkábi Tel-Aviv — Hápoel Tel Aviv rangadó dönti el.

és 1500 méteres síkfutás; gerelyvetés; 10 ezer méteres síkfutás és 4x100 méteres váltó, férfiversenyzők részére. A női számok: 100- és 800 méteres síkfutás; távolugrás; diszkoszvetés.

Szombat délután 4 órakor férfiak: 400 méteres gátfutás; rúdugrás, diszkoszvetés; 200-, 800- és 5000 méteres síkfutás, kalapácsvetés és 4x400 méteres váltó. Nők: 80 méteres gátfutás; súlylökés; 400 és 200 méteres síkfutás; magasugrás.

Rio de Janeirótól Rámát Gánig

Pele és Zito nélkül érkezik a brazil válogatott

„Megfogya bár, de törve nem”... — számos veszéllyel a háta mögött, csillagait, Pelét és Zitot útközben elhullatva — érkeztek hozzánk Brazília kétszeres világbajnok labdarugó válogatottja. Ez az esemény, mindenek ellenére méltán tart számot az izraeli közönség részéről megnyilvánuló példátlan érdeklődésre.

Brazília labdarugó válogatottja először 1930-ban nevezett be a labdarugó világbajnokságra, melyet a szomszédos Uruguayban rendeztek. A brazil együttes 4:0-ra legyőzte Bolíviát, de a következő találkozóan a jugoszlávokkal került szembe, akiketől 2:1-es vereséget szenvedve kiesett a további küzdelmekből. 1938-ban Franciaországba utazott a kávé hazájának futballcsapata és félelmetes középvezetők Leonidas Da Silva vezetésével számos értékes győzelmet aratott.

Pele nem jön a közel-keletre

Hatalmas küzdelemben 6:5 arányban verték meg Lengyelországot, majd Csehszlovákiát a második mérkőzésen legyőzve biztosították elődöntőbe való jutásukat. Itt azonban az olaszoktól (az akkori világbajnoktól) 2:1-re kikapnak. Ezután a harmadik helyért játszva 4:2-re győzték le Svédországot. A második helyre Itália mögött — mint emlékeztet — ekkor Magyarország csapata került.

Hosszú, 12 esztendő szünetet következett. A világ nagyobbik részén Mars vilámai cikáztak és a nemzetek fiait a sportterek helyett a harcmezőkön mérték össze öröket. Talán ennek köszönhető, hogy a délamerikai labdarugás mérföldes léptekkel haladt előre, míg a futball óshazája Anglia és az európai labdarugás ez idő alatt nem tudott újat produkálni.

A következő világbajnokságra 1950-ben Rio de Janeiroban került sor és azon 13 ország vett részt. A V.B. nagy favoritja a pályaválasztó Brazília volt, de Svédországot, Uruguayt és Spanyolországot is az esélyesek között emlegették. A brazilok nagyon készültek erre a világbajnokságra, s ez alkalommal építették fel a világ legnagyobb, 200 ezer nézőt befogadó stadionját. Ez a stadion azon-

A görög atlétikai válogatott, amely mintegy három évi késéssel érkezett erre a találkozóra (a görög atlétikai szövetségre nehezedő arab nyomás következtében, évek óta lemondták ezt a versenyt) 30 atlétával és három kísérővel érkezett. A vendégek a rámtágáni Kfar Hámakkábiában lévő edzőtáborba vonultak és vezetőik kijelentése szerint győzelmet várnak az Izrael elleni találkozótól. Ez a várakozás a két ország atlétáinak legutóbbi eredményeit összehasonlítva joggal látszik. A görög atlétikai szövetség jelentős tradíciókra, 45 éves multtra tekint vissza. A csapat trénera, a magyarszarmazású Szimcsák Ottó, aki 34 éve látja el a görög atlétikai válogatott edzői tisztjét. A napbarmitott, markánsarcú Szimcsák Ottó egyébként a görög olimpiai szövetség szakmai tanácsadója és az atlétikai edzők nemzetközi szövetségének elnöke.

A Hittachdut Oléj Hungária közleménye

JERUZSALEM Gervai Sándor Irodalmi Szemle-kiadványának első előadása. A jeruzsálemi HOH rendezésében GERVAI SANDOR Nordau-díjas író 12 előadással álló „Irodalmi szemle-kiadvány” tart. Folyó hó 19-én (vasárnap) délután 6 órakor a HOH klubhelyiségében (rech. Alcharizi 9. - bejárat a kert felől) tartja meg a szemle-kiadvány első előadását „Hittachdut Oléj Hungaria” címen. Kérjük jeruzsálemi tagjainkat, jöjjenek minél többen az előadásra.

HAIFA A haifai idősebbek Klubja közli, hogy május 19-én, vasárnap délután 5 órakor KRAUSZ ILONIA gimnáziumi tanárnő előadást tart „Szene Chana amikor még köztünk élt” címmel. Vendégeket szívesen látunk.

A cefái kirándulási terv megszervezése folyamatban van, kb. két hét múlva lesz aktuális.

RECHOVOT A rehovoti szociális Bizottság május 18-án, szombaton 6 órai kezdettel tartja első nagy nyári tea-délutánját.

a HOH, Jakov-u. 36. sz. alatti otthonában.

Házasszonyok: Krets Lili és Lazarovits Szára.

A házasszonyok ezúttal hívják meg és szeretettel várják a HOH tagjait, barátait és ismerőseit.

CHEDERA A chedera HOH közli, hogy május 20-án, hétfőn este pontosan 7 1/2 órai kezdettel a HOH helyiségében

RONA JENO szavalóművész előadó-estét tart. — A műsor keretében Kiss József verseket és Várdai Antal „Két koponya” című nagy elbeszélő költeményét adja elő.

Dr. HALASZ FERENC „Kiss József költő élete és munkássága” címen felolvasást tart. Belépődíj nincs.

NAHARIA A nahariai HOH helyiségében május 26-án, vasárnap este 7 1/2 órai kezdettel a Sikun Amidár Üzletház Moádon Házihízládrut termében

„CSAK FELNŐTTEKNEK” műsor keretében ZOLTAN DEZSO: PORNOGRAPIA és SZEXORULEK címen tart előadást.

Dr. SASSI TIBOR: A SZEXUALIS BUNOZÁS címmel előadást. Helyrendelés: Stern Erzsébetnél, Lángernél; dr. Sommer parfümárjában.

AKKO ÉS KÖRNYEKE! Május 25-ikén, szombaton este 8 órakor a Bét Hátarbut kulturteremben

Szenes Gizella és Molnár Pál, a népszerű színészházaspár „HAZASSÁG ÜRÖMEI” című, nagyszerű új műsorának akkói bemutatója.

Bevezető: Löwenkopt Kálmán, HOH elnök.

Konferál: Molnár Pál. Humoristák parádéja: Bekeffy László, Nóty Károly, Tóbi László és Molnár Ferenc legkittünőbb művei kerülnek színpadra. Terembérlő: 2000 Ft.

A nagy érdeklődés miatt jegyet váltás meg előre: Adorján bűtör., Globus papír- (Göfön), Welsz Kol-Bo (Amidár) üzletben és Léval újságkioskiban (Autóbusz „Merká”).

CHOLON Élőlt kirándulás A choloni HOH május 28-29-én csoportos kirándulást rendez Kijáttá.

Utazás oda-vissza kényelmes turista autóbusszal. — Magyaryelvi kísérő. — Élőlt nevezettségének megtekintése. Utazás az úvegfelek csónakon.

Részvételi díj oda-vissza 25.50 font. (Éjjeli szállás privát házakban).

Még néhány jegy kapható május 22-ig bezárólag Tel-Avivban HOH, Hájárkon 61. sz. alatt a hivatalos órákon.

NAZARET-ILIT A HOH helyiségport vezetősége szeretettel meghívja tagjait, barátait és ismerőseit a 308/8-as helyiségében 1963 május 18-án, szombaton délután 6 órakor rendezendő foglalt-délutánra.

Ezen rendezvénye keretében Rosenberg Smuel fog előadást tartani. — A házasszonyok: Fentchel Lili és Keller Stefi. — Költészhözjárulás 25 agóra személyenként.

Kajtánát Kfar Hámakkábi (8-13 évesig)

vezetősége kéri a szülőket, hogy gyermekeiket idejében irassák be, mert a helyek száma korlátozott.

Beiratás: Mázkirut Kfar Hámakkábi, Doár: Kfar Hámakkábi.

Telefon: Haifa 71150 és ARCO butorizáltenben, Tel-Aviv, Ben Jehuda 45. Tel. 222136.

A nyaralások időszaka:

Első csoport: július 8-tól július 22-ig

Második csoport: július 23-tól augusztus 6-ig

Harmadik csoport: augusztus 7-től augusztus 21-ig.

Ilyesmi még nem volt

EGY... Két pohár frisse hideg tej

KETTŐ... Beleönt egy doboz OSEMI „Instant” puddingt — könnyedén megkever!

HAROM! Remek utóétel főzés nélkül — egy perc alatt kész

Először az országban

MOSÓGÉP „AGITATOR”

A lehető összes újításokkal. Az egyetlen, amely Európában is piacra kerül.

CRYSTAL-LUX

SZOMBATI NAPTAR

5723. Jár 23.
1963. május 17. péntek
5723. Jár 24.
1963. május 18., szombat

GYERTYAGYÚJTÁS

Jeruzsálem 5.51
Tel-Aviv 6.09
Haifa 6.03
Szombat kimenetele:
Jeruzsálem 7.11
Tel-Aviv 7.09
Haifa 7.14
Ujhold kihirdetése

HETI SZAKASZ

Heti szakra: Béhár - Büchukotáj
Hafara: Hásém uti úmázi Jeremijáh 16.

ÜGYELETES GYOGYSZERTÁRAK

Tel-Avivban
1963 május 17., pénteken
17-24 óráig

Frenkel, King George 23., tel. 223721; Jám, Jehuda Hálév 67., tel. 62474; Kitefítz, Hájáron 22., tel. 55586; Szanitz, Ibn Gvirol 83., tel. 232064; Ben Jehuda 142., tel. 223555.

Szombaton, május 18-án,
8-19 óráig

Almani, King George 1., tel. 63791; Kritzier, Nachmani 21., tel. 63433; Blisky, Dizengoff, tel. 226343; Nordau, Ben Jehuda 183., tel. 42673; Mákkábi, Uj Mákkábi-tér, tel. 31387; Vita, Jaffa, 6/61, tel. 82973.
19-24 óráig
Dr. Schwartz, Alenby 17., tel. 55533; Grinberg, King George 46., tel. 226208; Jaffa, Ben Jehuda 172., tel. 224543; Avrami, Erlanger 9., tel. 32395; Mákkábi, Uj Mákkábi-tér, tel. 31387; Vita, Jaffa, 6/61, tel. 82973.

Natanja:
17-én, pénteken
„Merká” (Schaffer) Herzl 30., tel. 2739.
18-án, szombaton
„Hanaszi” (Horowitz), Weizmann út 36., tel. 3639.
Bát-Jám
18-án, szombaton
„Hechaluc”, Chálicum 3., Szof Amúdr.

Petách-Tikva:
17-én, pénteken
Rössel, Rothschild-Herzl sarok.
18-án, szombaton
Rössel, Rothschild-Herzl sarok.
Rámát-Gán
17-én, pénteken
Hálichon, Ramat Jicchák, Uziel 86., tel. 71949.

Cholon:
17-én, pénteken és
18-án, szombaton
Tikva, Kikár Sztrama.
Rison-Lecon:
17-én, pénteken és
18-án, szombaton
Mellel, Kikár Hámjászin, tel. 941621.

Chedera:
17-én, pénteken és
18-án, szombaton
Merká, Kernerstok, Weizmann 73.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Tel-avivi orvosok szolgálata
Péntek és szombat: Dr. Eisen Fritz, Simson-u. 5. tel. 225-748; dr. Simon Saul, Hárové KKL 43. tel. 231-374; dr. Hár-Even Jákov, Epstein-u. 6, telefon 43-281; dr. Szegál D., Bloch 31, telefon 229-860; dr. Antebi Eljáhu, Wárburg-u. 7. (Habima mellett), tel. 223-688; - dr. Blum Teodor, Bár-Kochba 58, tel. 222-885.

Bné-Brák:
Dr. Palant Abraham, r. Hásiosá 14, telefon 76-085 (péntek estétől sábt kimeneteleig a telefon nem működik.)

Beér-Seva:
Szombat, Kupát Cholim: Alef lakónegyedben 9-11, 16-17.30 és 20-24 óra között, Ovároban 9-11 és 16-17.30 óra között.

ADÁS - VÉTEL

● FIGYELEM! FOGGONYANYAGOK árusítása a szárít terakatóból közvetlenül a fogszerzőnek. Dekoratív helyben, Tel-Aviv, Rothschild 137, 9-11, 5-7-ig.
● VENNÉK KÖLFOLDI gyárműanyag mosógépet, új, egy állapokban levő, Irábel ajánlat: P.O.B. 2830., Tel-Aviv.
● AMERIKA! ÉS AMOR frigidárok, újak és használtak. Kedvező feltételűk, 5 éven garancia, csak „Kirur-Aviv”-nál, Tel-Aviv, King George 29. sz. Magyarul beszélnek.

18 Uj Kelet 2363 V 17

MINDENKINEK...

LUXUSBUTOR olcsón eladó.

Allenby 97. II. bej. III. emelet.
Friedmann 12-4-ig, 7-9-ig.
● PANCSEKRENYT, leheletleg 2 kucsonat, 300-400 kg-osat, keresünk. Tel-Aviv, POB. 4100. „No. 602”.

MEGERKEZTEK

korlátozott mennyiségben az automata „ZIG-ZAG” VARRÓGÉPÉK tökéletes kivitelben

A. LEVY
VARRÓGÉP KOZPONT
Tel-Aviv, Bét Lechem-utca 3.
Telefon: 65232

HEGEDUT (egész) keresek.

● MODERN SZEKRENYEK - 250.-, 350.- font. Alkalmi vételek: kombinált szekrények 190-tól 250.- fontig, gyermekszekrények 75.-, Wagenberg, T. A., Rambam-u. 3.
● FERFI-RUHANEMUT veszek, eladok. Welsz András, Sikun Chá-dás 29., Natanja.
● PIANO, kávézó frigidátor, tape-recorder, eladó. Cholon, rech. Senkár 7., II. bejárat balra.
● EZUSTARGYAKAT magas áron vásárolok. Késpengék át-cserélése rozsdamentesre és evés-eszköz elzűlése. - „SAKUM”, Tel-Aviv, Nachat Benjamin 8.
● ELADÓ PÉKSEG, teljes felszereléssel. Erdékódnai: Blum Eljáhu, Kfar Jávine.

ÁLLÁS

● MUNKASNÖT KERESK bűfé takarításra. Szába, Tel-Aviv, Karlebach-u. 18. Telefon: 227893.
● VARRÓGÉPRE vállalko ott-honi munkát. Bét-Jám, Maabará, erif 114., Spielmann.

Pincérnőt

KERESÜNK
a déli órákra, szombaton is.
Ívrit tudás szilkséges.
Lebovits étterem
T. A., SALOM ALECHEM 10

SZAKKÉPZETT HIMZŐNÖKET

keresünk, Singer himzészhez. - Skulnik, Tel-Aviv, Csernichovsk-utca 20.

KERESÜNK:

tűzöt (nőt)
kézimunkásnöt tanuló lányt otthoni munkásnöt
WIESLER nő ruha- és kosztűn-konfekció. T.-A., Bálé Meláchá-u. 7. (9-4-ig).

MUNKASNÖKET KERESK

karlónás. Spitzer és Tsa, Tel-Aviv, Jeszod Hámáfál 49.

OKTATÁS

● NAGY MERTEKBEEN gyorsított kurzusok indulnak május 20. és 21-én: szabászat és modell-rozó kurzus varrónók, haladóknök részére; gyorsított szabászati és varrónő kurzus kezdőknek. - Belvárosban, „Leoneor” iskolában Tel-Aviv, Somo Hámehel 72.
● ASSZONYOM! BIZTOSITVA JÖVŐJÉRT, ha szakmát tanul. Az ismeret diplomás kozmetikusnök, Zizi, Gramianseh, Rámát-Gán, Bialk-út 71., esti kozmetika-ka kurzust nyit 1963. június 1-1 kezdettel, ahol a legmodernebb eszközökkel történő arckozmika mellett megtanulja a krémek készítését is. Iratkozson be idejében! Feltávilágosítás: naponta 9-1, 4-8-ig.

JERUZSÁLEM

● HURCOLKODÁS. CSOMAGOLÁS, BERAKTAROZÁS. Forduljon teljes bizalommal hozzánk: OREK-TRANSPORT, Ben Jehuda-u. 4. Telefon 22783. Jeruzsálem.

JERUZSÁLEMBEN lakások, telkek, üzletek

Hotel Zion, 10-13, 4-6 óráig; este-reggel telefon: 22367.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Jeruzsálemi orvosok szolgálata (péntek és szombat):
Dr. Hámeiri Jicchák, Bét Lechem 71; Baka, tel. 28-457; dr. Schorr Jechiel, Rám 45; Mókór Báruh; dr. Bentwitz Cvi, King George, Szuperszol épület, telefon: 23653; dr. Jacques Ben-Clon, tel. 35773; dr. Brent Mose, Asá-u. 46, tele-

HÁZASSÁG

● „FORTUNA” házasságközvetítő iroda, Haifa, Pevzner-u. 13. Telefon: 2493.
● „ZAHAVA” házasságközvetítő irodájához bizalommal forduljon. Haifa, Pevzner 42., II. em.
● JO HAZASSÁGOT csak jó irodá útján kélhet. „Fortuna”, Tel-Aviv, Idelsohn-u. 20.
● FELESGÉUL venék hatvan-ötig komfortos lakással rendelkező, jólszituált, csinos (karsütő), nemeslelkű háziasszonyt. „V. főtisztviselő” jellegre a kiadóba.
● „KORIN” házasságközvetítő-iroda, Tel-Aviv, Zerbüvel-u. 10. Tel. 58304 (6-9-ig). Akadémikusok, türisták.
● ÉRTESEM T. ügyfeleimet és a házasságokat, hogy 2 hónapi kétföldi kórutazásomról hazakerkezem. Nagy lehetőségek állnak rendelkezésre minden ügyfélnek. - „Exclusive”, Tel-Aviv, Ben Jehuda 11.

KÜLÖNFÉLE

● JÓLSZABOTT OLTÓNY, elegáns kosztim készült INDIO szabóságánál. T. A. Alenby 21. I. e.
● SZOFAFESTÉS, MAZOLÁS! felelősséggel, a legjobb kivitelben vállalok. Levelezőlap hívásra házhoz jövök. Salomon Mendel, Tel-Aviv, r. Miron 20. (Levanda-utca mellett).

ELADÓ KOMFORTOS

kétszobás lakás, harmadik emeleten. Weinberger, Givátájim, Katzenelson 141.
● SZOBA KIADÓ dolgozó nőnek. Tel-Aviv, Sderot Nordau 101, földszint.
● SURGÖSEN, OLCSON ELADÓ 2 1/2 szoba, minden melkkelhelyiséggel. Sikun Munchim 11/3. Rámát Hásáron, Egged autóbussz 524, 525.
● 2 SZOBA, TERASZOK, összkomfort, II. em. alkalmi áron, azonnal eladó. Cholon, Mírdé, Sor-u. 1., Szimjon.

LAKÁS

● ELADÓ 2 SZOBAS LAKÁS, világos hálal, üzletek fölött, front, 4 oldalról levegős - Ené Brák, Rabi Akiba-u. 112., Marshall-u. 1 sarok. Értekezni este 8-tól, napközben Rabi Akiba-u. 45., üzlet, tel. 72633, Farber.
● ELADÓ 2 SZOBAS LAKÁS, szép hálal. Bné-Brák, Zichron-Méir, Desler-u. 23. Schreter.
● KÖZPONTBAN, Mugrábi mellett, szép, bitorozott szoba, kiadó két személy részére. Rechov Zálman Snaur 7/3.
● ATADÓ KULCSPEZERT két szoba + konyha - a melkkelhelyiségek közelek. Kübn bejárat. Tel-Aviv, Kikár Masaryk 5. sz. Kaló.
● KULCSPEZENS, KETSZOBAS, bútorokkal, átadó. - Margittai, Tel-Aviv, Hásáron 12. II. em., ajtó: 24. (Táháns Merkáitánál).
● ELADÓ 3 SZOBAS LAKÁS, luxus saroklakás, Bét-Jámban, a tengerrel szemben. Telefonál: 233938, délelött 9-10-ig.
● ELADÓ 3 SZOBAS lakás, 77 m². 26.000 fontért, Choloban, Mikvo Jiszráél-u. 1., Kalmár, 6-7 óra között.
● AZONNAL ELADÓ, alkalmi áron 2 szobás luxuslakás, II. em., Ené Brák, Sikun Váv 8, Elías. (60-as autóbussz Tel-Avivből)

LAKÁS

● ELADÓ 2 SZOBAS LAKÁS, világos hálal, üzletek fölött, front, 4 oldalról levegős - Ené Brák, Rabi Akiba-u. 112., Marshall-u. 1 sarok. Értekezni este 8-tól, napközben Rabi Akiba-u. 45., üzlet, tel. 72633, Farber.
● ELADÓ 2 SZOBAS LAKÁS, szép hálal. Bné-Brák, Zichron-Méir, Desler-u. 23. Schreter.
● KÖZPONTBAN, Mugrábi mellett, szép, bitorozott szoba, kiadó két személy részére. Rechov Zálman Snaur 7/3.
● ATADÓ KULCSPEZERT két szoba + konyha - a melkkelhelyiségek közelek. Kübn bejárat. Tel-Aviv, Kikár Masaryk 5. sz. Kaló.
● KULCSPEZENS, KETSZOBAS, bútorokkal, átadó. - Margittai, Tel-Aviv, Hásáron 12. II. em., ajtó: 24. (Táháns Merkáitánál).
● ELADÓ 3 SZOBAS LAKÁS, luxus saroklakás, Bét-Jámban, a tengerrel szemben. Telefonál: 233938, délelött 9-10-ig.
● ELADÓ 3 SZOBAS lakás, 77 m². 26.000 fontért, Choloban, Mikvo Jiszráél-u. 1., Kalmár, 6-7 óra között.
● AZONNAL ELADÓ, alkalmi áron 2 szobás luxuslakás, II. em., Ené Brák, Sikun Váv 8, Elías. (60-as autóbussz Tel-Avivből)

KÖNYVTÁRAK

● JO ES UJ könyveket árusító HARTSTEIN (az elölt Jambor) kötetkönyvtárból. T. A., Alenby 24. sz. udvarban. Könyveket a ter magasan áron veszek

BÚTOR

● DALLA KARPITOS szemben. Tel-Aviv, Pinsker 33., nagy választék reklámokban, foteleik, nem. modern bútorokban. Tökéletes munka. E. Appel vezetése alatt.

Brit Ovidm Mízdaknim

Bíjiszráél
Idősebb Dolgozók Szövetsége
Központi Iroda:
Tel-Aviv, Alenby-út 3.
Telefon: 57301.
Munkát kaphatnak:
Konfekció nadrágszabók otthonra is; - trikóbúzs varráshoz géppel rendelkező varrónók; asztalos; lakatos; ozereket egész napra és órákra; - bentlakásos házvetozők; gyermekekhez gondozó egész napra.
Munkák keresnek:
Angol-francia-német levelező; mérlegképes könyvelő ívrittel; - tisztviselő angol, francia, német és ívrit tudással; fogtechnikus; raktárnok garancióval; saját tenn-derrel árkihördő; szék; poltár-rozó; fénapára; könnyű fizikai munkára; diplomás apódné.
Munkaadókat Sertésűk kezér-keresethes az idősebb dolgozókat

LAKÁS

● VILLANYBOILEREK, vízvezetékzerelékek, garanciával. - Gyenes, T. A., Sheikn 61. Tel.: 234018.
● A. ZUCKERMANN FOGASZATI LABORATORIUM, expressz felvitások fél óra alatt. T.-A., Ginc George 5., tel. 62429.
● HIRDETÉSER az Uj Kelet és az összes izraeli és külfoöldi újsákok részére eredeti arakon feladhatók: Gershon Ben, T. A., Alenby 51. Telefon 62810 (8-1, 3-7.).
● KUTONO MUSTOPPOLAS, Jersey- és kötitholm us. „ILANA”. T.-A., Alenby 83.
● DR. HEIL EGÉSZSÉGUGYI CIPŐK, nagy választék ortoped-clipkben. Uj modellek, káttinó kézimunka. - REICH, Tel-Aviv, Alenby 87. (WIZO-ház).
● MUFOSZORI avitok egot-cóbban, 30 perc alatt, garantálva, a legújabb módszerrel Fogadok bármely országban. - Tel-Aviv, Ke-ron Kálmettel narunkertető Emí Zola utca sarok Telefon 22856

ÜGYELETES GYOGYSZERTÁRAK

17-én, pénteken
Gibent, Rech. Hárári 12., 33673.
18-án, szombaton
Mókór Báruh, Rech. Taachemomai 21., tel. 22894.

KERESÉS

● ABRAHAM (Avrum Adolf), szül. 1921. Dék, volt muszos Tasmádon 12/4 szobában dolgozót Csikban pétkésben, keresi bajtársait. Választ ívrit, Abraham Esák, Rechovot, Colonel Margollin 10.
● MUSZOS TANUKAT keresek 1941 október 1-től december végéig: Szeret-Dédafalva vadtonvonal építés; 1942 október-december 31. aryanított, és Süneg - vasút-állomás átépítés 1943 júl 1-től szeptember 1-ig. Gross Miklós-Mose (Ujpest), Tivon, Alíja 19.
● Megbóldogul féréim PEIFER LASZLO Gyében tanukat keresek 101/329 század zászerében, Nagyvács; magam részére Budapest, Kánczy-u. 54. gettó-ból. Külségetíréssel. Pfeifer, Készára, Rámám-u. 14.
● GUTTMANN MIRIAM-MARIA (Chedera, Bét Eliezer, November utca, elkölésűt Jeruzsálem), azonnal keressem összeköttetést Dezsővel, Natanja.
Felkerem azokat a volt munkaszolgálatosokat, akiknek közvetlen tudomásuk van a nyilasok által meggyilkolt
dr. Juhász Attila,
százados és a nemrég elhunyt Várjassy Károly,
hadnagy önéletrajzó, áldásos működéséről, sziveskedjenek elutí-keket velem sürgősen közölni, hogy illetékes helyen eljárjunk dicső eulékük mellé megörökítése céljából. - Farkas Bertalan, Párdesz-Chana (Bét Gelmann).
● BLUM ZOILTANT, Nagyvárd-ról és dr. Blumot (apjuknak esernyő üzlete volt), vagy Gelb nevű sógorukat keresi Boros Pista (Boros Gyuri bátyja). - Kéri, közöljék címüket: Engel Eliezer, Jokneám (Haifa), Sikun 22/11.
● KERESK TANUKAT a 108/5 tényleges munkásszázadából, igazságot véreit. Külségetírélet meg-terítem. Moskovits Mose, Jeruzsálem, Givát Saul Alef.
● TANUKAT KERESK, akik velem kénszermunkát végeztek: Lieberstadtban (Bremen mellett) 1944 augusztustól 1945 aprílís. Adler Eszter, Bét Jám, Trumpe-lor 13., vagy Miltam, Tel Aviv, Hájáron 49/A; aktaaszám 11247.

Hirdessen megfelelő hangerővel!

az egyetlen magyarnyelvű zsidó napilap a világon

UJ KELET

A BNÉ HERZLI KÖZLEMENYEI

1963 május 20-án, hétfőn este 19 órakor klubhelyiségünkben (T.-A.), King George 48. I. e.) Spéter Éva,
az izraeli tájak legjobb ismerője tart előadást a Bné Herzl tagjai és barátai számára Bjáról és környékéről:
„Volt-e már Bjárban?”

A BNE HERZLI KÖZLEMENYEI

1963 május 20-án, hétfőn este 19 órakor klubhelyiségünkben (T.-A.), King George 48. I. e.) Spéter Éva,
az izraeli tájak legjobb ismerője tart előadást a Bné Herzl tagjai és barátai számára Bjáról és környékéről:
„Volt-e már Bjárban?”

H A I F A

● OZERTEKET, metapeleteket közzévetit: Schweitzer közzévetítő-iroda, Bialk-u. 7. sz. Naponta 10-11-ig, vasárnap és szerdán 4-5-ig is.
● HÁROMSZOBAS, komfortos lakás átadó, berendezése eladó. Haifa, tel. 2453.
● KULCSPEZERT 3 szobás, hallos, levegős saroklakás, teraszok, Hárdár Kármel központjában. Telefon 2445, Haifa.
● ELADÓ 2 SZOBA - VILÁGOS hallos saroklakás, nyugati fekvés, II. e. Bars, rech. Avner 1., Kirját-Eliezer, Haifa.

Kozmetikusnői

elsőrangú munkasröt állandó állásba, azonnalra
FELVESZ:
Ron szalon
Haifa, Herzl 17/II. Tel. 6844.

ELADÓ 2 SZOBAS LAKÁS

II. e., esukott terna és triszolos terna, Kirját-Eliezerben. Emánel rech. Házájt 5. (16-18 óra között).
● ELADÓ 2 SZOBAS LAKÁS. Guttmann, Haifa, Akiba 6. I. e.
● EUROPAI HALOSZOPA, jó állapotban, eladó, Silber, Haifa, Akiba-u. 45.

Keresünk kesztyűvarrónőket

(steppelés)
Gloviss, Haifa
HERZL-UTCA 1.
● ATADÓ azonnalra jutányosan másfélszobás-konyhás lakás (melkkelhelyiségek közelek). Wechter, Haifa, Hásliolach 31.
● MASFELSZOBAS, összkomfortos, elsőemelt, azonnal lakás - azonnalra is - eladó. Gross, R. Einsteia 13/alef.

UGYELETES GYOGYSZERTÁRAK

17-én, pénteken
Balfour, Maszada 1., tel. 2289.
18-án, szombaton
Ramban, Artozov 29, tel. 2974.

KERESÉS

6. Má tovu, 6.05: rövid hírek 6.10: zenélő óra. - 6.30: torna, 6.40: zenélő óra. - 6.57: műsor-ismertetés, 7: hírek, 7.17: hang-lemezkek, - 7.45: izraeli dalok, 8: rövid hírek, 11: műsorismertetés, 11.05: az elemi iskolások rá-dió-olktatása, 11.50: dalok, 12: hírek, 12.30: Népszerű koncert, Részlet a Romeo és Julia című balettből, 13: déli zene, 12.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.55: rövid hírek, 15.11: sábtai mór, diák, kabálát sábtá műsora, 18: ifjúsági műsor, 16.30: asszony-rovat, 17: hírek, 17.08: Kérszükus Kívánságműsor: Schubert: Rosamunda nyitány; Sarasate: „Zigeunerweisen”, szóllista Jas-saha Heifetz, vezényel William Steinberg, 18: sábtai áhitat, - 18.30: irodalmi felóra, 19: hírek, 19.20: A Kól Jiszráéli zenekarának műsora, 20: „Egy csokor-litásában, 20.45: Haria Callas énekel, 21: hírek, 21.05: péntek-esti koncert: Ravel; Paganini; Beethoven: Concerto No. 1; Chan-nan Schlesinger: Szimfónia No. 1. - 23: hírszöfoglalás.

PÁRHUZAMOS MŰSOR

8: Rövid hírek, 8.02: reklám- és hanglezkek 10 óráig, 14 hanglezkek, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, 17.05: kedvett melódia, - 21.31: filmzene-részletek, 22.02: szórakoztató zene, 22.30: tánczene, 23: hírszöfoglalás.

A HADSEREG RÁDIÓJA

10-11 óráig hanglezkek, - 18.03: kívánságlemez, 19.15: katona-dalok, 19.30: Szimfonon és családjá, 20: péntekesti koncert, 21.15: 1005-ös postalóda, - 22: tánczene.

SZOMBAT

Az izraeli rádió magyar állás 19.30-kor a 423, 457 és 273 m. középhullámúszon halható.
7.30: Adom olám, 7.37: nép-dalok, - 7.50: William Boyce; Szimfónia No. 3.; Giacomo Gastoldi: Három madrigál; Giovanni Gabrieli: Két szonzo; Jean Lully; Szvit, 8.30: hírek, 8.40: könnyű zene, 9.15: A tudomány világa, 9.40: zenei találo verseny, - 10.10: hangos heti híradó, 10.45: népdalok, 11.35: Grieg; „Sigtid Jorsalfar” szvit, 12.45: film- és zsinházszemle, 13.30: hírek, - 13.40: cházánadalok, 13.58: rövid hírek, 15.32: Zenei miniatűrök, Chopin, Haendel, Proberger, Berlioz, Glardini, Torroba műveiből, 16: ifjúsági műsor, 16.25: „A karmesteri pála fellendül”, 17: Holland zenei fesztivál (1962) műsorából, Alfons Diepenbrock, Pierre Boulez, Bartók-Kodály, Nicollo Castiglioni, Jan van Wijn-men, L. Dallapiccola, Hendrik Andriessen műveiből, 18.15: kívánságverseny; Beethoven: Szó-rénd, 19: hírek, 19.20: szórakoztató műsor, 19.50: Hámávil és Melávé Mákká műsor, 20.20: sporthírek, 21: hírek, 21.45: Opera. Verdi: „Alarcosból” első felvonása, 23: hírszöfoglalás.

UGYELETES GYOGYSZERTÁRAK

17-én, pénteken
Balfour, Maszada 1., tel. 2289.
18-án, szombaton
Ramban, Artozov 29, tel. 2974.

KERESÉS

6. Má tovu, 6.05: rövid hírek 6.10: zenélő óra. - 6.30: torna, 6.40: zenélő óra. - 6.57: műsor-ismertetés, 7: hírek, 7.17: hang-lemezkek, - 7.45: izraeli dalok, 8: rövid hírek, 11: műsorismertetés, 11.05: az elemi iskolások rá-dió-olktatása, 11.50: dalok, 12: hírek, 12.30: Népszerű koncert, Részlet a Romeo és Julia című balettből, 13: déli zene, 12.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.55: rövid hírek, 15.11: sábtai mór, diák, kabálát sábtá műsora, 18: ifjúsági műsor, 16.30: asszony-rovat, 17: hírek, 17.08: Kérszükus Kívánságműsor: Schubert: Rosamunda nyitány; Sarasate: „Zigeunerweisen”, szóllista Jas-saha Heifetz, vezényel William Steinberg, 18: sábtai áhitat, - 18.30: irodalmi felóra, 19: hírek, 19.20: A Kól Jiszráéli zenekarának műsora, 20: „Egy csokor-litásában, 20.45: Haria Callas énekel, 21: hírek, 21.05: péntek-esti koncert: Ravel; Paganini; Beethoven: Concerto No. 1; Chan-nan Schlesinger: Szim

Szíria miniszterelnöke:

Az arabok nem fogadják el Kennedy garancianyilatkozatát

Nasszer és Tito közös nyilatkozata szerint biztosítani kell az arab menekültek palesztinai jogait

Damaszkusz (IM, Reuter, IFP). — Szalach el Bitar szíriai miniszterelnök és külügyminiszter tegnap kijelentette, hogy az arabok nem fogadják el Kennedy elnök legutóbbi nyilatkozatát, amelyben kijelentette, hogy Amerika az UNO keretében és azonkívül beavatkozna a Közelkeleten, ha valamelyik országot támadás érné a térségben. El Bitar kihangsúlyozta, hogy ez a nyilatkozat Izrael pozíciójának megerősítését szolgálja és igazolást keres az amerikai politika részére, amelynek keretében Hawkrakétákat szállítanak Izraelnek.

A továbbiakban azt mondta El Bitar, hogy Jordániának joga van határozni afelőtt, hogy csatlakozzék-e az arab federációhoz és Szíria, Egyiptom, valamint Irak a segítségére sietnek, ha Izrael támadást indítana ellene.

Ezzel egyidőben Szaid Nupal, az Arab Liga helyettes titkára Kairóban csodálkozásának adott kifejezést Couve de Murville francia külügyminiszter nyilatkozata fölött, amelyben kijelentette, hogy ha az arab federáció létrejön, ez megbonthatja az erőegyensúlyt a Közelkeleten és hozzáfűzte, hogy a nagyhatalmak felelősek Izrael biztonságáért. Szaid Nupal kijelentette az újságíróknak, hogy ez a nyilatkozat, mely a francia parlamentben hangzott el, az 1950 évi háromhatalmi deklaráció feltámasztását szolgálja, holott az arab világ felszabadító mozgalmi ezt a nyilatkozatot már eltemették.

Az egyiptomi sajtó tovább folytatja támadásait a szíriai Baa't-párt ellen, amelyről az El Achram azt írja, hogy kettős államszövetséget készít elő Szíria és Irak között Egyiptom nélkül. Ennek a tervnek az első lépéseket arról igyekeznek majd meggyőzni Kairót, hogy vegye tudomásul a szíriai fejleményeket, mint a szíriai nép belügyét. Az egyiptomi kormány nem fog hozzájárulni ehhez az állásponthoz — írja a lap.

Damaszkuszi kormánykötők azzal reagálnak a támadásokra, hogy Szíria valószínűleg kitart az államszövetségi gondolat mellett és azt az áprilisban aláírt egyezmény szellemében akarja megvalósítani.

Kairo (Reuter). — Abdul Nasszer tegnap egyiptomi repülőgépen, amelyet Jugoszláviába küldtek érte, visszsaérkezett Kairóba, melynek repülőterén nagy tömeg és az elnökség tagjai, miniszterek, valamint a hadsereg parancsnokai fogadták.

Nasszernek sikerült befooglaltatni a palesztinai kérdést a Titovval való közös nyilatkozatába. A deklarációnak ez a cikkelye megismétli a sztereotip kijelentést, hogy „fennáll a szükségesség a palesztinai arab menekültek teljes jogainak visszaadására az UNO határozatainak szellemében.” Előzetesen azt jelentették, hogy Tito figyelmeztette Nasszert, nehogy katonai kalandokba bocsátkozzék s erőszakkal valósítsa meg a federáció tervét, vagy más célkitűzéseit.

A nyilatkozat örömmel fogadja az afrikai államok felszabadulását, de erélyesen elítéli a „neo-koloniális

erőket”, amelyek késleltetni akarják az új államok teljes felszabadulását és függetlenségük megszilárdítását. A nyilatkozat megállapítja azt is, hogy az Egyiptom-Szíria és Irak közötti federáció megteremtése nagyjelentőségű történelmi esemény.

Nasszer és Tito közlik azt is, hogy tanácskoztak a nemazonosuló államok tevékenységének fokozásáról, mert ez szükségesnek mutatkozik napjainkban. A két elnök támogatja öt latinamerikai államnak azt a törekvését, hogy térségükben atommentes övezetet teremtsenek és azt ajánlják, hogy más világrészekben is induljon meg hasonló kezdeményezés. A lefegyverzés és az atomrobbantások megszüntetésének óhaja, valamint a két ország közötti együttműködés továbbfejlesztése is kifejezésre jut a nyilatkozatban.

mutatkozik napjainkban. A két elnök támogatja öt latinamerikai államnak azt a törekvését, hogy térségükben atommentes övezetet teremtsenek és azt ajánlják, hogy más világrészekben is induljon meg hasonló kezdeményezés. A lefegyverzés és az atomrobbantások megszüntetésének óhaja, valamint a két ország közötti együttműködés továbbfejlesztése is kifejezésre jut a nyilatkozatban.

SZERENCSED VAN!

45.000 fonttal húzták ki a 031526 számú sorsjegyet

A 238175 sz. 20.000 fontot, a 175695 sz. 10.000 fontot nyert

A 031526 számú sorsjegyet nyerte meg a 45.000 fontot a Mifál Hápájisz csütörtöki húzásán. A 238175 sz. sorsjegyet 20 ezer fontot nyert, a 175695 számú 10.000 fontot, a 125577, 311066, 400463 és a 008054 számú sorsjegyek egyenként 5000 fontot nyertek.	260316 004015 147460 300744 094816 356372 203284 050531 499947 241410 072690 336445 077405 296702 356319 452709 289543 119878 112486 412566 000847 436414 083721 035784 217833 069507 464270 249140 219974 035850 411012 031820 319003 202924 269733 313559 388676 255317 336135 199506 077987 296197
1000 fontot nyertek: 138750 263862 104008 193107 190865 150803 497786 368386 097569 392774 288715 391973 070062 392328 342127	A 1506 2501 3797 5887 5109 és 7863 végződésű sorsjegyek 100 fontot nyertek. 40 fontot nyertek a következő végződésű sorsjegyek: 5196 0928 3007 9700 9020 6243 0815 9095 9611 8586 9718 9490 8435 0367 3742 6301 0635 7039 9831 7071 0045 4287 8116 9732 0203 3143 2082 9006 1405 0060
500 fontot nyertek: 210170 443230 433803 296435 119883 156384 358092 440061 206701 039080 215152 092232 494509 217608 144138 291201 303316 344674 215618 408176	A 4 és 8 végződésű sorsjegyek visszanerték a három fontot.
200 fontot nyertek: 038912 359208 112978 062400 147362 047163 368814 316880	

AMCOR AZONNALI SZALLITÁS
12 HAVI RÉSZLETRE
★ MOSÓGÉPEK
★ LEGHÜTŐKÉSZÜLEKEK
★ AMCOR MIXEREK

RADIO • TRANZISZTOROK • GRAMOFONOK
AZ ÖSSZES GYARTMÁNYOK NAGYBANI ARON
RADIO „HAR SINAI” Ltd.
TEL-AVIV, NACHLAT BENJAMIN 58, tel. 63246

Szálloda **„DÁVID”** penzió
Kánaán-hegy, telefon: Cfat 30062.
A SZALLODA SAVUOTKOR NYITVA.
Összkomfortos szobák ★ Előzetes rendelést kérünk
Részteszünk a „Netá” akcióban

Ruckenstein penzió
Kánaán-hegy, Cfat
Nyitva sávuotkól
5 nap penzió IL 87.50 júniusban és sávuotkól is.
Tel. 30060 P. O. B. 16.

Keresünk kifutót nappali munkára
és
expedíciós kiségitőt éjszakára.
Jelentkezést d. e. 9–2 óra között kérünk
UJ KELET, TEL-AVIV, HANEGEV UTCA 11.

Ahidjo kameruni elnököt zászlóerdővel és tűzijátékkal fogadták Haifán

A mohamedán afrikai államfő tegnap Ben Gurion miniszterelnökkel és Golda Méir külügyminiszterrel folytatott eszmecsere Jeruzsálemben és megkoszorúzta Jicchák Ben-Cvi sirját

Achmadou Ahidjo kameruni elnök tegnap több mint egyórás beszélgetést folytatott Dávid Ben Gurion miniszterelnökkel. A találkozó jelen volt Akassou tárcanélküli miniszter és Egoy Taby helyettes igazságügyminiszter, valamint Kamerun monroviai nagykövete, Izraeli részről jelen volt Simon Hillél, a külügyminisztérium Afrika osztályának igazgatója és Elchánán Gáfi, Izrael monroviai nagykövete.

Ezt megelőzően Golda Méir külügyminiszter felkereste a King Dávid szállóban a kameruni elnököt, akivel egyórás barátságos megbeszélést folytatott. A megbeszélés során felvetették a két ország közötti baráti kapcsolatokat és az együttműködés jövőbeni lehetőségét.

Mordecháj Is Sálom jeruzsálemi polgármester is tisztelgő látogatást tett a magasrangú vendégnek, akinek átnyújtotta a főváros aranyjelvényét.

A vendég államelnök tegnap megkoszorúzta az elhunyt Jicchák Ben Cvi sirját. Mint emlékeztetés, a kameruni elnök Ben Cvi államelnök meghívására érkezett Izraelbe és már a repülőtéren kijelentette, hogy fel fogja keresni a sírt. Ezenkívül koszorút helyezett el még dr. Benjámin-Zeév Herzl sírján is és fát ültetett el a Herzl hegyen az elnök parcellájában.

A kameruni államelnök szombat este 9 órakor érkezik Tel Avivba, ahol Mordecháj Namir polgármester fogadja a Haifa út és Arlozoroff utcák sarkán felállított díszkapunál. A vendéget megajándékozzák egy díszes szőnyeggel, majd nyitott gépkocsin végig fognak hajítani Tel Aviv fellebögött utcáin. Ahidjo elnök az éjszakát a Dán hotelban fogja tölteni.

Haifa (Az Új Kelet tudósítójától). — Tűzijátékkal, zászlóerdővel és őszinte lelkesedéssel köszöntötte Haifa népe Achmadou Ahidjot, Kamerun köztársasági elnökét és kíséretét, akiknek kocsikaraványa este 7 órakor érkezett a városháza kivilágított épülete elé. — A városháza dísztermében a meghívott előkelőségek előtt Aba Chusi polgármester köszöntötte Kamerun elnökét és kormányának tagjait, majd elzást chánukiát, a fény, a szabadság és a béke jelvényét ajándékozta emlékül a magas vendégnek.

Megköszönve a meleg baráti fogadtatást, Kamerun elnöke annak a reményének adott kifejezést, hogy látogatása csak megerősíti az országa és Izrael közötti baráti kapcsolatokat. Egyben köszönetét fejezte ki Haifa városának, amelynek nemzetközi iskolájában kameruni fiatalokat képeznek ki és amelyek mérnökei és technikusai máris olyan sokat tettek Kamerun fejlesztése érdekében.

Szug álef-álef lakatost
keresünk sürgősen épület-munkához.
„Practik” Bné-Brák,
Hákison-u. 13., új ipari központ, tel. 73691.

שולם
147
תל אביב-יפו
P. P. FEL-AVIV
JAFFO 147

dekében. „Minél jobban fejlődik Kamerun, annál jobban erősödik a nemzetközi megértés, a béke előfeltétele, amelyre minden államnak, de különösen nekünk, fiatal országoknak oly nagy szükségük van — mondta Ahidjo elnök, majd meg-

ígérte, hogy nemsokára ismét és huzamosabb időre látogat el Izraelbe, hogy tanúja legyen az ország újabb teljesítményeinek. A vendégek tiszteletére a város díszvacsorát rendezte a Dan Karmel szállodában.

DE GAULLE ELNÖK ATHÉNBE ÉRKEZETT

Athén, (Reuter). Fényes fogadtatásban részesült tegnap Athén repülőterén De Gaulle francia elnök és kísérete. De Gaulle a francia légi haderő Caravelle típusú gépével érkezett és a repülőtéren a görög király és királyné, a királyi család tagjai, valamint a görög kormány miniszterei fogadták. De Gaullet felvette, valamint Couve de Murville külügyminiszter és más személyiségek kísérték.

Athén, (Reuter). Fényes fogadtatás után De Gaulle hosszú autókaraván kíséretében Athénbe hajtatott.

A francia elnök négy napig marad Görögországban, ahol rendkívüli óvintézkedéseket tettek az OAS esetleges merényletinek megakadályozására. Athén és Piraeus teljes rendőrelégységén kívül 4000 polgári ruhás detektívet mozgósítottak. Az utcákon álló tömegnek megtiltották, hogy virágokat dobáljanak a menetbe. A biztonsági intézkedéseket az elnök tartózkodásának egész idejére fenntartják.

Felejtethetlen férjem, apám, apósom, nagyapám
Éliás Jakob 77 (Dicsőszentmárton) Petáts-Tikva
SIRKÓAVATÁSA
vasárnap, május 19-ikén délután 4.30-kor lesz a petáts-tikvai temetőben.
A GYASZOLÓ CSALAD

Szeretett férjem, apánk,
Halpert Ancsi (Tóni) 77 (Körösmező) Párdész Katz (Körösmező)
SIRKÓAVATÁSA május 21-én, kedden délután 4 órakor tartjuk a kirját-sauli temetőben. Találkozás a temető kapujánál.
A gyászoló család

Felejtethetlen, drága anyám,
Hönig Hermanné 77
szül. Hirsch Netti
Natanja — Brassó
SIRKÓAVATÁSA
május 19-én, vasárnap délután lesz a sikun-vátikini temetőben. Autóbusz indul a „Champagner” gyártól d. u. 4 órakor.
A GYASZOLÓ CSALAD

Beregszász és környéke
Május 21-én, kedden délután 5 órakor Jeruzsálemben, a Clon-hegyen
A Z K A R A J A
tartunk. Találkozó a jeruzsálemi vasútállomáson 4-4.30-ig

MARGITTA és vidéke mártirjainak
A Z K A R A J A
május 26-án (יום ו) d. u. 5 órakor lesz Natanján, a Briszka jesiva helyiségében.

Abauj-megyeiek Szikszó, Szántó Enes, Gönc és környékeik mártirjainak
A Z K A R A J A
május 19-én, vasárnap d. u. 6 órakor lesz Bné-Brákban, a Chátám Szofer templomban, Avoda-u. 18 (54-es autóbusz). Baráti találkozó ugyanott d. u. 4 órától.
AZ EMLÉKBIZOTTSÁG

Tasnád (Szilágymegye) ES KÖRNYEKERŐL
elszármazottak mártirjainak **A Z K A R A J A**
יום ו júnus 3-án — a Jahrzeit napján — tartják meg. Az ázkárai helye: Herzlia, Bét Hápoel Hámizrachi. Idő: d. u. 5 óra. Találkozó 3 órakor.
A rendezőség

Rachov (Rahó) és környéke mártirjainak
A Z K A R A J A
május 21-én, kedden d. u. 7 órakor tartjuk Natanján, a „Tiferet” nagytermében Smuel Hánáciv-u. 5., a Sekem fölött. Baráti találkozó d. u. 5-től, ugyanott.
Mindenkit elvár
A VEZETŐSÉG